

Skandynawskie firmy w polskim krajobrazie

Skandynawskie inwestycje w Polsce

Partner

Patronat Honorowy

Skandynawskie firmy w polskim krajobrazie

Skandynawskie inwestycje w Polsce

Koordinator Projektu:
Sylvia Wojtaszczyk-Ciąćka, SPCC

Publikacja:
Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza
ul. Wiśniowa 40B lok.9
02-520 Warszawa
www.spcc.pl

Zdjęcia na okładce (1 – od góry, 0 – prawy górny róg, zgodnie z ruchem wskazówek zegara):
Krzysztof Miegoń, Ewa Rzepa, Grzegorz Sułek, Agnieszka Latko, Tadeusz Karolak, Beata Osiecka,
Patrik Szymański, Piotr Hajda, Przemysław Czyżewski, Michał Święcicki, Wojciech Leśniewski

Copyright by Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza, Warszawa, Polska, 2014
Wszelkie prawa zastrzeżone. Wydrukowano w Polsce.
ISBN 978-83-938621-1-5

Patroni SPCC:

ARPI Group
Outsourcing Solutions

DNB

Danske Bank

ELTEL
networks

ERICSSON

GREENCARRIER

Handelsbanken

Kinnarps

onninen

OpusCapita

Bank Polski

Radisson BLU
CENTRUM HOTEL, WARSAW

SEB

VOLVO

Wstęp

Dziesięć lat temu zapadła decyzja o utworzeniu Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej. Coraz liczniejsze i bardziej aktywne w Polsce firmy z Norwegii, Szwecji, Finlandii i Danii odczuwały potrzebę utworzenia wspólnej organizacji, która pozwoliłaby na skuteczniejsze działanie, dając możliwość szerszego dialogu pomiędzy skandynawskimi firmami, a przedstawicielami polskich władz i organizacji biznesowych. Od kilku lat członkami Izby są także firmy z Islandii, Estonii oraz Łotwy.

Przez ostatnie lata, zwłaszcza po wejściu Polski do NATO, strefy Schengen, a następnie Unii Europejskiej, skandynawskie firmy zrzeszone w Izbie brały czynny udział w ekonomicznym rozwoju naszego kraju, nabrały doświadczenia w działaniu w polskiej specyfice gospodarczej, wnosząc jednocześnie skandynawski styl i wartości społeczne. Dając pracę tysiącom polskich obywateli skandynawskie firmy przyczyniły się do wzrostu gospodarczego Polski, otwarcia naszego kraju na inne kultury i zjawiska społeczne, prezentując jednocześnie skandynawski wzorzec odpowiedzialnego i zaangażowanego społecznie biznesu.

Obecnie, SPCC zrzesza ponad 350 członków, reprezentując interesy skandynawskich przedsiębiorców z niemal wszystkich sektorów gospodarki. Izba promuje najlepsze praktyki firm zrzeszonych, wspiera budowanie pozytywnych relacji między Polską a krajami skandynawskimi oraz przybliża Skandynawię Polakom.

Dziesięć lat to ważny okres w działalności Izby. Jesteśmy dumni z jej rozwoju. Sukces SPCC nie byłby możliwy bez wsparcia i wieloletniej, bliskiej współpracy z firmami zrzeszonymi w Izbie, którym w imieniu Zarządu serdecznie dziękujemy. Mamy nadzieję, że kolejne lata współpracy będą równie owocne.

SPCC to także suma decyzji i pracy wszystkich Członków Zarządu, którzy na przestrzeni dziesięciu lat z dużym zaangażowaniem rozwijali Izbę. Obchodzona w tym roku rocznica jest dobrą okazją, aby podziękować im za poświęcony czas i zaangażowanie.

Chcemy podziękować także Ambasadam Danii, Finlandii, Norwegii, Szwecji, Islandii, Estonii i Łotwy za dotychczasową współpracę i wsparcie rozwoju Izby.

Mamy nadzieję, że niniejsza publikacja będzie interesującą lekturą, a przedstawione przykłady inwestycji, pokażą jak mocno i trwale skandynawskie firmy wpisały się w polski krajobraz.

W imieniu Zarządu,

Carsten Nilsen

Przewodniczący

Agnieszka Kowalcze

Dyrektor

Spis treści

Słowa wstępne	4
1. Doświadczenia firm skandynawskich inwestujących w Polsce	13
Skandynawskie firmy i inwestycje w Polsce	14
Wyniki ankiety SPCC i PwC	16
2. Wybrane przykłady skandynawskich inwestycji w Polsce	25
Mapa inwestycji	26
Arla Global Financial Services Centre	28
Danfoss Poland Sp. z o.o.	28
Danish Crown	29
DGS Poland Sp. z o.o.	30
Flügger Sp. z o.o.	30
Grene Sp. z o.o.	31
Hempel Paints (Poland) Sp. z o.o.	32
Poldanor SA	32
ROCKWOOL	33
Cargotec Poland Sp. z o.o.	34
Fortum Power and Heat Polska	34
Kemira Gdańsk Sp. z o.o.	35
Metsä Tissue	36
OpusCapita Sp. z o.o.	37
Ruukki Polska Sp. z o.o.	37
Stora Enso	38
UPM Raflatac Sp. z o.o.	39
Kongsberg Automotive Sp. z o.o.	40

NFM Production Sp. z o.o.	40
Autoliv Poland Sp. z o.o.	41
Dendro Poland Ltd Sp. z o.o.	42
Electrolux Poland Sp. z o.o.	42
Garó Polska Sp. z o.o.	43
Husqvarna Poland Sp. z o.o.	44
IKEA Industry Poland Sp. z o.o.	44
Inter IKEA Centre Group Poland Sp. z o.o.	45
Intrum Justitia Sp. z o.o.	46
Klippan Safety Polska Sp. z o.o.	46
Skanska Property Poland Sp. z o.o.	47
Stralfors Sp. z o.o.	48
Vastint Poland	49
Volvo Polska	50
3. Skandynawskie firmy w polskim krajobrazie	51
IKEA inspiruje Polaków	54
Wywiad z Evelyn Higler, IKEA Retail Poland	56
Grupa Volvo w Polsce	58
Wywiad z Arturem Tomaszewskim, DNB Bank Polska	59
Wywiad z Adamem Cichem, Electrolux	60
Wywiad z Mikaelem Lemström, Fortum	61
Wywiad z Wandą Brociek, SAS Scandinavian Airlines System	62
Wywiad z Mikaelem Overgaardem, SEB Poland	63
Wywiad z Rogerem Anderssonem, Vastint Poland	64
Spis tabel i wykresów	65

Szanowni Państwo,

Kraje skandynawskie reprezentują olbrzymi potencjał gospodarczy i są dla nas ważnym partnerem. W 2013 r. wymiana handlowa Polski z krajami skandynawskimi przekroczyła 20 mld euro.

Skandynawskie przedsiębiorstwa dostrzegają możliwości, jakie wynikają z lokowania inwestycji w Polsce. Obecnie w naszym kraju zarejestrowanych jest około 2160 przedsiębiorstw z udziałem kapitału skandynawskiego, w tym blisko 350 takich, których inwestycje przekroczyły 1 mln dol.

Ministerstwo Gospodarki docenia potencjał tych przedsiębiorstw i podejmuje działania na rzecz wspierania kontaktów między polskimi i skandynawskimi firmami. W tym celu m.in. zmieniamy prawo, aby ulepszyć warunki prowadzenia działalności gospodarczej i ograniczyć bariery administracyjne oraz oferujemy pomoc publiczną przedsiębiorcom rozpoczynającym działalność w specjalnych strefach ekonomicznych. Misją Ministerstwa Gospodarki jest również rozwój gospodarki innowacyjnej oraz stworzenie najlepszych w Europie warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Zarządowi i Członkom Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej w Polsce z okazji jubileuszu 10-lecia działalności życząc wszelkiej pomyślności i dalszych sukcesów.

Janusz Piechociński

Wicepremier, Minister Gospodarki

Śmiało można założyć, że w każdym domu w Polsce znajdzie się chociaż jeden skandynawski przedmiot. Od dokładnie dwóch dekad Polacy kupują szwedzkie meble i produkty gospodarstwa domowego z metką IKEA. Wiele z nich wyprodukowano w Polsce. Polska jest drugim na świecie - tuż po Chinach - wytwórcą produktów dla tego giganta mebli, a trzecim na świecie - po Chinach i Rosji - największym partnerem pod względem dynamiki sprzedaży. W Polsce IKEA stała się zarówno symbolem Skandynawii, jak i skandynawskich inwestycji. Pod względem nakładów finansowych, przy wsparciu PAIiIZ, zrealizowała tu jedną z największych w historii inwestycji szwedzkich.

Tak jak Polacy pokochali meble do samodzielnego montażu z niebiesko-żółtą metką, tak IKEA na dobre zadomowiła się w Polsce. Kolejny raz ten szwedzki potentat zdecydował się na realizację spektakularnego projektu inwestycyjnego właśnie nad Wisłą. Tej jesieni w Stalowej Woli konsorcjum otworzyło największy na świecie tartak, w którym planowane jest stworzenie pełnego łańcucha przerobu surowca sosnowego do gotowego mebla.

Według danych PAIiIZ to właśnie firmy ze Szwecji są najbardziej aktywnymi, spośród skandynawskich, graczami na polskim rynku. W ostatniej dekadzie szwedzcy inwestorzy zainwestowali 517 mln euro oraz stworzyli ponad 6285 miejsc pracy. Wśród tych największych znalazła się inwestycja IKEI z 2010 roku, której wartość opiewała na kwotę 160 mln euro. Warto wymienić również fiński projekt Cargotec Corporation, o wartości 64 mln euro. W Stargardzie Szczecińskim powstała nowoczesna montownia urządzeń przeładunkowych i miejsce pracy dla 400 zatrudnionych.

W ostatniej dekadzie inwestorzy ze Skandynawii, przy wsparciu PAIiIZ, zrealizowali inwestycje o wartości 1048 mln euro oraz zatrudnili ponad 11 tys. osób. Obecnie w portfelu PAIiIZ prowadzonych jest 9 projektów inwestycyjnych pochodzących z krajów skandynawskich o łącznej wartości 57 mln euro. W przypadku realizacji wszystkich projektów zatrudnienie znajdzie ponad 17 tys. osób.

Pod względem sektorów inwestycje skandynawskie w Polsce są bardzo zróżnicowane. Dominuje przemysł drzewny, opakowaniowy oraz centra usług dla biznesu. Ze względu na bezpośredni dostęp do Morza Bałtyckiego inwestycje skandynawskie w dużej mierze lokowane są w północnej części kraju. Właśnie bliskość brzegów Bałtyku jest dla firm z Północy jednym ze znaczących atutów Polski, która jest dla nich zresztą jedną z najbardziej atrakcyjnych lokalizacji.

Z wysoko wykwalifikowaną kadrą, stabilnością polityczną i gospodarczą oraz sprzyjającym klimatem inwestycyjnym, Polska stwarza dobre miejsce do prowadzenia działalności biznesowej. Według szefów globalnych korporacji przebadanych przez UNCTAD, Polska będzie należeć do pierwszej piątki najlepszych lokalizacji inwestycyjnych w Europie w latach 2014-2016. W raporcie EY „Atrakcyjność Inwestycyjna Europy”, kraj zdeklasował wszystkie kraje Europy Środkowo-Wschodniej.

Polska konsekwentnie dąży do stworzenia gospodarki opartej na wiedzy – innowacyjności i wykwalifikowanych pracownikach. Drzemiący w młodych ludziach potencjał oraz wzrost gospodarczy doceniany jest przez zagranicznych inwestorów. Polscy studenci wygrywają światowe konkursy w zakresie zarządzania i informatyki. Dodatkowo, wykształcenie idzie w parze z doskonałą znajomością języków obcych – nie tylko angielskiego czy niemieckiego, ale również języków szczególnie poszukiwanych przez inwestorów zagranicznych – skandynawskich, wschodnich, a nawet azjatyckich.

Dzisiaj Polska dla innych krajów jest wzorem stabilności, przedsiębiorczości i rozsądnie prowadzonej polityki gospodarczej. Ze względu na duży rynek wewnętrzny oraz mocny popyt jest także coraz bardziej atrakcyjnym rynkiem zbytu. Tym trendom z dużym zainteresowaniem przypatruje się IKEA. Właśnie ogłosiła ambitny plan biznesowy na kolejne dwadzieścia lat działalności w Polsce. W ciągu dwóch dekad koncern chce aż ośmiokrotnie zwiększyć obroty w naszym kraju, z obecnych 2 mld zł do 16 mld zł.

Polacy polubili skandynawski styl życia i design, a Skandynawowie czują się u nas jak w domu. To doskonałe warunki do napisania kolejnego rozdziału wspólnej sagi.

Sławomir Majman

Prezes, Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych

Trzeba dobrze znać historię, aby w pełni docenić drogę, jaką musiała przebyć Polska, by stać się krajem, w którym żyjemy dzisiaj. Jeszcze 25, a nawet 10 lat temu, wcale nie było oczywiste, że uda się osiągnąć obecny poziom rozwoju.

Uważam, że Polacy mogą być dumni z tego, co udało się im osiągnąć od pierwszych wolnych wyborów w 1989 r., a następnie od przystąpienia do UE w 2004 r. Nie mam na myśli tylko wzrostu gospodarczego, ale również rozwój w wymiarze społecznym, instytucjonalnym, prawnym, infrastrukturalnym i w wielu innych obszarach.

Z gospodarczego punktu widzenia Polska przekształciła się z kraju przemysłowego w nowoczesny rynek. Możliwości, jakie oferuje dzisiaj przedsiębiorcom, wynikają z połączenia wykwalifikowanej kadry, rosnącego popytu na rynku krajowym, korzyści płynących z lokalizacji w samym centrum Europy oraz, co równie ważne, z gospodarczej stabilizacji. Duńskie firmy inwestują w Polsce i wiążą z tym rynkiem długoterminowe plany.

Polska jest obecnie dla Danii dziesiątym największym rynkiem eksportowym. Jeszcze w 2006 r. zajmowała pod tym względem 12. pozycję i wszystko wskazuje na to, że ta pozytywna tendencja się utrzyma. Spodziewamy się, że do 2020 r. Polska stanie się siódmym co do wielkości rynkiem eksportowym Danii.

Żaden kraj nie może jednak spocząć na laurach – nawet, jeżeli w pełni sobie na nie zasłużył. Chociaż osiągnięcia Polski w ciągu ostatnich lat przeszły najśmielsze oczekiwania, nie brakuje wyzwania, z którymi trzeba się zmierzyć.

Aby stać się jeszcze bardziej atrakcyjnym rynkiem z punktu widzenia przedsiębiorców, Polska nie powinna ustawać w wysiłkach w zakresie innowacji, poprawy procedur przetargowych, by obejmowały koszty cyklu życia i jakości, stymulowania współpracy sektora publicznego i prywatnego, zapewnienia przewidywalności ram prawnych i zmniejszania obciążeń administracyjnych.

Chociaż Polska już przebiegła swój maraton, przed nią kolejny - jestem pewien, że tym razem przyspieszy jeszcze bardziej! Wiara w sukces Polski to pewna wygrana.

Steen Hommel

Ambasador Danii w Polsce

Polska zdołała utrzymać stały poziom wzrostu pomimo ogólnego spowolnienia gospodarczego w Europie. Ustabilizowało się również środowisko operacyjne w Polsce, głównie w wyniku członkostwa w UE i stabilnej polityki wewnętrznej. Duży rynek wewnętrzny, centralne położenie i siła robocza to tylko kilka spośród wielu czynników, które sprawiają, że Polska jest atrakcyjnym partnerem handlowym i inwestycyjnym.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat obserwowano rosnące zainteresowanie firm fińskich Polską. Pośród krajów skandynawskich, przyrost inwestycji fińskich w Polsce był stosunkowo największy. Pod względem wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych, w 2013 r. Finlandia zajęła w Polsce trzecie miejsce. Obecnie około 200 fińskich firm posiada tu swoje oddziały. Mniej niż połowa z nich to biura sprzedaży. Obecność fińskich przedsiębiorstw w Polsce przynosi korzyści obu stronom, ponieważ zatrudniają one niemal 30 tys. Polaków.

Finlandia może służyć swoją wiedzą i doświadczeniem w sektorach o strategicznym znaczeniu dla Polski jako kraju zmierzającego w stronę gospodarki opartej na wiedzy. Polskie firmy są dla fińskich przedsiębiorców głównym producentem zaopatrującym przemysł budowy maszyn. Współpraca gospodarcza między dwoma krajami obejmuje również przemysł chemiczny, drzewny i papierniczy, czyste technologie i technologie informacyjno-komunikacyjne. Niedawno w Polsce pojawił się zupełnie nowy sektor działalności: outsourcing procesów biznesowych (BPO/ SCC). Już teraz Polska jest trzecim największym rynkiem BPO na świecie, plasując się zaraz za Chinami i Indiami. Jesteśmy dumni, że fińskie firmy wypracowały sobie mocną pozycję w sektorze BPO/ SCC, tworząc miejsca pracy dla 5 tys. osób. Dzięki rosnącej liczbie wysoko wykształconych pracowników i niskim kosztom można spodziewać się, że tendencja ta zdoła się utrzymać.

Od chwili utworzenia SPCC przed dziesięciu laty, Finlandia coraz lepiej rozumie polityczne i ekonomiczne możliwości związane ze współpracą z Polską. Umowa o współpracy podpisana przez premierów obu krajów w 2011 r. doprowadziła do intensyfikacji naszych dwustronnych relacji. SPCC i Fińskie Stowarzyszenie Biznesu odegrały istotną rolę w procesie rozwoju współpracy z Polską. Składamy serdeczne gratulacje z okazji 10. rocznicy i czekamy na przyszłe działania.

Hanna Lehtinen

Ambasador Finlandii w Polsce

Siłą napędową Norwegii jest natura. Naszą energię elektryczną niemal w całości uzyskujemy z górskiej energii wodnej, nasze statki pływają po wszystkich oceanach, wydobywamy ropę naftową i gaz w najtrudniejszych morskich warunkach, łowimy i hodujemy ryby w czystej wodzie.

Norwegowie musieli przystosować się do niełatwych warunków środowiskowych – również prowadząc działalność gospodarczą. Chcąc konkurować na światowym rynku, nasz przemysł musi zrekompensować wysokie ceny związane z kosztami utrzymania w Norwegii oferując produkty stworzone w oparciu o najnowsze technologie i wiedzę.

Aby odnieść sukces, Norwegia musi współpracować z innymi krajami, w tym kontekście Polska jest dla norweskich firm atrakcyjnym partnerem. Wiele naszych firm wytwarza tu swoje produkty przeznaczone na rynek międzynarodowy.

Liczne norweskie firmy działające w Polsce zajmują się produkcją przemysłową i świadczeniem usług teleinformatycznych oraz technicznych dla sektora morskiego oraz morskiego przemysłu wydobywczego. Odnotowujemy powstawanie szeregu dużych inwestycji w przemyśle przetwórczym, hotelarstwie i sektorze nieruchomości.

Polska, jako jedyny kraj z dodatnim wzrostem gospodarczym od początku kryzysu finansowego, stanowi dynamicznie rozwijający się rynek z ponad 38 milionami klientów. Rośnie znaczenie klasy średniej, której siła nabywcza jest coraz większa – jej przedstawiciele są w stanie i coraz chętniej płacą za jakość.

Polska staje się coraz ważniejszym partnerem handlowym dla Norwegii. Wartość dwustronnej wymiany handlowej między naszymi krajami wynosi około 17 mld zł i z roku na rok rośnie.

Norwegia jest jednym z największych eksporterów owoców morza na świecie, a Polska jest dziś pod tym względem najważniejszą odbiorcą, importując m.in. duże ilości łososia. Najnowsze dane wskazują, że około 12% eksportowanego łososia norweskiego trafia do Polski; jest to 140 tysięcy ton rocznie. Znaczna jego część jest przetwarzana i trafia na inne rynki, przyczyniając się do tworzenia miejsc pracy w obu krajach oraz zwiększania norweskiego eksportu do Polski i polskiego eksportu do innych krajów.

Norweskie przedsiębiorstwa żeglugowe budują w polskich stoczniach najnowocześniejsze okręty, promy i inne statki, między innymi zasilane gazem (LNG).

Należy na końcu wspomnieć o tym, że Polska jest atrakcyjnym krajem dla tych norweskich firm, które dostarczają rozwiązania służące podniesieniu efektywności sektora energetycznego, inwestycji drogowych, technologii ochrony środowiska, m.in. w zakresie oczyszczania wody i gospodarowania odpadami. Wiele norweskich firm to dostawcy surowców dla polskich przedsiębiorstw z sektora morskiego, obronności i rolnictwa.

Ponadto, warto odnotować, że w Norwegii pracuje około 200 tysięcy Polaków; 90 tysięcy spośród nich, w tym 15 tysięcy dzieci, mieszka tam na stałe. Wnoszą oni ważny pozytywny wkład w gospodarkę i życie społeczne Norwegii, gdzie stanowią największą grupę imigrantów. Możemy sobie wyobrazić, jaki wpływ na norweskie społeczeństwo będą miały w przyszłości mieszkające w tym kraju polskie dzieci, które dzisiaj uczęszczają do norweskich szkół, uczą się języka norweskiego i naszej kultury.

Widzimy także bardzo pozytywny wpływ 1,1 mld euro, które Polska otrzymała w ramach funduszy norweskich i funduszy EOG w ciągu ostatnich 10 lat. Wzmocniły one nieustannie rozwijające się dobre relacje pomiędzy Polską a Norwegią.

Karsten Klepsvik

Ambasador Norwegii w Polsce

Polska nieustannie umacnia swoją pozycję - nie tylko w Europie, ale również w samej Szwecji i wśród szwedzkich inwestorów.

Ze względu na swoje członkostwo w UE, wielkość rynku, dynamiczną gospodarkę i położenie geograficzne, Polska stała się bardzo atrakcyjnym rynkiem dla szwedzkich firm. Jesteśmy sąsiadami, którzy szybko odkrywają możliwości płynące ze wzajemnej współpracy.

Podczas oficjalnej wizyty pary królewskiej, ministrowie spraw zagranicznych Szwecji i Polski podpisali deklarację o współpracy politycznej w obszarach o strategicznym znaczeniu. Był to ważny krok, który przełożył się na rozwój naszych relacji w wielu dziedzinach – od Partnerstwa Wschodniego po zrównoważone rozwiązania energetyczne. W większości spraw reprezentujemy podobne stanowisko, między innymi w odniesieniu do programu rozwoju UE poprzez poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego, rozwój rynku cyfrowego, stymulowanie wymiany usług i szybkie przyjęcie porozumienia w sprawie Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji ze Stanami Zjednoczonymi.

Współpraca gospodarcza Polski i Szwecji wykazuje od dłuższego czasu podobną dynamikę. Pomimo stosunkowo niewielkiej liczby ludności, Szwecja znajduje się obecnie w dziesiątce największych inwestorów zagranicznych w Polsce. To wiele mówi o atrakcyjności i znaczeniu Polski dla decydentów gospodarczych w Szwecji.

Na polskim rynku aktywnie działa około 500 szwedzkich firm. Kilka spośród największych na stałe wpisało się w polski krajobraz. IKEA jest prawdopodobnie najbardziej znanym szwedzkim przedsiębiorstwem (historia relacji IKEA z Polską sięga wczesnych lat 60.), ale w Polsce obecnych jest również wiele innych, znanych i dynamicznie rozwijających się firm.

Pragnę jednocześnie podkreślić, że Polska jest również bardzo atrakcyjnym rynkiem dla małych i średnich przedsiębiorstw. Cieszę się, że szwedzka Rada ds. Handlu i Inwestycji (Business Sweden) aktywnie działa świadcząc usługi i oferując wsparcie – również nowym podmiotom wchodzącym na polski rynek.

Jak jednoznacznie wskazują wyniki prowadzonych przez nas badań i dialog na temat kultury biznesu z firmami działającymi już w Polsce, panujące tutaj warunki dla rozwoju działalności i inwestycji są coraz korzystniejsze.

Szwecja ma wiele do zaoferowania w różnych dziedzinach. Jesteśmy szczęśliwi mogąc być częścią skandynawskiej rodziny w Polsce - nie tylko poprzez członkostwo w SPCC. Jesteśmy dumni, że możemy dzielić się naszymi innowacyjnymi, ekologicznymi rozwiązaniami, które mogą okazać się bardzo przydatne również w Polsce. Składamy gratulacje SPCC i z radością czekamy na kolejnych dziesięć lat, mając nadzieję, że będą one równie ekscytujące, jak pierwsza dekada działalności.

Staffan Herrström

Ambasador Szwecji w Polsce

Stosunki handlowe między Islandią a Polską mają długą historię, jednak od czasu przystąpienia Polski do UE możliwości dalszego rozwoju współpracy gospodarczej są znacznie większe. Na mocy umowy o EOG, Islandia uczestniczy w rynku wewnętrznym UE.

Wielu Polaków skorzystało z przepisów dotyczących swobodnego przepływu osób i obecnie to Polacy stanowią najliczniejszą grupę obywateli zagranicznych w Islandii, uczestnicząc nie tylko w życiu gospodarczym kraju, ale również kulturalnym i politycznym. Na naszym rynku pojawiły się polskie przysmaki i produkty rolne, które są obecnie wykorzystywane w produkcji przemysłowej tradycyjnych wyrobów.

Jak można się spodziewać, Polska importuje produkty islandzkiego rybołówstwa. Na polski rynek trafia również wiele urządzeń na potrzeby przetwórstwa rybnego i mięsnego produkowanych przez jednego z głównych islandzkich producentów tego rodzaju sprzętu. Islandzkie przedsiębiorstwa żeglugowe ustanowiły w Polsce swoje oddziały, podobnie jak islandzkie linie lotnicze, które mają tutaj swoje przedstawicielstwa. Firmy inżynieryjne, takie jak Efla i Verkís mają w Polsce swoje biura i brały udział między innymi w realizacji projektów geotermalnych i związanych z budową linii przesyłowych. Wraz z Norwegią i Liechtensteinem, Islandia chętnie podejmuje wysiłki na rzecz wspierania spójności i niwelowania różnic społecznych i ekonomicznych w ramach EOG.

Kiedy w 2008 r. Islandia dotkliwie odczuła skutki kryzysu finansowego, Polska wraz z krajami nordyckimi wyciągnęły w jej kierunku pomocną dłoń. Od tego czasu spłaciśmy swoje zobowiązania, ale Islandczycy pamiętają i są wdzięczni za ten spontaniczny gest solidarności ze strony polskich władz.

Liczymy na dalszy rozwój współpracy i zacieśnianie więzi gospodarczych i kulturalnych między dwoma krajami. Cieszy nas, że Polacy coraz częściej poszukują możliwości inwestowania w Islandii, a realizacja pierwszych projektów jest już teraz na dobrej drodze. Znaczny potencjał Polski w zakresie energii geotermalnej nie został jeszcze w pełni wykorzystany, ale na przestrzeni lat wiedza i doświadczenie Polaków w tym zakresie zwiększa się, również dzięki uczestnictwu polskich studentów w Programie Szkolenia Geotermalnego Uniwersytetu Narodów Zjednoczonych w Islandii. Powinno to stanowić doskonały fundament dla dalszej współpracy.

Gunnar Snorri Gunnarsson

Ambasador Islandii w Niemczech

Polsko-estońskie stosunki gospodarcze ewoluowały w ciągu ostatnich dwóch dekad, czego dowodzą dane liczbowe. W 1995 r. łączna wartość obrotów handlowych między krajami wyniosła 25 mln euro, natomiast w 2013 r. kwota ta sięgnęła już 1,29 mld euro. Niewielki spadek w zakresie wymiany handlowej miał miejsce tylko w latach 2009-2010, poza tym, obserwowano nieprzerwaną tendencję wzrostową. W latach 2008-2009 odnotowano w Estonii spadek gospodarczy na poziomie 20%, ale od tego czasu sytuacja uległa poprawie. Polska zachowała swój poziom wzrostu i zaobserwowano pozytywne zmiany w zakresie siły nabywczej społeczeństwa w okresie kryzysu – to sprawiło, że estońscy przedsiębiorcy zaczęli coraz chętniej przyglądać się Polsce jako potencjalnemu rynkowi zbytu dla swoich towarów i usług.

Należy wspomnieć, że do tej pory to raczej Polska eksportowała towary do Estonii niż odwrotnie. W zeszłym roku wartość importu z Estonii wyniosła 207 mln euro, natomiast eksport sięgnął przeszło 1,08 mld euro. Warto zatem zastanowić się, jak estońskie firmy mogą zmniejszyć ten deficyt handlowy oraz zidentyfikować przeszkody utrudniające wzmocnienie pozycji estońskich firm na polskim rynku. Ze wstępnych rozmów z estońskimi przedsiębiorcami wynika, że jednym z czynników utrudniających prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce jest biurokracja.

Z punktu widzenia estońskich przedsiębiorców, Polska jest ogromnym rynkiem z bardzo silną konkurencją i widocznym współzawodnictwem pomiędzy producentami z Polski i z innych krajów. Istnieją jednak pewne możliwości, na przykład skoncentrowanie działań na mniejszych grupach konsumentów o konkretnych potrzebach i oczekiwaniach zarówno w zakresie produktów, jak i usług.

Uważam, że pod wieloma względami Polska i Estonia mogą się uzupełniać w sferze gospodarczej. Nasza sytuacja jest zbliżona, ponieważ punkt wyjścia obu krajów był podobny. Jesteśmy częścią tej samej europejskiej rodziny, łączą nas bliskie stosunki polityczne, a rozwój współpracy handlowej może korzystnie wpłynąć na nasze relacje w innych dziedzinach.

Biorąc pod uwagę przekazanie polskiej polityki funkcji komisarza ds. rynku wewnętrznego UE, uważam, że jesteśmy w stanie współpracować na rynku wewnętrznym w celu usunięcia przeszkód dla swobodnego przepływu towarów, usług, kapitału i osób. To na tym polu rząd może najskuteczniej wspierać przedsiębiorstwa, zapewniając im większą swobodę działania.

Jeśli chodzi o działalność inwestycyjną w ramach naszych dwustronnych stosunków gospodarczych, doskonałym przykładem jest PZU, które rozpoczęło w tym roku działalność w Estonii. Natomiast Olympic Entertainment Group - największa estońska firma działająca na polskim rynku – od lat prowadzi kasyna w kilku miastach Polski.

Polska jest obecnie siódmym co do wielkości partnerem handlowym Estonii, po Finlandii, Szwecji, Łotwie, Niemczech, Rosji i Litwie. Można zatem uznać, że nadal pozostaje nieodkrytym, choć bliskim rynkiem dla estońskich firm.

Harri Tiido

Ambasador Estonii w Polsce

Jako ambasador Łotwy w Polsce bardzo się cieszę, że znakomite relacje polityczne między Łotwą a Polską znalazły swoje pozytywne odbicie również w biznesie.

Polska jest tradycyjnie jednym z najważniejszych partnerów gospodarczych Łotwy. Pod względem wartości wymiany handlowej w 2013 r. znalazła się na piątym miejscu.

Wymiana handlowa między naszymi krajami stale rośnie. W 2013 r. jej wartość osiągnęła 1,64 mld euro, z czego 603,8 mln euro stanowił eksport z Łotwy do Polski, a aż 1,03 mld euro import z Polski.

Praktycznie wszystkie łotewskie firmy, które są w stanie produkować ilości wystarczające, by zaspokoić potrzeby dużego rynku, są już obecne w Polsce. Reprezentują różnorodne branże: od materiałów budowlanych po doskonałej jakości produkty spożywcze.

Mam przyjemność przyznać, że jedna z największych łotewskich inwestycji zagranicznych znajduje się w Sosnowcu, niedaleko Katowic. Jest to przedsięwzięcie wytwórcy produktów stalowych, firmy *Severstal*. W 2008 r. spółka nabyła śląski zakład produkujący stalowe rury, który znajdował się w trudnej sytuacji finansowej. Z czasem nowy zakład, *SeverstalSilesia*, stał się doskonale funkcjonującym przedsiębiorstwem, w którym powstało wiele miejsc pracy dla mieszkańców regionu. Sukces tego przedsięwzięcia nie tylko oznacza wymierne korzyści zarówno dla gospodarki polskiej, jak i łotewskiej, ale także buduje pozytywny wizerunek i dobrą opinię o łotewskich przedsiębiorcach w Polsce.

Jestem głęboko przekonany, że w kontekście niedawnych wydarzeń międzynarodowych znaczenie współpracy gospodarczej firm polskich i łotewskich będzie wzrastać. Poza niezaprzeczalnymi stratami, każdy kryzys niesie za sobą także pewne pozytywne skutki, ponieważ skłania do poszukiwania innowacyjnych rozwiązań biznesowych, lepszych sposobów redukcji kosztów i, w konsekwencji, pozwala osiągać wyższe zyski. Jednym z najważniejszych aspektów jest skłonienie przedsiębiorców do poszukiwania nowych rynków. Sprawnie działająca infrastruktura transportowa i tranzytowa odgrywają w tym zakresie kluczową rolę.

W związku z powyższym, chciałbym przytoczyć przykład ważnego projektu regionalnego realizowanego w Unii Europejskiej, który obejmuje swoim zasięgiem Łotwę i Polskę – mam na myśli budowę RailBaltica. Ta nowoczesna i szybka kolej połączy Finlandię, Kraje Bałtyckie, Polskę i Niemcy, ułatwiając przepływy towarowe i pasażerskie oraz zapewniając dodatkowe rozwiązania logistyczne. Harmonogram przewiduje rozpoczęcie prac w 2017 r. i zakończenie ich w 2023 r. Witamy w przyszłości!

Ilgvars Kļava

Ambasador Łotwy w Polsce

Doświadczenia skandynawskich firm inwestujących w Polsce

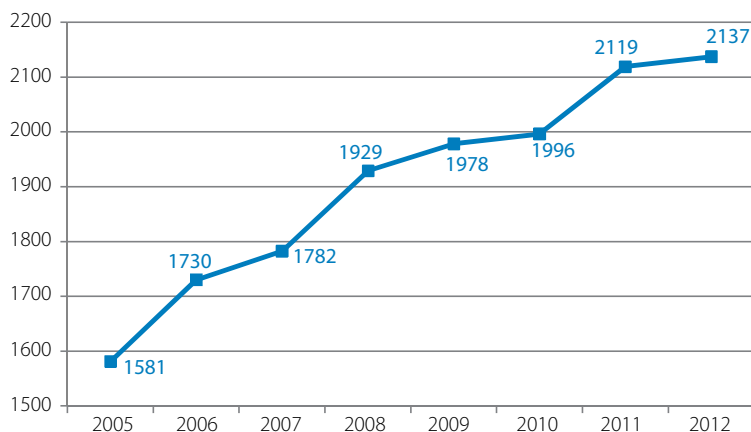

W ciągu ostatnich 10 lat firmy skandynawskie zainwestowały w Polsce około 11 mld euro. W 2012 r. w Polsce było zarejestrowanych ponad 2000 spółek z kapitałem skandynawskim, a wartość wzajemnej wymiany handlowej między Polską i Skandynawią rośnie.

Wyniki ankiety przeprowadzonej przez SPCC wspólnie z PwC pokazują, że firmy skandynawskie są zadowolone z działalności w Polsce, widzą duży potencjał do dalszego rozwoju na naszym rynku i planują dalsze inwestycje w Polsce.

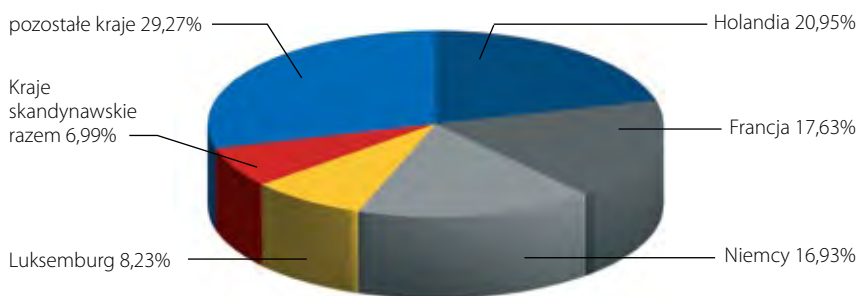
Firmy z kapitałem skandynawskim w Polsce

W Polsce zarejestrowanych jest ponad 2100 przedsiębiorstw z kapitałem skandynawskim. Najliczniej reprezentowane są firmy pochodzące z Danii (878), następnie firmy szwedzkie (694), norweskie (369) i fińskie (196). Do 2007 r. najliczniejszą grupę stanowiły firmy pochodzące ze Szwecji, obecnie dominację przejęły spółki z kapitałem duńskim. (Wykres 2)

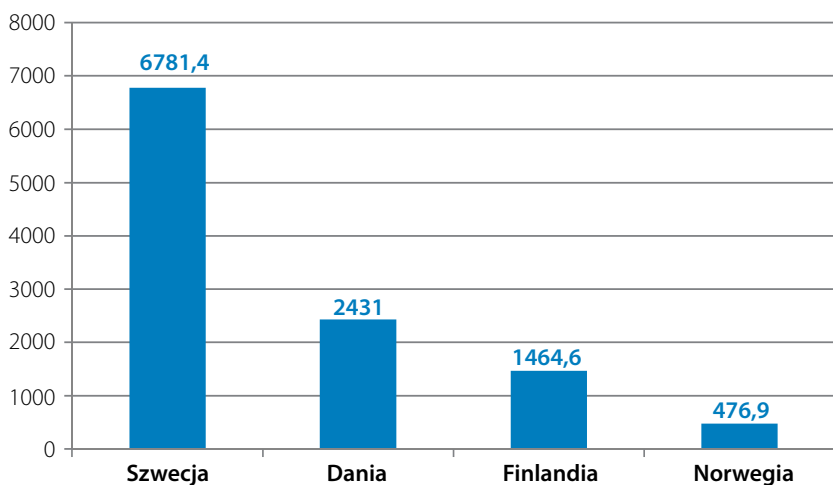

Wykres 2. Liczba firm z kapitałem skandynawskim w latach 2005-2012
Źródło: Dane wg GUS

Liczba firm z kapitałem skandynawskim systematycznie rośnie, w 2012 r. stanowiły one piątą pod względem wielkości grupę firm z kapitałem zagranicznym w Polsce, reprezentując łącznie 7% kapitału zagranicznego ogółem. (Wykres 1)

Wykres 1. Kapitał zagraniczny spółek w Polsce, 2012 r.
Źródło: Dane wg GUS

Wykres 3. Skandynawskie inwestycje w Polsce w latach 2003-2012 (mln euro)
Źródło: dane NBP

Inwestycje firm skandynawskich w Polsce

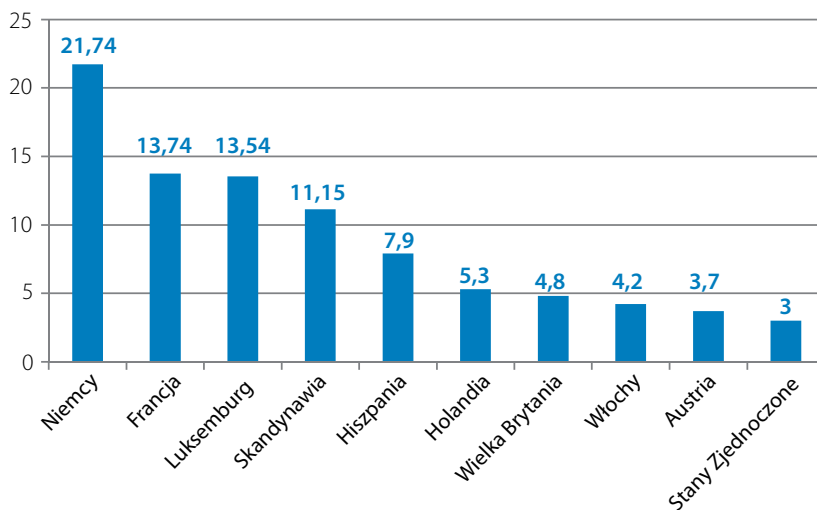
Przez ostatnie 10 lat firmy skandynawskie zainwestowały w Polsce ponad 11 mld euro. Największym inwestorem jest Szwecja, której inwestycje w Polsce są warte prawie 7 mld euro. Oznacza to, że inwestycje szwedzkie stanowią ponad 50% wszystkich inwestycji skandynawskich ogółem zrealizowanych w Polsce. (Wykres 3)

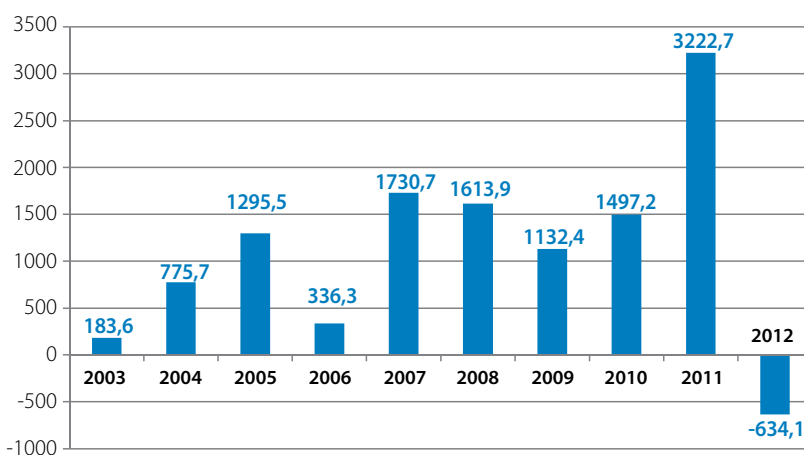
Skandynawia jest czwartym największym inwestorem w Polsce - po Niemczech, Francji i Luksemburgu. Szwecja jest z kolei szóstym największym inwestorem, plasując się tuż za Hiszpanią. (Wykres 4)

Inwestycje skandynawskie z ostatnich 10 lat charakteryzowały się zróżnicowaną dynamiką, a ich szczyt przypadł na rok 2011. Wynikało to z faktu, że w tym roku inwestycje szwedzkie osiągnęły swoje apogeum (ich wartość osiągnęła 2,6 mld euro). Spadek wartości inwestycji ze Szwecji w 2012 r., sprawił, że ogólna wartość skandynawskich inwestycji osiągnęła po raz pierwszy poziom ujemny. (Wykres 5)

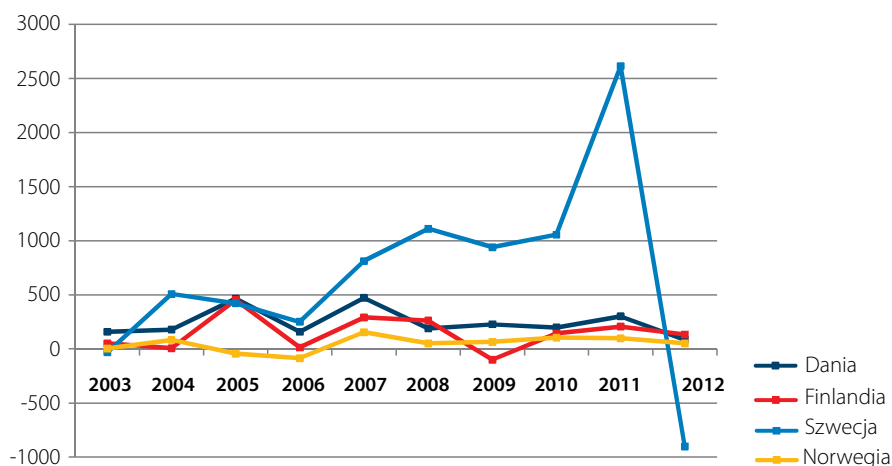
Wśród wszystkich państw skandynawskich inwestujących w Polsce, inwestycje duńskie charakteryzują się największym zrównoważeniem, a ich szczyt przypadł na rok 2007, kiedy duńskie firmy zainwestowały w Polsce 471 mln euro (podobna sytuacja miała miejsce w 2005 r., kiedy to duńskie firmy zainwestowały 465 mln euro). Szwedzkie firmy najwięcej zainwestowały w latach 2008 i 2011, a odnotowany spadek wartości inwestycji szwedzkich w roku 2012, wiązał się z wycofaniem się z polskiego rynku szwedzkiej firmy energetycznej Vattenfall. Polska Agencja In-

Wykres 4. Pochodzenie największych zagranicznych inwestorów w Polsce w latach 2003-2012 (mld euro). Źródło: dane NBP

Wykres 5. Inwestycje skandynawskie w latach 2003-2012, mln euro
Źródło: Dane NBP

Wykres 6. Skandynawskie inwestycje w Polsce (2003-2012), mln euro

formacji i Inwestycji Zagranicznych odnotowała pod koniec 2013 r. 72 dużych inwestorów zarejestrowanych w Szwecji inwestujących w Polsce. W stosunku do roku 2011 oznacza to zmniejszenie tej liczby o 12 firm¹. Fińskie firmy zainwestowały w Polsce najwięcej w 2005 r., kiedy to wartość inwestycji fińskich osiągnęła wartość 453,8 mln euro. Inwestycje norweskie zanotowały największy poziom w 2007 r., wówczas firmy z Norwegii zainwestowały w Polsce 154,4 mln euro. (Wykres 6)

¹ Ministerstwo Gospodarki „Szwecja – informacja sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską”, sierpień 2014.

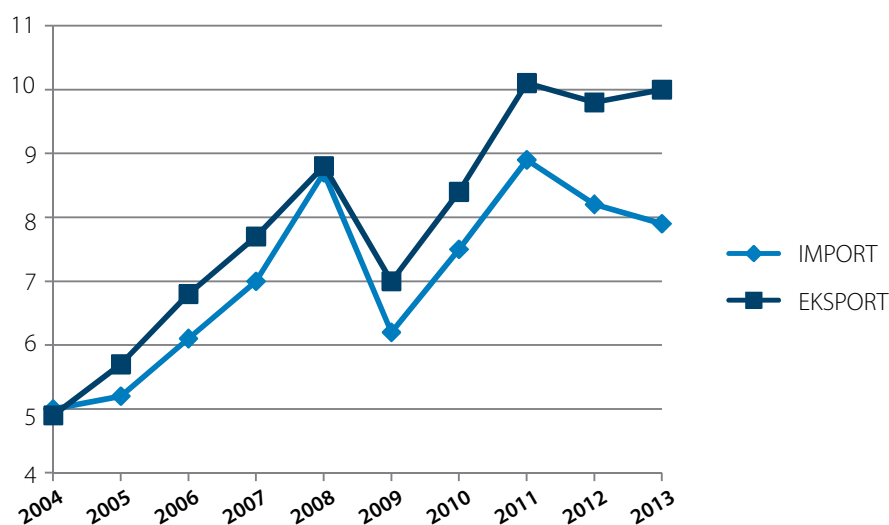
Obroty handlowe między Polską a Skandynawią

Kraje skandynawskie są jednym z ważniejszych partnerów handlowych Polski. Wartość wzajemnej wymiany handlowej między Polską i Skandynawią w 2012 r. to około 8,2 mld euro pod względem importu i 10 mld euro w kategoriach eksportu. W 2012 r. import z krajów skandynawskich stanowił 5,4% polskiego importu ogółem, natomiast eksport do Skandynawii to 6,8% eksportu ogółem. Zarówno pod względem importu, jak i eksportu najważniejszym partnerem handlowym Polski pozostają Niemcy (21,3% udziału w pol-

skim imporcie oraz 25,1% udziału w eksporcie). Kraje skandynawskie są czwartym kierunkiem Polski pod względem udziału w imporcie (po Niemczech, Rosji i Chinach), ale już z kolei drugim kierunkiem pod względem udziału w eksporcie (po Niemczech i na równi z Wielką Brytanią). W 2013 r. wartość wymiany handlowej utrzymywała się na podobnym poziomie co w 2012 r., z niewielkim spadkiem wartości importu na rzecz wzrostu eksportu.

W 2013 r. największy udział w eksporcie do Danii miały wyroby przemysłu elektromaszynowego (27%), natomiast importowane były głównie artykuły roln-

spożywcze (36%). W handlu z Norwegią największe znaczenie ma przemysł stoczniowy (liniowce pasażerskie, łodzie wycieczkowe, promy to około 28% eksportu i 20% importu). Do Finlandii eksportowane są głównie wyroby przemysłu elektromaszynowego (30%), natomiast importowane są wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (33%). Polskie obroty towarowe ze Szwecją w ostatnich latach charakteryzowały się bardzo dynamicznym wzrostem (od roku 1998 uległy podwojeniu). W strukturze obrotów towarowych Polski ze Szwecją najważniejszą rolę odgrywają wyroby przemysłu elektromaszynowego (41% eksportu i 36% importu).

Wykres 7. Wartość polskiego importu i eksportu ze Skandynawią, mld euro
Źródło: Na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki i GUS

Od czasu wejścia Polski do Unii Europejskiej wartość eksportu uległa podwojeniu, natomiast wartość importu wzrosła z około 5 mld euro do 8 mld euro. Załamanie spowodowane kryzysem gospodarczym nastąpiło w 2009 r., jednak już w 2010 r. nastąpił ponowny wzrost wartości wzajemnego handlu i przez ostatnie 3 lata eksport do Skandynawii utrzymywał się na poziomie bliskim 10 mld euro rocznie. Według wstępnych danych za dwa pierwsze kwartały 2014 r. wartość importu ze Skandynawii to 4,3 mld euro, natomiast wartość eksportu – około 6 mld euro. (Wykres 7)

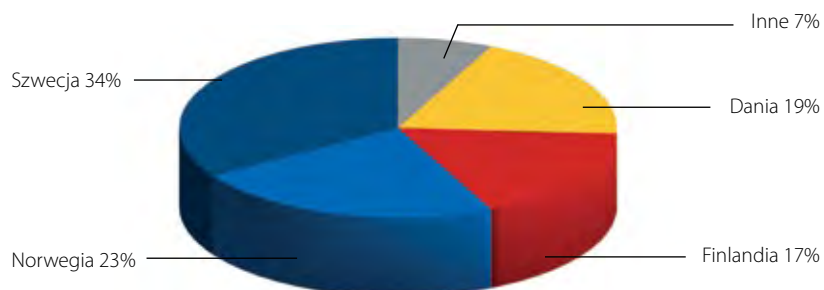
Wyniki ankiety SPCC i PwC

W okresie od marca do lipca 2014 r. Skandynawsko-Polska Izba Gospodarcza wspólnie z PwC przeprowadziła badanie wśród firm skandynawskich, którego celem było poznanie ich opinii i doświadczeń w zakresie inwestowania w Polsce. Większość spośród 70 podmiotów, które wzięły udział w badaniu to firmy zrzeszone w SPCC. Wyniki ankiety odpowiadały na pytanie, w jakich obszarach inwestowały skandynawskie firmy, jakiego typu inwestycje były realizowane oraz jakie są powody i plany dalszego rozwoju tych firm w Polsce.

Profil firm

Pod względem geograficznym firmy, które wzięły udział w badaniu były dość zróżnicowane. Najliczniej reprezentowana była Szwecja. Za nią uplasowały się firmy norweskie, duńskie i fińskie. Wśród respondentów znaleźli się także przedstawiciele przedsiębiorstw z mieszanym kapitałem skandynawskim. (Wykres 8)

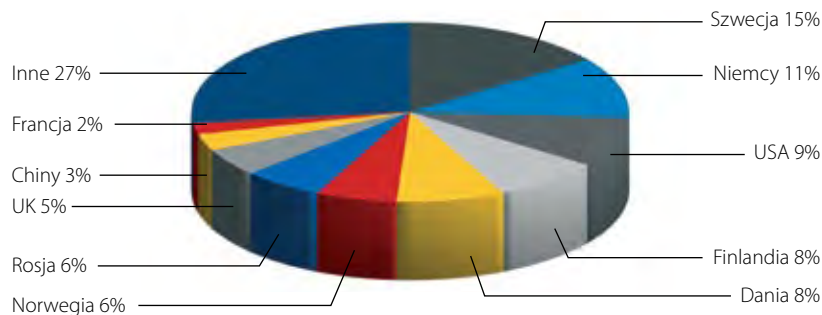
Polska nie jest jedynym rynkiem zagranicznym, na którym obecna jest zdecy-

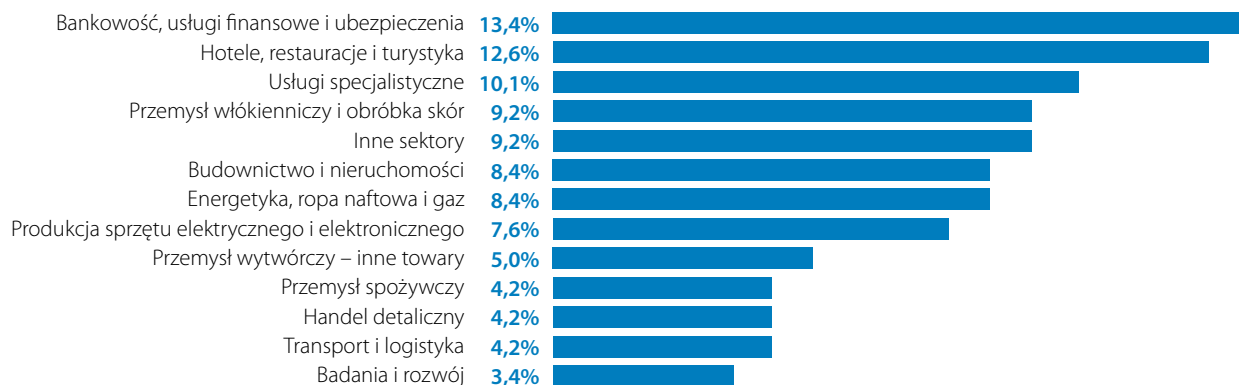
Wykres 8. Kraje pochodzenia inwestorów

dowana większość badanych firm – wiele z nich prowadzi działalność w skali globalnej. Tylko 37% koncentruje swoją działalność na rynkach skandynawskich. (Wykres 9)

Badane firmy reprezentowały różne sektory - od handlu detalicznego, przez przemysł wytwórczy, po przedstawicieli sektora finansowego oraz branży badań i rozwoju. Większość firm biorących udział w badaniu (30%) to przedsiębiorstwa produkcyjne. (Wykres 10)

Wykres 9. Pozostałe rynki, na których działają badane firmy

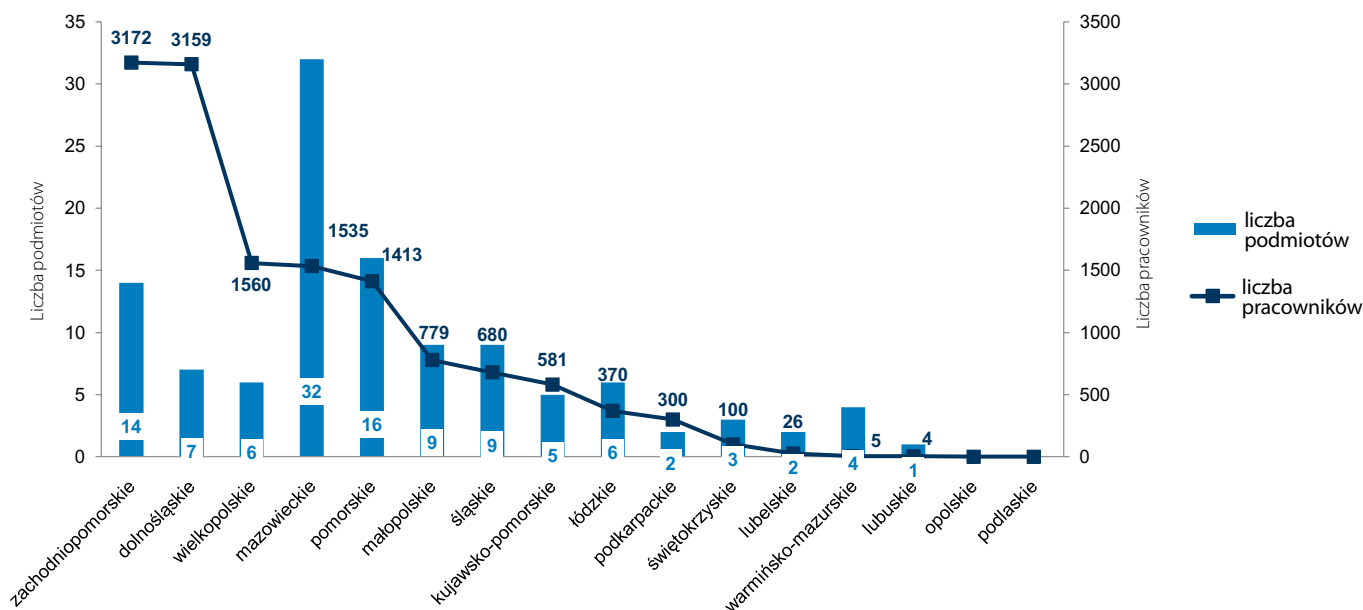

Wykres 10. Branże, w których działają firmy

Województwo mazowieckie okazało się najbardziej popularnym regionem Polski. Tu zlokalizowane są aż 32 zakłady firm biorących udział w badaniu. Pomorskie i zachodniopomorskie plasują się odpowiednio na drugim i trzecim miejscu (15 i 14 podmiotów). Dane wskazują na to, że firmy skandynawskie mają ten-

dencję do lokowania swoich zakładów w Polsce środkowej lub w regionach północnych, w stosunkowo niewielkiej odległości od ich kraju pochodzenia. Liczba podmiotów gospodarczych nie jest proporcjonalna do liczby pracowników. Badane przedsiębiorstwa stworzyły ponad 3 tysiące miejsc w województwach

zachodniopomorskim i dolnośląskim, w porównaniu z setką miejsc pracy w województwie mazowieckim i pomorskim. W sumie, firmy skandynawskie biorące udział w badaniu stworzyły prawie 13 700 miejsc pracy w Polsce. (Wykres 11)

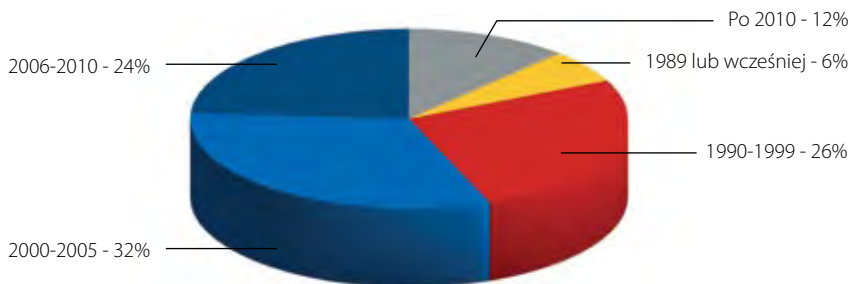

Wykres 11. Liczba podmiotów i zatrudnienie w regionach

Tylko 7 z 70 firm działa w Specjalnych Strefach Ekonomicznych i wszystkie są usatysfakcjonowane z działania w SSE.

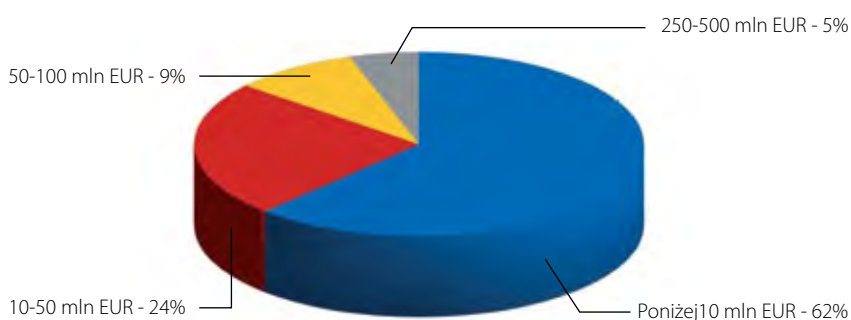
Inwestycje na polskim rynku

Ponad połowa badanych firm jest obecna w Polsce od ponad 10 lat. Jedna działła na polskim rynku już od 1904 r. Większość podjęła decyzję o inwestowaniu w Polsce w okresie 2000-2005, a zaledwie 12% badanych firm rozpoczęło działalność w Polsce po 2010 r. (Wykres 12)

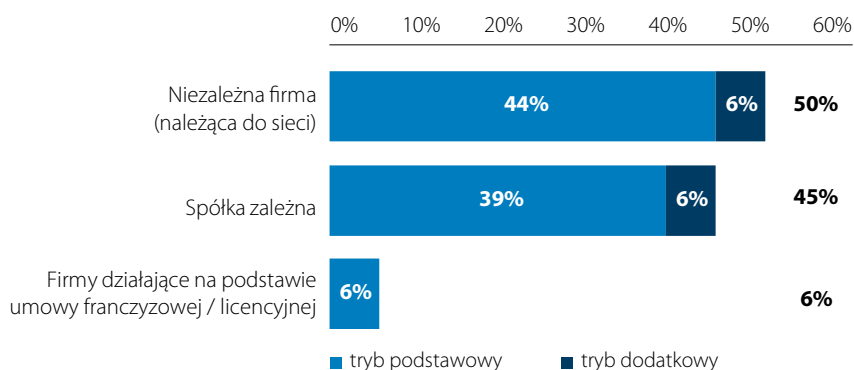

Wykres 12. Rok rozpoczęcia działalności w Polsce

Większość (62%) deklaruje, że nie zainwestowała w Polsce więcej niż 10 mln euro, a zatem można stwierdzić, że drobni inwestorzy zagraniczni stanowią najliczniejszą grupę spośród inwestorów skandynawskich na rynku polskim. 14% respondentów zainwestowało w Polsce ponad 50 mln euro. (Wykres 13)

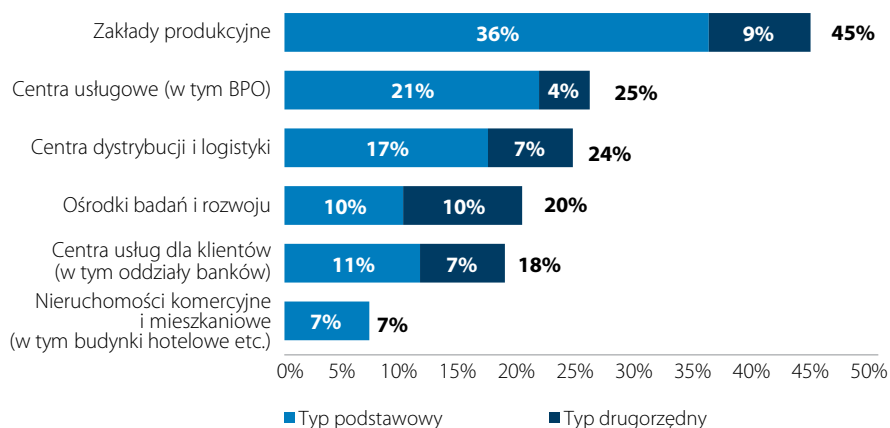

Wykres 13. Wartość inwestycji w Polsce

Wykres 14. Tryb inwestycji

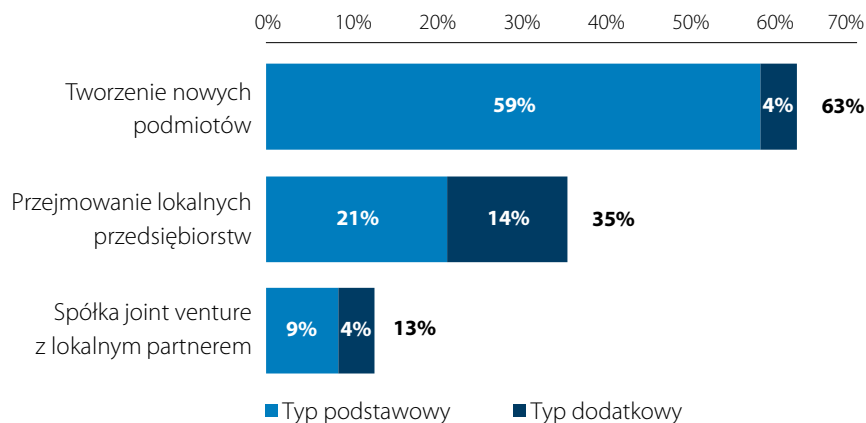
50% podmiotów zlokalizowanych w Polsce to spółki będące częścią sieci inwestorów. 45% stanowią spółki zależne. Mniejszość firm działa na podstawie umów franczyzowych i licencyjnych. (Wykres 14)

Wykres 15. Rodzaje podmiotów, w które inwestują firmy

Największa grupa - 45% - badanych firm posiada zakłady produkcyjne w Polsce. 25% firm zainwestowało w centra świadczenia usług, a 24% w centra dystrybucyjne i logistyczne. Ta duża liczba zakładów produkcyjnych zlokalizowanych w Polsce wskazuje, że polski rynek jest strategicznym miejscem inwestycji firm skandynawskich. To, że 20% firm utworzyło tutaj swoje centra badań i rozwoju świadczy, że Polska stała się ważnym ogniwem w ich łańcuchu wartości. (Wykres 15)

63% firm utworzyło w Polsce nowe podmioty i rozpoczęło inwestycje typu greenfield, co odzwierciedla ich zaufanie i wiarę w stabilność polskiego rynku. Pozostałe 35% wkroczyło na polski rynek przejmując istniejące firmy. Tylko 13% skandynawskich firm uczestniczących w badaniu ustanowiło spółki typu joint venture z podmiotami polskimi. (Wykres 16)

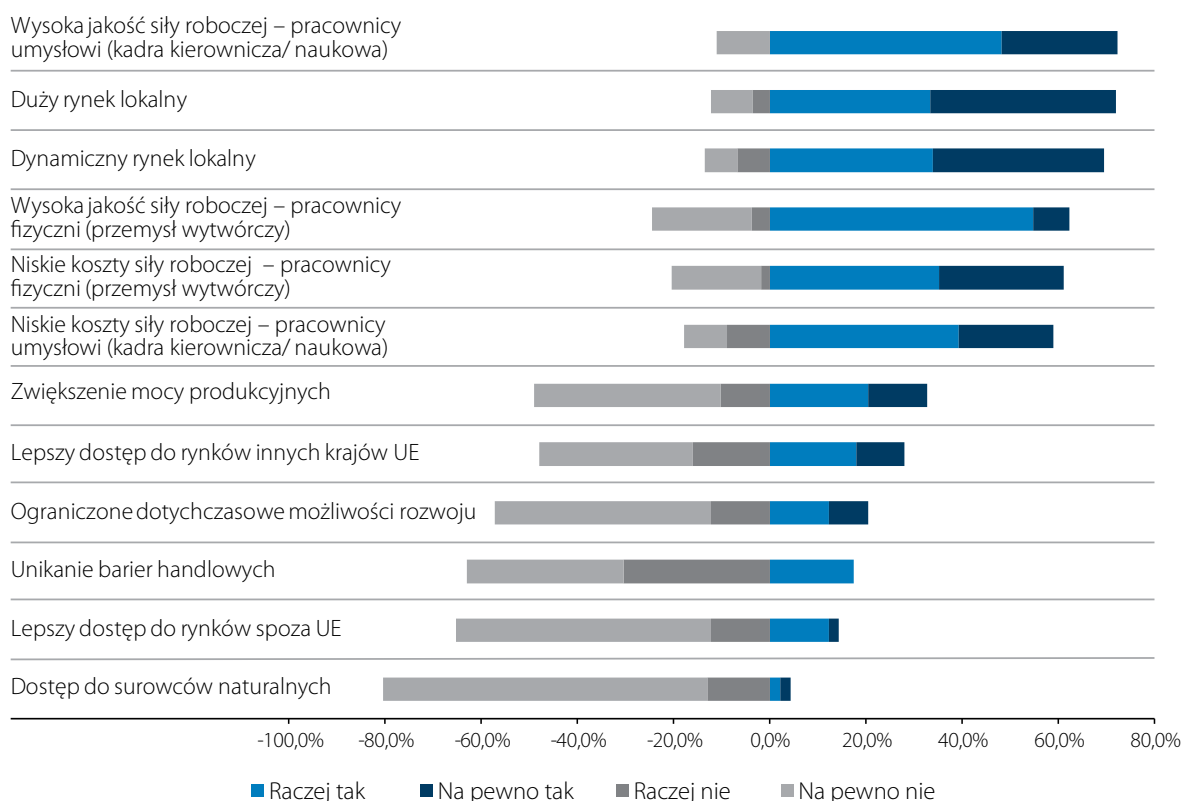
Wykres 16. Rodzaj inwestycji

Inwestowanie w Polsce - opinie i doświadczenia

Respondenci deklarowali, że głównym powodem wejścia na polski rynek był dostęp do wykształconych i wysoko wykwalifikowanych pracowników (ponad 60% firm uważa ten czynnik za istotny).

Duży i dynamiczny rynek polski znalazł się na drugim miejscu. Wyniki badania wskazują również, że wysoka jakość pracy i jej stosunkowo niski koszt sprawiają, że Polska jest atrakcyjnym miejscem dla inwestorów. Dostęp do rynków UE i innych nie został wymieniony jako istotny

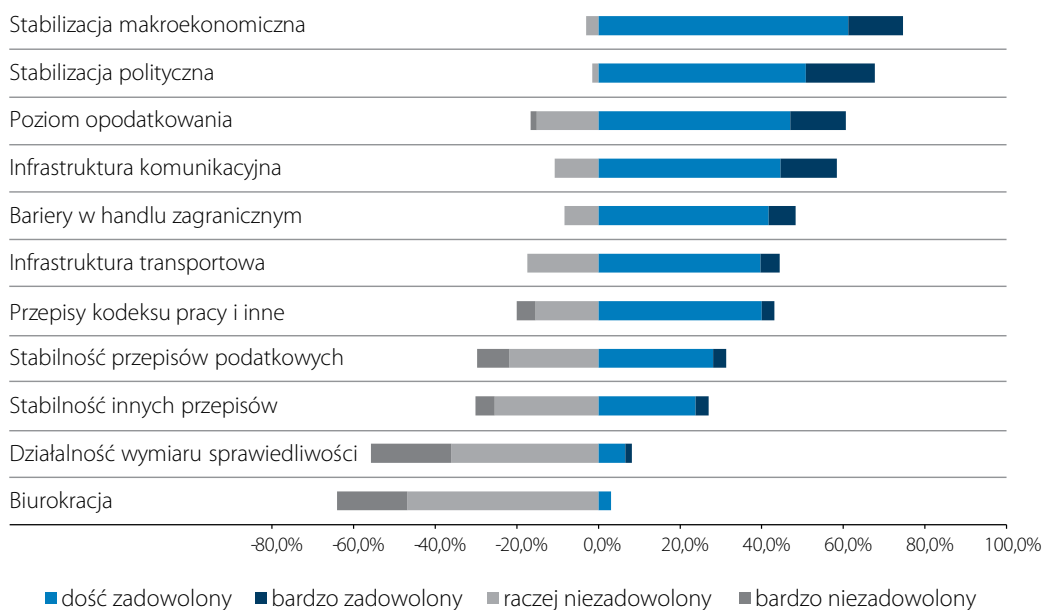
czynnik skłaniający do realizacji inwestycji. Większość badanych stwierdziła, że w zakresie istotnych czynników ich oczekiwania zostały spełnione. 60-80% firm twierdzi, że polski rynek jest duży i dynamiczny, z niedrogą i odpowiednio przygotowaną siłą roboczą. (Wykres 17)

Wykres 17. Powody wejścia na polski rynek

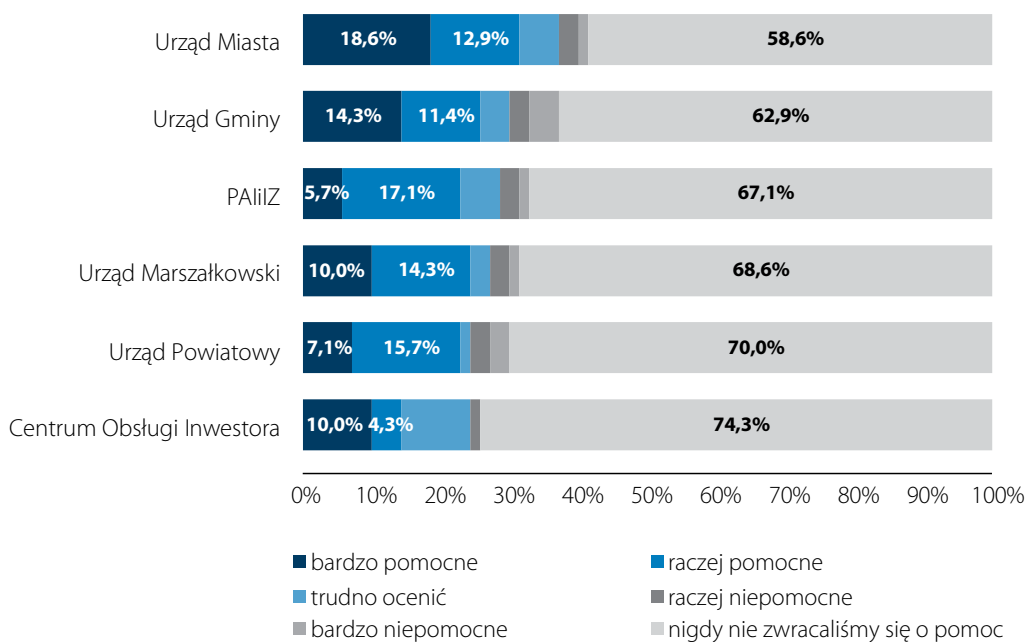
Zdaniem respondentów, do najbardziej pozytywnych aspektów polskiej gospodarki i środowiska biznesowego należy zaliczyć stabilność makroekonomiczną kraju (75% zadowolonych firm) i stabilność polityczną (67%). Z drugiej strony, biurokracja i często niesprawnie działające sądownictwo stanowią największe wady polskiego rynku - ponad 50% firm jest niezadowolona pod tym względem.

Obawy budzi stabilność przepisów podatkowych – w tym zakresie pozytywne i negatywne opinie są rozłożone równomiernie wśród respondentów. (Wykres 18)

Wykres 18. Poziom zadowolenia z warunków otoczenia biznesu

Ponad 50% firm nigdy nie zwróciła się do polskich instytucji publicznych o pomoc. Badane przedsiębiorstwa najczęściej zwracały się do urzędów miast (41%), a najrzadziej do ośrodków obsługi inwestorów (26% firm). Większość respondentów, którzy zwracali się do polskich instytucji publicznych, otrzymało należytą pomoc. (Wykres 19)

Wykres 19. Odsetek firm, które zwróciły się o pomoc do instytucji publicznych i ich ocena otrzymanego wsparcia

Dalszy rozwój w Polsce

Skandynawscy inwestorzy pozytywnie postrzegają swój przyszły rozwój na polskim rynku. 64% badanych firm stwierdziła, że oczekuje dalszego wzrostu w Polsce, a 62% uważa, że ich wycofanie się z polskiego rynku jest bardzo mało prawdopodobne. Nowe inwestycje i przejęcia są wysoce prawdopodobne w przypadku 25% firm i całkiem prawdopodobne w przypadku 46% firm. (Tabela 1)

	Wysoce prawdopodobne	Całkiem prawdopodobne	Ani prawdopodobne, ani mało prawdopodobne	Raczej mało prawdopodobne	Zupełnie nieprawdopodobne
Dalszy organiczny wzrost	64,2%	31,3%	3,0%	0,0%	1,5%
Nowe inwestycje lub przejęcia	25,0%	46,7%	18,3%	8,3%	1,7%
Wycofanie z Polski	1,8%	1,8%	7,3%	27,3%	61,8%

Tabela 1. Dalszy rozwój na polskim rynku

Podsumowanie

Badane firmy reprezentowały wszystkie kraje skandynawskie i wiele sektorów gospodarki. Większość działa na polskim rynku od dłuższego czasu. Duża liczba skandynawskich firm zlokalizowała w Polsce istotne ogniwa swojego łańcucha wartości - głównie zakłady produkcyjne i ośrodki badawczo-rozwojowe. W związku z tym, mają one istotny wpływ na polską gospodarkę i regiony, w których działają. Ich oddziaływanie nie ogranicza się do produkcji, wartości dodanej, tworzenia miejsc pracy i wkładu w postaci płaconych w Polsce podatków. Prowadzą swoją działalność bazując na wysokich standardach technologicznych i kierowniczych, przez co generują cenne i pozytywne efekty pośrednie, takie jak

rozwój technologii, dobre praktyki w zakresie ładu korporacyjnego czy kapitału ludzkiego i społecznego.

Warto zauważyć, że kadra kierownicza z krajów nordyckich docenia przede wszystkim dostępność nie taniej siły roboczej, ale doskonale wykształconych pracowników. Wniosek ten zgadza się z wynikami licznych analiz wskazujących, że sukces polskiej gospodarki w najbliższej przyszłości nie będzie polegać wyłącznie na konkurencyjności kosztowej, ale raczej na połączeniu wysokiej jakości kapitału ludzkiego z umiarkowanymi kosztami pracy i stabilnością polityczną i makroekonomiczną.

Wyniki badania niosą również ważny przekaz dla polskich polityków. Biurokracja, wydajność organów sprawiedliwości i stabilność przepisów podatkowych i innych są najbardziej niezadowolającymi aspektami polskiego systemu instytucjonalnego. Wnioski te należy traktować poważnie - nie jako kolejny zarzut, ale raczej jako sygnał lub przyjazną wskazówkę. Stworzenie stabilnego i wiarygodnego otoczenia biznesu pozwoli polskiej gospodarce dalej się rozwijać, a skandynawskie firmy będą miały swój udział w naszym wspólnym sukcesie.

LP	Nazwa firmy	Przychody ze sprzedaży (tys.zł)	Wynik operacyjny	Wynik netto	Zatrudnienie	www
1	Grupa Skanska	4205541	170040	149240	7060	www.skanska.pl
2	Swedwood Poland	4044155	351036	236866	9030	www.swedwood.com
3	Electrolux Poland	3245215	70383	54057	4094	www.electrolux.pl
4	Grupa Sokołów (Danish Crown)	3150065	-	-	6571	www.sokolow.pl
5	Arctic Paper Kostrzyn	3104901	-151641	-152153	1839	www.arcticpaper.com
6	Volvo Polska	2666420	55569	32448	2943	www.volvogroup.pl
7	Netto	2660755	87659	56918	3929	www.netto.pl
8	Ikea Retail	2380000	-	-	-	www.ikea.pl
9	Carlsberg Polska	2353206	114825	101931	-	www.carlsbergpolska.pl
10	Grupa Velux	1356671	-	-	3145	www.velux.pl
11	Jysk	1308171	-	-	1370	www.jysk.pl
12	H&M Hennes & Mauritz	1267159	75861	61853	5176	www.hm.com/pl
13	Stora Enso Poland	1246026	138015	127663	1558	www.storaenso.com
14	Autoliv Poland	944895	70005	49324	2305	www.autoliv.com
15	Cargotec Poland	859000	22184	56424	529	www.cargotec.com
16	Fortum GK	849326	-	-	654	www.fortum.pl
17	Rockwool Polska	778944	38536	33318	1000	www.rockwool.pl
18	Onninen	728609	1964	376	703	www.onninen.pl
19	Ruukki Polska	700117	7383	5774	-	www.ruukki.pl
20	Tetra Pak	608906	14206	14009	108	www.tetrapak.com.pl
21	Ericsson	595814	-	-9412	640	www.ericsson.pl
22	Danfoss Poland	536914	24344	16027	972	www.danfoss.pl
23	SKF Polska	524104	15662	11013	705	www.skf.com
24	Husqvarna Poland	486357	27124	18959	214	www.husqvarna.com
25	Stena Recycling	449487	-46500	-49298	-	www.stenarecycling.pl
26	Kongsberg Automotive	437763	43872	29396	700	www.kongsbergautomotive.com
27	Novo Nordisk Pharmaceutical Services	437297	-	-	-	www.novonordisk.com
28	Hempel Paints Poland	403559	23128	17215	203	www.hempel.pl
29	Dendro Poland	402093	72414	54970	450	www.dendro.pl
30	Espersen Polska	391432	3982	2601	979	www.espersen.pl
31	Thule	362919	12741	7893	630	www.thule.com
32	Hilding Anders Polska	359252	19982	14082	-	www.hilding.pl
33	DSV Road	356843	18069	14550	350	www.dsv.com
34	Tikkurila Polska	333098	39903	32062	-	www.tikkurila.pl
35	Royal Greenland Seafood	317761	-4.2	-2.84	430	www.royalgreenland.com
36	Danfoss Power Solutions	310309	39678	32143	-	www.powersolutions.danfoss.pl
37	Sapa Aluminium	274472	-11807	-8383	-	www.sapagroup.com
38	Oriflame Poland	269813	8839	5297	-	www.oriflame.pl
39	H&M Hennes & Mauritz Logistics	250386	15017	8067	3000	www.hm.com/pl
40	Poldanor SA	249707	29704	23950	576	www.poldanor.com.pl
41	Delaval Operations	232,785	6,941	2,538	465	www.delaval.pl
42	Nordkalk	228694	18171	13843	270	www.nordkalk.com
43	Rosti Polska	223864	18917	14895	730	www.rosti.com
44	Sandvik Polska	220070	18099	13032	220	www.sandvik.pl
45	Securitas Polska	219733	7150	-2391	4014	www.securitas.pl
46	KONE	202357	27266	21245	267	www.kone.com
47	LEGO	202083	6125	4547	-	www.lego.com
48	IKEA Industry Poland	201475	-77399	-115414	260	www.swedspan.pl
49	King Oscar	182274	21004	15504	450	www.pl.kingoscar.com
50	AstraZeneca Pharma Poland	179921	18602	15910	-	www.astrazeneca.pl

Tabela 2. 50 największych skandynawskich firm w Polsce

Źródło: Rzeczpospolita „Lista 2000”, 28.10.2014

Kraj rejestracji	Rok	Nazwa firmy	Sektor	Miejsce inwestycji	Wartość Inwestycji (mln EUR)	Liczba utworzonych miejsc pracy
Dania	2005	Jysk	logistyczny	Radomsko	20	100
Dania	2005	Royal Greenland	spożywczy	Koszalin	20	700
Dania	2008	Carlsberg	BPO	Poznań	1.9	280
Dania	2009	LM Glasfiber	tworzyw sztucznych	Goleniów	40	300
Dania	2010	LM Glasfiber Services	usługi	Szczecin	1	250
Dania	2011	X-Yachts	stoczniowy	Gołdap	1.6	50
Dania	2011	Weiss	maszynowy	Ostrowiec Świętokrzyski	3.5	100
Dania	2013	Q-Partners	ICT	Poznań	0.5	100
Dania	2014	DFDS	BPO	Poznań	0.1	11
Finlandia	2005	Sanitec Koło	ceramika	Koło	35	300
Finlandia	2007	Sanitec Group	materiałów budowlanych	Włocławek	20	180
Finlandia	2007	UPM Raflatac	opakowaniowy	Kobierzyce	82	149
Finlandia	2009	Cargotec	maszynowy	Stargard Szczeciński	64	400
Finlandia	2009	HT Laser Oy	metalowy	Stargard Szczeciński	1	14
Finlandia, Niemcy	2010	Nokia-Siemens	B+R	Wrocław	2.84	400
Finlandia, Szwecja	2010	TietoEnator	B+R	Szczecin, Wrocław	1.17	500
Finlandia	2010	SKS Group	tworzyw sztucznych	Grudziądz	1	40
Finlandia	2011	Mesera	metalowy	Wysogotowo	5	8
Finlandia	2011	Poyry	B+R	Łódź	0.83	40
Finlandia	2012	Itella Information	BPO	Poznań	0.5	100
Finlandia	2012	Metsa Group	BPO	Gdańsk	0.1	100
Finlandia	2013	Itella Information	BPO	Toruń	0.7	280
Finlandia	2013	Alteams Group	elektroniczny	Lębork	15	250
Finlandia	2013	Kemira	BPO	Gdańsk	1	200
Finlandia	2014	WIPAK Polska	opakowaniowy	Skarbimierz	6.5	50
Szwecja	2004	Quicex AB	sprzęt sportowy	Szczecin	3	40
Szwecja	2005	Electrolux	AGD	Żarów	20	350
Szwecja	2005	Electrolux	AGD	Olawa	40	450
Szwecja	2005	Autoliv Spring Dynamics	motoryzacyjny	Mirków	3	130
Szwecja	2005	Volvo SSC	BPO	Wrocław	6.2	500
Szwecja	2005	Volvo Bus	motoryzacyjny	Wrocław	6.2	800
Szwecja	2007	Amanat Nawaz Rice	spożywczy	Goleniów	20	180
Szwecja	2007	Proton Finishing	metalowy	Żarów	8	52
Szwecja	2008	Gavekal Analytics	BPO	Szczecin	0.8	30
Szwecja	2008	PV Enterprise	energetyczny	Tarnów	50	500
Szwecja	2008	Swedwood	drzewny	Wielbark	60	600
Szwecja	2009	Hyab Alucrom	metalowy	Dębska Wola	1.5	10
Szwecja	2009	Intrum Justitia	BPO	Białystok	2	120
Szwecja	2010	Husqvarna	maszynowy	Mielec	20	100
Szwecja	2010	Autoliv	motoryzacyjny	Jelcz-Laskowice	12.5	250
Szwecja, Finlandia	2010	TietoEnator	B+R	Szczecin, Wrocław	1.17	500
Szwecja	2010	Ikea	drzewny	Orla	160	230
Szwecja	2010	HL Display AB	logistyczny	Gliwice	8	70
Szwecja	2010	Ikea	BPO	Poznań	1	100
Szwecja	2011	Nordea Bank	BPO	Łódź	1.8	250
Szwecja	2011	Theofinance	energetyczny	Ryki	6.5	320
Szwecja	2012	Autoliv	motoryzacyjny	Jelcz-Laskowice	4	180
Szwecja	2013	Robur Safe AB	maszynowy	Suwałki	1	23
Szwecja	2014	Nordsjerner Group - Rosti Polska	AGD	Białystok	16	100
Norwegia	2006	Polimoon Group	tworzyw sztucznych	Otwock	10	200
Norwegia	2009	Aluko AS	materiałów budowlanych	Sochaczew	1.5	12
Norwegia	2010	Nevion	ICT	Gdańsk	0.25	30
Norwegia	2014	Marine Harvest VAP Europe	spożywczy	Ustka	250	0

Tabela 3. Skandynawskie inwestycje w Polsce przy współpracy z PAIIIZ od 2004 do połowy 2014

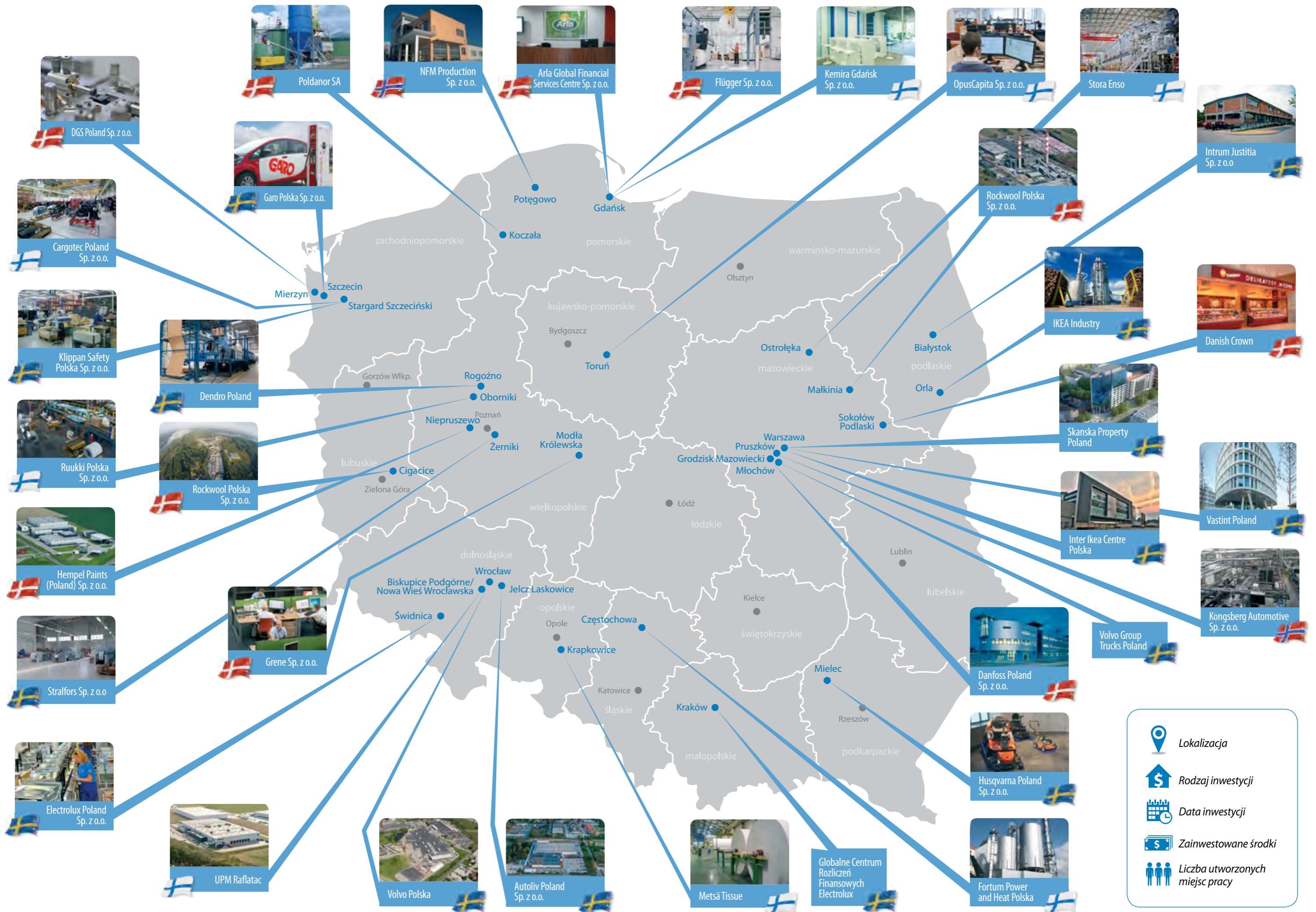

Wybrane przykłady skandynawskich inwestycji w Polsce

W rozdziale przedstawione zostały 32 wybrane przykłady inwestycji firm skandynawskich w Polsce, zrealizowane w ciągu ostatnich 10 lat. Dziewięć z nich to inwestycje duńskie, osiem fińskich, dwie norweskie oraz trzynaście przykładów inwestycji firm z kapitałem szwedzkim. Wśród przedstawionych przykładów znajdują się dwie, które zostały uznane przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych za największe inwestycje w Polsce w latach 2009 i 2010. Jest to inwestycja fińskiej firmy Cargotec w Stargardzie Szczecińskim oraz inwestycja IKEA Industry w gminie Orla.

- Lokalizacja
- Rodzaj inwestycji
- Data inwestycji
- Zainwestowane środki
- Liczba utworzonych miejsc pracy

Gdańsk, pomorskie

Centrum Usług Wspólnych (BPO)

2008

259¹

Z 62 miejsc, zlokalizowanych między innymi w Rumunii, Bułgarii i na Łotwie, tylko kilka znalazło się na liście finalistów. Ostatecznie to Gdańsk wybrano jako najbardziej reprezentatywne miasto, ponieważ oferuje zarówno wszelkie niezbędne udogodnienia, jaki i niepowtarzalną atmosferę.

Marcin Tchórzewski, Dyrektor Zarządzający, Arla Foods Global Financial Services Centre

ARLA GLOBAL FINANCIAL SERVICES CENTRE Sp. z o.o.

Arla Foods jest międzynarodową firmą działającą w branży mleczarskiej, której centrum usług wspólnych, odpowiadające za wszystkie operacje finansowe firmy, zlokalizowane jest w Gdańsku. Obsługa wszystkich globalnych procesów rachunkowości, bankowości wewnętrznej, zarządzania zasobami ludzkimi i danymi podstawowymi znajduje się w rękach GBSFI, który świadczy usługi finansowe najwyższej jakości.

Jednym z głównych atutów regionu jest korzystne położenie geograficzne oraz związane z tym doskonale możliwości transportowe. Prywatne i publiczne uczelnie stanowią źródło bardzo dobrze wykształconych absolwentów, nie brakuje również doświadczonych pracowników będących specjalistami w swoich dziedzinach. Pracownicy Centrum Arla posługują się w sumie 12 różnymi językami, a 98% spośród nich posiada

wykształcenie wyższe. Firma oferuje pracownikom nie tylko zatrudnienie, ale także możliwość zdobywania wiedzy, dając im szansę na rozwój zawodowy, dzięki organizowanym szkoleniom wewnętrznym i zewnętrznym. Wkrótce firma przeniesie się do nowej, większej powierzchni biurowej - Neptun Office Center - i planuje dalszy rozwój.

¹ Pod koniec sierpnia 2014.

Grodzisk Mazowiecki, mazowieckie Tuchom, pomorskie

Zakłady produkcyjne

1991, 2003, 2011

250 mln PLN

1000

Obecność firmy Danfoss w Polsce jest wysoko ceniona. W ciągu ostatnich 23 lat nasze działania prowadzone były w odpowiednim kierunku. Klimat inwestycyjny jest bardzo korzystny, a władze samorządowe

DANFOSS POLAND Sp. z o.o.

Danfoss jest wiodącym na świecie dostawcą technologii z zakresu chłodnictwa, klimatyzacji, ogrzewnictwa, sterowania silnikami i maszyn mobilnych. Rozwiązania Danfoss stanowią odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie w zakresie infrastruktury, przemysłu spożywczego, efektywności energetycznej i rozwiązań przyjaznych dla środowiska.

Polska jest jednym z 15 największych rynków Danfoss. Na początku transformacji ustrojowej w Polsce efektywność energetyczna zaczęła odgrywać ważną rolę ze względu na wzrost cen energii. Danfoss od wielu lat jest ekspertem w tej dziedzinie, a potencjał Polski w zakresie efektywności energetycznej czyni z niej bardzo atrakcyjne miejsce dla inwestycji. Dzięki programowi edukacji skierowane-

mu do klientów, projektantów i wykonawców, firmie Danfoss Polska udało się osiągnąć imponujące wyniki i poprawić komfort życia klientów, którzy wdrożyli opracowane przez Danfoss rozwiązania. Ze względu na potencjał rynku, w 1992 r. podjęto decyzję o uruchomieniu produkcji termostatów grzewczych w Warsza-

zapewniły nam wsparcie na każdym kroku. Planujemy kontynuować nasze inwestycje w Polsce i rozwijać działalność.

Adam Jędrzejczak, Prezes Zarządu,
Dyrektor Generalny, Danfoss Poland

wie. Dynamiczny wzrost sprzedaży stworzył konieczność znacznego zwiększenia mocy produkcyjnych, w związku z czym podjęto decyzję o realizacji inwestycji od podstaw (*greenfield*) w Grodzisku Mazowieckim. Wybór ten był podyktowany przede wszystkim atrakcyjną ceną działki o powierzchni 8 ha, na której miały zostać zbudowane nowoczesne obiekty fabryczne i magazyny, położeniem w pobliżu przyszłej autostrady oraz wsparciem ze strony władz lokalnych. Kolejnym pozytywnym czynnikiem był dostęp do potencjalnych pracowników; osób z

odpowiednim wykształceniem i umiejętnościami. W 1996 r. Danfoss kupił we Wrocławiu zakład wytwarzający mobilne urządzenia hydrauliczne, co okazało się być bardzo korzystną inwestycją. Natomiast w 2003 r. Danfoss przejął fińską firmę LPM i stał się właścicielem zakładu produkcji wymienników ciepła i węzłów cieplnych w Tuchomiu koło Gdańska. Wysoko wykwalifikowani pracownicy, którym zależy na sukcesie przedsiębiorstwa, przyczynili się do zapewnienia polskim fabrykom pozycji lidera pod względem jakości i wydajności produkcji.

Sokołów Podlaski, mazowieckie

Przejęcie grupy Sokołów

2004-2014

1+ mld PLN

Inwestowanie w Polsce jest dla Danish Crown korzystne. Pomogło firmie zachować konkurencyjność na rynku światowym i zapewniło jej dostęp do atrakcyjnego rynku polskiego, przynosząc satysfakcjonujące zyski przez cały okres naszej obecności w Polsce. Sokołów jest obecnie bardzo nowoczesną i wydajną firmą, z dużym potencjałem do dalszego wzrostu w nadchodzących latach.

Flemming Enevoldsen,
Prezes Zarządu, Danish Crown

DANISH CROWN

Do maja 2004 r., czyli w momencie przystąpienia Polski do UE, usunięto wszelkie bariery w handlu mięsem, co częściowo wyjaśnia dlaczego firma Danish Crown (DC) zdecydowała się na przejęcie akcji firmy Sokołów właśnie w tym czasie. Proces rozpoczął się nabyciem pakietu większościowego, kiedy firma ta nadal była notowana na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Minęło trochę czasu zanim zakupiono pozostałe udziały, a obecność firmy na giełdzie ostatecznie się zakończyła. Był to dość trudny okres, w związku z koniecznością spełnienia wymogów formalnych, które niejednokrotnie wydawały się wręcz absurdalne. Fakt, że DC produkuje w różnych krajach pozwala wziąć pod uwagę m.in. ogólny poziom kosztów w danej lokalizacji i dobrać odpowiednie zakłady produkcyjne do poszczególnych klientów na całym świecie. W przypadku niektórych produktów Polska plasuje się pod tym względem bardzo dobrze. W związku z tym, produkcja niektórych towarów została przeniesiona do Sokołowa (przede wszystkim z Danii), umożliwiając w ten sposób zachowanie konkurencyjności firmy w skali globalnej. Ponadto przejmując Grupę Sokołów, DC stał się właścicielem silnej marki, która jest dobrze znana na polskim rynku i ma

w nim znaczny udział. Kiedy w związku ze spadkiem w zakresie hodowli trzody chlewnej Polska stała się importerem netto wieprzowiny, symbioza pomiędzy DC i Sokołowem umocniła się jeszcze bardziej, ponieważ DC jest największym na świecie eksporterem wieprzowiny, której potrzebuje i którą przetwarza Sokołów. Spółki zależne korzystają z wieloletniego doświadczenia DC w zakresie eksportu oraz dostępu do rynków na całym świecie. Nie inaczej było w przypadku Sokołowa, szczególnie w zakresie rozwoju eksportu wołowiny. W najbliższych latach możemy się spodziewać podobnych, korzystnych zmian w zakresie gotowanych produktów mięsnych, które stanowią główny obszar działalności Grupy Sokołów.

 Mierzyn,
zachodniopomorskie

 Zakład produkcyjny/
dystrybucja/SSC/B+R

 2007

 1600

”

Warto inwestować w województwie zachodniopomorskim. DGS Polska nadal planuje rozwój działalności, dzięki której powstaną miejsca pracy wnoszące nową jakość na lokalnym rynku. Wszystkie dodatkowe inwestycje będą oparte na produkcji i rozwoju centrum usług wspólnych, w związku z czym w ciągu najbliższych dwóch lat planujemy zatrudnić ponad 200 pracowników.

Krzysztof Kowalski,
Dyrektor Generalny, DGS Poland

DGS POLAND Sp. z o.o.

DGS Polska Sp. z o.o. (dawniej Oticon Polska Production Sp. z o.o.), która stanowi część Wiliam Demant Holding, powstała w 2007 r., początkowo zatrudniając 150 osób. DGS Polska jest producentem aparatów słuchowych oraz specjalistycznych narzędzi diagnostycznych. Obecnie firma zatrudnia około 1,5 tys. pracowników, a zakład w Mierzynie jest największym należącym do Wiliam Demant Holding. W uznaniu dla doskonałości operacyjnej i wdrażanych procesów, rozwój DGS Polska obejmuje oprócz produkcji także nowe obszary działalności. Międzynarodowe centrum usług wspólnych i globalne centrum dystrybucji. Obie inwestycje tworzą nowe miejsca pracy w Szczecinie. DGS Polska jest dowodem na to, że region Szczecina oferuje ogromne możliwości rozwoju, co jest związane z dogodną lokalizacją geograficzną ułatwiającą kontakty z partnerami biznesowymi z Danii. Firma zatrudnia wysoko wykwalifikowanych specjalistów

i absolwentów szczecińskich uczelni, co pozwala rozwijać unikalne umiejętności w skali regionalnej. DGS Polska konsekwentnie realizuje swoją strategię rozwoju biznesu i w pełni wykorzystuje swoje możliwości.

 Gdańsk, pomorskie

 Zakład produkcyjny/
dystrybucja/B+R

 2009-2011

 75 mln PLN

 90-100¹

”

Inwestycje duńskiej Grupy Flügger w Polsce są ważnym elementem długoterminowej strategii firmy, która pozycjonuje Polskę

¹ Produkcja, magazyn, dział badań i rozwoju oraz administracja

FLÜGGER Sp. z o.o.

Flügger jest jednym z czołowych producentów i dystrybutorów znanych z dobrej jakości farb, tapet i narzędzi malarских. Przed 2009 r. Flügger miał w Polsce swoje sklepy, a działalność firmy została zarejestrowana w Sopocie. Obecnie Grupa posiada w naszym kraju 70 sklepów i liczba ta stale rośnie.

W Gdańsku zlokalizowano zakład produkcyjny, a także dział logistyczny oraz dział badań i rozwoju, co związane było przede wszystkim z dostępnością rozwiązań transportowych ułatwiających kontakty ze Skandynawią (bliskość portu i lotniska oraz możliwości transportu lądowego). W grudniu 2008 r., Grupie obiecano dotację unijną w wysokości 23 mln złotych w ramach „Programu in-

nowacji gospodarczych”. Produkcja okładzin ściennych w Gdańsku rozpoczęła się wiosną 2010 r. Fabryka korzysta z nowych technologii gwarantujących procesom produkcyjnym szybkość i elastyczność. Dwie linie produkcyjne w Gdańsku działają na potrzeby wytwarzania towarów

jako centrum działalności Grupy w Europie Środkowo-Wschodniej. Dzięki tej inwestycji Flügger będzie w stanie odpowiadać na potrzeby swoich klientów na rynkach północnej Europy, w Polsce i w Chinach, a także skutecznie działać na nowych rynkach w Europie Środkowej i Wschodniej oraz w Azji.

Małgorzata Undziłło,
Dyrektor Handlowy, Prokurent, Flügger Sp. z o.o.

z nowych kolekcji. Budowany jest także magazyn z miejscem na 3 200 palet, który będzie pełnił funkcje centrum logistycznego dla Europy Środkowej i Wschodniej, natomiast nowe obiekty administracyjne obejmą między innymi przestrzeń szkoleniową. Przy budowie nowej fabryki Flügger współpracował z polskimi wykonawcami, przedsiębiorcami i firmami konsultingowymi. Dzięki temu fabryka okładzin ściennych Flügger

w Kokoszkach rozpoczęła produkcję niecały rok po wejściu firmy na polski rynek. Łącznie, po oddaniu do użytku nowego budynku, Grupa Flügger będzie zatrudniać w Polsce 300 pracowników.

 Modła Królewska,
wielkopolskie

 Centrum dystrybucyjne

 2003, 2006, 2012

 50 mln PLN

 500

”

Połączyliśmy to, co najlepsze w duńskiej i polskiej kulturze i w ten sposób udało nam się stworzyć dobrze prosperującą firmę. Grene jest w branży rolniczej dobrze znaną marką, a naszym celem jest podwojenie obrotów w ciągu najbliższych pięciu lat. Aby zrealizować ten plan, potrzebujemy dodatkowych zakładów; już teraz przygotowujemy się na rozbudowę naszego magazynu o dodatkowe 13 000 m².

Ove Krogh, CFO, Grene Sp. z o.o.

GRENE Sp. z o.o.

Grene, który cieszył się dobrą pozycją na rynkach skandynawskich jako wiodący dostawca części zamiennych do maszyn rolniczych i innego sprzętu rolniczego, w 1995 r. zdecydował się wejść na polski rynek, który będąc ośmiokrotnie większym niż rynek duński oferuje ogromny potencjał. Swoją działalność w Polsce firma Grene rozpoczęła nabyciem zakładu Agroma w Koninie, a następnie Agroma w Bydgoszczy i Agroma w Lesznie. Wybór Wielkopolski jako miejsca działalności został podyktowany także kilkoma innymi powodami. W tamtym okresie poziom rozwoju rolnictwa był najwyższy w północno-zachodniej części Polski, tamtejszy rynek miał duży potencjał rozwoju, a położenie geograficzne było korzystne, ponieważ oferowało łatwy dostęp na Wschód i Południe. Ponadto, firma była w stanie znaleźć wiarygodnych partnerów biznesowych w tym regionie.

Przez 7 lat firma działała w przestarzałym obiekcie w centrum Konina, gdzie Agroma miała swoją siedzibę. Kiedy Grene wypracowało dobrą pozycję na rynku, zdecydowano się przenieść poza miasto. Już w 2000 r. firma nabyła 8 ha ziemi w Modle Królewskiej pod Koninem, gdzie w tym okresie kończyła się autostrada A2. W 2003 r. zbudowano tam pierwszy magazyn centralny. Na początku inwestycja

obejmowała budowę 2 000 m² powierzchni biurowej i 6 000 m² magazynów, które – według ówczesnych szacunków – powinny spełnić potrzeby firmy przez kolejnych kilka lat. Jednak firma szybko rosła i już w 2006 r. rozbudowano magazyn o kolejne 4 000 m² i dobudowano otwartą przestrzeń magazynową o powierzchni 5 000 m². Sprzedaż nadal rosła i nie załamała się nawet w okresie kryzysu finansowego. W związku z tym, w 2012 r. Grene rozpoczęło dobudowę 1 000 m² powierzchni biurowej oraz 1 000 m² powierzchni transportowej, które zostały oddane do użytku w 2013 r. Magazyn jest wypełniony nowoczesnym sprzętem, pozwalającym na przechowywanie 50 tys. towarów i niezwłoczne dostarczanie ich do klientów. Część administracyjna ma formę otwartej przestrzeni, tworzącej optymalne warunki pracy.

 Niepruszewo,
wielkopolskie

 Zakład produkcyjny/
Centrum dystrybucyjne

 2010

 więcej niż 100

Hempel otrzymał doskonałe wsparcie na poziomie lokalnym, co pozwoliło zakończyć budowę w bardzo krótkim czasie zaledwie dziewięciu miesięcy. Bliskość Poznania pozwala na rekrutację doskonale wykształconych absolwentów tamtejszych wyższych uczelni; ich umiejętności spełniają oczekiwania firmy Hempel.

Arkadiusz Rączka, Dyrektor fabryki,
Hempel Paints (Poland) Sp. z o.o.

HEMPEL PAINTS (POLAND) Sp. z o.o.

Hempel jest wiodącym na świecie producentem farb przede wszystkim na potrzeby sektora przemysłu ciężkiego, stoczniowego, jak również dekoracyjnego, jachtowego oraz kontenerowego. Firma została założona w Danii w 1915 roku i zatrudnia ponad 5000 pracowników w 80-ciu krajach. W nowej fabryce Hempel produkowana jest pełna gama produktów, a docelowa roczna wydajność zakładu sięga 40 milionów litrów. Region Poznań okazał się idealnym miejscem dla fabryki, której produkty trafiają na największe rynki w Europie Środkowej i Północnej. Niepruszewo ma dobrą infrastrukturę i znajduje się blisko autostrady, co pozwala na bezpośrednie połączenia z Niemcami i krajami Europy Wschodniej. Dzięki temu zakład w Niepruszewie dostarcza produkty Hempel klientom w całej Europie. Inwestycja przyczyniła się do utworzenia ponad nowych 100 miejsc pracy w regionie, a pracownicy zakładu wysyłani są na szkolenia w Danii, Hiszpanii i Portugalii, gdzie poznają i opanowują najnowsze metody produkcji. Zakład zbudowano zgodnie ze wszystkimi wy-

mogami unijnymi w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony środowiska. Wdrożono wiele systemów mających na celu zapewnienie zdrowego środowiska pracy, w tym system wentylacyjny, dzięki któremu budynek jest zaopatrywany w świeże powietrze, a także automatyczny układ obsługi maszyn, który eliminuje konieczność wykonywania przez pracowników większości ciężkich zadań, typowych dla tego sektora. Fabryka ma również minimalny wpływ na środowisko. Nie produkuje ścieków przemysłowych, a emisje szkodliwych gazów ograniczono dzięki zainstalowaniu filtrów w systemie wentylacji.

 Koczała, pomorskie

 Zakład produkcyjny

 2009

 21 mln PLN

 10 – Pracownicy zakładu
produkcji biogazu

Priorytetem spółki jest utrzymanie aktualnego, zerowego poziomu emisji gazów cieplarnianych, przy jednoczesnym zwiększeniu udziału procentowego zdolności produkcyjnych biogazowni na polskim rynku. W latach 2014-2015 mamy w planie budowę kolejnych trzech biogazowni oraz modernizację biogazowni w Koczale, m.in. poprzez

POLDANOR SA

Działalnością, założonej w 1994 r., spółki Poldanor jest produkcja świń, produkcja pasz, uprawa roślin na 13 tys. ha, a także produkcja energii odnawialnej. Tę ostatnią realizuje w 8 biogazowniach rolniczych o łącznej mocy 7,4 MWe, co czyni Poldanor krajowym liderem w zakresie rozwoju i produkcji biogazu rolniczego. Zatrudnia prawie 600 pracowników.

Poldanor SA priorytetowo traktuje dobro środowiska naturalnego, a jej celem jest efektywna i zrównoważona produkcja rolna bez negatywnego oddziaływania na otoczenie. Aby zrealizować powyższe, w 1999 r. spółka podjęła pierwsze prace koncepcyjne dotyczące budowy biogazowni rolniczych. 15 kwietnia 2009 r. powstała, jako czwarta z kolei w spółce Poldanor, a jednocześnie największa w Polsce, biogazownia o mocy 2,126 MWe sąsiadująca z fermą w Koczale. Produkuje

ona ok. 17 tys. MWh energii elektrycznej rocznie, przy jednoczesnej produkcji energii cieplnej w kogeneracji, wykorzystywanej na potrzeby własne spółki.

Głównym założeniem powstania biogazowni rolniczej, które udało się w pełni osiągnąć m.in. przy fermie w Koczale, było sprawne wykorzystanie powstającego obornika, redukcja emisji gazów cieplarnianych, poprawa warunków nawo-

zastosowanie rozwiązań Ammon Gas i Steam Explosion. Instalacje te, pozwolą na wykorzystanie słomy, jako wsadu do produkcji biomasy, a tym samym biogazu rolniczego.

Grzegorz Brodziak,
Prezes Zarządu, Poldanor SA

żenia pól uprawnych, przy jednoczesnym ograniczeniu uciążliwości zapachowych, zmniejszenie zużycia chemicznych środków ochrony roślin, wykluczenie ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych, a także rozwój lokalnej infrastruktury oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Największym utrudnieniem podczas realizacji inwestycji, był brak wówczas określonych przepisów dotyczących działalności biogazowni rolniczych w Polsce. Obecnie nie ma jednolitego systemu wsparcia gwarantującego trwałość projektu poprzez generowanie dodatniego wyniku finansowego.

Budowa biogazowni w Koczale została dofinansowana przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dotacją stanowiącą ponad 15% wydatków inwestycyjnych. Instalacja działa sprawnie i efektywnie, redukując rocznie ponad 64 tys. ton CO₂¹. Między innymi, dzięki działalności w Koczale, Poldanor otrzymał certyfikat Zerowego Śladu Węglowego, co oznacza neutralność przedsiębiorstwa pod względem emisji gazów cieplarnianych.

¹ Zweryfikowane i potwierdzone przez akredytowaną jednostkę w 2012 r.

Cigacice, lubuskie
Małkinia, mazowieckie

Zakład produkcyjny

1993, 2008, 2013

ROCKWOOL od ponad 20 lat intensywnie inwestuje w swoją działalność w Polsce. Dziś wartość zakończonych inwestycji podjętych w tym okresie przekracza 1 miliard złotych. Realizowane inwestycje pozwoliły na osiągnięcie pozycji lidera w segmencie produktów izolacyjnych i rozwiązań służących poprawie efektywności energetycznej, bezpieczeństwa pożarowego i komfortu akustycznego w budynkach.

Tomasz Weber,
PR Manager, ROCKWOOL Polska Sp. z o.o.

ROCKWOOL POLSKA Sp. z o.o.

ROCKWOOL był pierwszym zachodnim inwestorem, który uruchomił w Polsce produkcję i sprzedaż materiałów izolacyjnych ze skalnej wełny mineralnej. Inwestycje ROCKWOOL Polska obejmują zarówno rozwój i modernizację istniejących fabryk, ich możliwości, budowę nowych linii do produkcji np. izolacji technicznych, podłóży ogrodniczych, czy sufitów podwieszanych, jak również modernizację i budowę nowych systemów ochrony środowiska, zastosowanych w fabrykach w Cigacicach (województwo lubuskie) i Małkini (województwo mazowieckie). Dziś w obydwu fabrykach jest łącznie 7 linii do produkcji skalnej wełny, 3 linie do produkcji sufitów akustycznych, linia do produkcji podłóży ogrodniczych oraz dodatkowe linie do produktów izolacji technicznych. Ostatnią zakończoną inwestycją zrealizowaną w Cigacicach, była budowa nowej linii do produkcji akustycznych sufitów podwieszanych marki ROCKFON. Ta inwestycja o wartości 100 mln zł, zakończona w 2013 roku, to trzecia już linia do produkcji sufitów podwieszanych zlokalizowana w fabryce w Cigacicach. Wcześniejszą zakończoną w 2008 roku – dotychczas największą – inwestycją była budowa od podstaw nowej linii do produkcji skalnej wełny mineralnej w zakładzie w Małkini, tzw. MAL7. Warta 280 milionów złotych linia MAL7 jest jedną z najnowocześniejszych linii do produkcji skalnej wełny na świecie. Ostatnią, aktualnie realizowaną inwestycją jest największa jednorazowa inwestycja, warta blisko 300 milionów złotych to moder-

nizacja linii produkcyjnych. Planowane zakończenie tej inwestycji to 2015-2016.

Warto również wspomnieć, że nie są to wszystkie działania ROCKWOOL Polska w obszarze inwestycji. Realizowane są liczne dodatkowe mniejsze inwestycje, które na bieżąco pozwalają podnieść jakość produktów, ich konkurencyjność, jak również poprawić wpływ na środowisko. Wymienić warto również inwestycje w postaci zakupu Przedsiębiorstwa Wielobranżowego FAST Sp. z o.o., producenta chemii budowlanej. Dzięki tej inwestycji ROCKWOOL Polska dostarcza dziś kompletne systemy ociepleń, oparte na skalnej wełnie.

Wszystkie dotychczas zrealizowane inwestycje pozwalają plasować się fabrykom w Cigacicach i Małkini jako jedne z najbardziej efektywnych zakładów w całej Grupie ROCKWOOL. Jednocześnie zainwestowane środki w systemy ochrony środowiska pozwalają na minimalizację negatywnego wpływu fabryk (m.in. dwukrotny tytuł Lidera Polskiej Ekologii).

Stargard Szczeciński,
zachodniopomorskie

Zakład produkcyjny

2009-2014

50 mln EUR

450

Polska została wybrana jako miejsce lokalizacji nowej fabryki z powodu dostępu do wykwalifikowanej siły roboczej, stabilnej sytuacji politycznej i gospodarczej, bliskości rynku i dobrej bazy dostawców. Potencjalne korzyści wynikające z działalności w specjalnej strefie gospodarczej również wpłynęły na ostateczną decyzję.

Adam Ryniak,

Prezes Zarządu - Dyrektor Generalny,
Cargotec Poland Sp. z o.o.

CARGOTEC POLAND Sp. z o.o.

Cargotec Corporation jest międzynarodową firmą działającą w ponad 160 krajach. Cargotec zwiększa wydajność przepływu ładunków, oferując systemy transportowe oraz usługi załadunku i rozładunku towarów. Marki Cargotec - Hiab, Kalmar i MacGregor - są globalnymi liderami w swoim sektorze rynku, a oferowane przez nich rozwiązania wykorzystuje się na lądzie i na morzu – wszędzie tam, gdzie transportowane są ładunki.

Inwestycja Cargotec miała na celu budowę zakładu, który stanowiłby główną fabrykę montażową w regionie EMEA oraz stworzenie modelowego zakładu na potrzeby tworzenia przyszłych fabryk montażowych. Projekt został zrealizowany jako inwestycja od podstaw (greenfield). Zbudowano kompleks budynków, w tym zakłady produkcyjne, magazyny, malarnie, a także przestrzenie służące testowaniu produktów, biura i pomieszczenia dla personelu. Projekt obejmował również budowę dróg wewnętrznych, placów manewrowych, placów składowych, parkingów oraz niezbędnej infrastruktury podziemnej, obejmującej rury dopływowe i podziemny system zaopatrzenia w wodę, systemy ochrony prze-

ciwpożarowej, system sanitarny, kanalizację itd. Dzięki doskonałej współpracy z lokalnymi władzami i pełnemu oddaniu lokalnego kierownictwa, inwestycja przebiegła zgodnie z planem i ostatecznie przeprowadzono je w pełnym zakresie, choć niektóre fazy inwestycji zostały przełożone w czasie ze względu na trudną sytuację związaną ze światowym kryzysem gospodarczym. Firma nie napotkała żadnych poważnych przeszkód w realizacji inwestycji i jest bardzo prawdopodobne, że w przyszłości Cargotec będzie kontynuować inwestycje w Polsce rozbudowując istniejący zakład w Stargardzie Szczecińskim. Inwestycja Cargotec w Stargardzie Szczecińskim została ogłoszona przez PALIZ największą inwestycją w 2009 roku.

Częstochowa, śląskie

Produkcja energii i ciepła

2008-2010

530 mln PLN

40

Niezwykle istotnym czynnikiem dla inwestorów w sektorze energetycznym jest sprawna współpraca z władzami lokal-

FORTUM POWER AND HEAT POLSKA

Fortum działa w Polsce od ponad 10 lat i planuje swoją dalszą ekspansję na tym rynku. Strategia firmy opiera się na planach rozwoju kogeneracji o wysokiej wydajności, która jest najbardziej produktywnym sposobem wytwarzania ciepła i energii elektrycznej. W tej chwili Fortum w Polsce produkuje energię elektryczną i ciepłą w elektrociepłowniach w Bytomiu, Częstochowie i Zabrze. Firma jest również właścicielem lokalnych sieci ciepłowniczych we Wrocławiu, Częstochowie i Płocku.

Fortum działa w Częstochowie od 2004 r., kiedy przejęto lokalne Przedsiębiorstwo

Energetyki Ciepłej. Nową elektrociepłownię zbudowano w celu zabezpieczenia dostaw ciepła dla mieszkańców poprzez przyłączenie bardzo wydajnego

nymi. Wszędzie tam, gdzie działa Fortum, władze lokalne rozumieją potrzeby międzynarodowego inwestora i zapewniają nam cenną pomoc w procesie inwestycyjnym. Oprócz planowanych elektrociepłowni we Wrocławiu i Zabrze, Fortum rozważa również budowę jednostki spalania wielopaliwowego w Płocku i śledzi na bieżąco inne możliwości inwestycyjne w Polsce.

Mikael Lemström,
Prezes Zarządu Fortum Power and Heat Polska

zakładu wytwarzającego energię do sieci ciepłowniczej. Jest ona jednym z najnowocześniejszych obiektów tego typu w Europie. Elektrociepłownia powstała na miejscu byłej ciepłowni, która kiedyś była jedną z kilku dostarczających energię ciepłą mieszkańcom miasta. Produkcja energii w elektrociepłowni oparta jest na spalaniu węgla kamiennego i biomasy w kotle z cyrkulacyjnym złożem fluidalnym i przeciwprężnej turbinie parowej. Zdolność produkcyjna wynosi 129 MW energii cieplnej i 68 MW energii elektrycznej, a 35% powstaje w wyniku spalania biomasy.

Energia elektryczna dostarczana jest do sieci krajowej, natomiast ciepła trafia do należącej do Fortum sieci ciepłowniczej w Częstochowie. Elektrociepłownia w Częstochowie zaspokaja ponad 80% lokalnego zapotrzebowania na ciepło, oferując lepszą wydajność i niższy poziom emisji w porównaniu z tradycyjnymi ciepłowniami. Stanowi to ważny krok naprzód w kierunku czystej energii w regionie. Dla mieszkańców oznacza to czystsze powie-

trze, mniej emisji i bardziej niezawodne zaopatrzenie w ciepło. Wykorzystanie biomasy również stwarza nowe możliwości dla produkcji biopaliw w regionie.

Budowa elektrociepłowni w Częstochowie została sfinansowana ze środków własnych Fortum oraz z kredytów. W 2009 r. Europejski Bank Inwestycyjny udzielił spółce kredytu w wysokości 250 mln EUR na realizację projektów europejskich, między innymi na budowę elektrociepłowni w Częstochowie. W przyszłości planowana jest budowa elektrociepłowni we Wrocławiu i Zabrze, chociaż ostateczna decyzja w tej sprawie zostanie podjęta dopiero po wejściu w życie nowego prawa energetycznego. W sektorze energetycznym stabilne i przewidywalne środowisko prawne jest fundamentem nowych inwestycji, ponieważ zwrot z inwestycji rozłożony jest na kilkadziesiąt lat. Ważnym elementem stabilnych ram regulacyjnych jest spójny, trwały i długoterminowy system wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji oraz odnawialnych źródeł energii.

Gdańsk, pomorskie

Business Service Center

2013

5,5 mln EUR

200

Nowe, wielofunkcyjne centrum usług sprzyja realizacji celu firmy Kemira w postaci efektywności kosztowej i stanowi podstawę dla zyskownego wzrostu w przyszłości. Centrum usług, zbudowane specjalnie na potrzeby prowadzonej w nim działalności, umożliwia świadczenie wyższej jakości usług na rzecz

KEMIRA GDAŃSK Sp. z o.o.

Kemira oferuje doświadczenie i indywidualnie dobrane połączenia środków chemicznych dla branż intensywnie korzystających z wody. Firma koncentruje się na obszarach celulozy i papieru, ropy naftowej i gazu, górnictwie i uzdatnianiu wody, aby jak najlepiej poprawić wydajność wody, energii i surowców u swoich klientów.

Firmie zależało na centralizacji usług biznesowych w obszarze EMEA obsługi klienta, przetwarzania zamówień, finansów i IT w jednym miejscu - w Gdańsku. Projekt przewidywał jednoczesne przeniesienie wszystkich funkcji z sześciu lokalizacji. Ryzyko było bardzo wysokie, w szczególności z powodu bliskiej współpracy działu obsługi klienta z partnerami handlowymi/klientami, którzy odpowiadali za sprzedaż realizując niemal połowę łącznych dochodów firmy Kemira. W ca-

łym regionie EMEA zmiany miały wpływ na około 250 etatów. Projekt został oficjalnie ogłoszony w kwietniu 2013 r. i ma zostać zakończony w grudniu 2014 r. (w swoim pierwotnym zakresie).

Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w krótkim czasie, a jedną z zalet Gdańska była łatwość ustanowienia działalności.

biznesu oraz ich większą funkcjonalność. Centrum zbudowano w Gdańsku ze względu na istniejącą tam już infrastrukturę, odpowiedni poziom kosztów, dostępność wykwalifikowanej siły roboczej i atrakcyjność regionu.

Arkadiusz Rochowczyk,

Managing Director & Head Business Service Center, Kemira Gdańsk Sp. z o.o.

Dobry początek zapewniła dostępność wysokiej jakości powierzchni biurowej, sprawna współpraca z władzami lokalnymi i doświadczeni pracownicy. Dzięki temu z powodzeniem firma rozpoczęła działalność w Gdańsku. W trakcie realizacji projektu okazało się, że Gdańsk oferował również dostępność doświadczonych specjalistów, którzy mogli zasilić szeregi zespołu Kemira. Dodatkową zaletą było położenie, ponieważ miasto przyciąga utalentowanych pracowników nie tylko z Pomorza, ale również z innych regionów, a także z zagranicy (blisko 50% personelu firmy to osoby spoza regionu, przy czym 25% stanowią obcokrajowcy).

W przyszłości Kemira planuje rozwój działalności w zakresie IT centrum kompetencji SAP i insourcing tych zadań od swojego partnera ITO, a także rozwijanie zdolności i usług w ramach łańcucha dostaw. Kemira Gdańsk odgrywa również ważną rolę w integracji przedsiębiorstw przejmowanych przez Kemira, oferując rozwiązania typu „plug and play” w zakresie kluczowych procesów firmy.

Krapkowie, opolskie

Zakład produkcyjny/dystrybucja

2009-2014

55 mln EUR

250¹

Modernizacja zakładu w Krapkowicach to najambitniejszy program inwestycyjny w historii Metsä Tissue, o wartości ponad 55 mln euro. Inwestycja wzmocni pozycję firmy jako lidera w sektorze produkcji papieru na rynkach Europy Środkowej i Wschodniej i jest dowodem na długofalowe zaangażowanie Metsä Tissue jako pracodawcy w Polsce.

Mariusz Jędrzejewski,

Prezes Zarządu MetsäTissue Krapkowie

Metsä Tissue, część fińskiej grupy Metsä, jest jednym z wiodących producentów papieru w Europie. Firma z powodzeniem działa w Polsce od 1997 r. Metsä Tissue pragnie rozwinąć swoją działalność w polskim sektorze papieru, w którym oczekuje się zmian odzwierciedlających długoterminowy wzrost gospodarczy.

METSÄ TISSUE

Jako znany w całej Europie producent wysokiej jakości produktów papierowych na potrzeby gospodarstw domowych, w 2009 r. firma Metsä Tissue postanowiła rozszerzyć swoją działalność w Polsce i zainwestować w odnowienie fabryki w Krapkowicach na południu Polski. Poza produktami marki Mola przeznaczonymi na lokalny rynek, zakład w Krapkowicach wytwarza i dostarcza produkty również na rynek niemiecki oraz do innych, pobliskich krajów.

Dzisiaj zakład w Krapkowicach jest najnowocześniejszym tego rodzaju w Europie. Inwestycja w modernizację objęła zakup dwóch nowych maszyn do produkcji bibuły. Zadbano również o stworzenie niezbędnej infrastruktury, budowę nowych linii przetwórczych, jak również nowych obiektów, w których papier jest przetwarzany i magazynowany, powstał też dział logistyki. Ze względu na wykorzystanie najlepszych dostępnych technologii, udało się zredukować ilość emitowanych gazów i ścieków. Emisje dwutlenku węgla zmniejszono o ponad 60%, emisje tlenków azotu o ponad 50%, natomiast emisję tlenków siarki praktycznie o 100%. Lepszy system oczyszczania wody i wyższa wydajność jej wykorzystania sprawiły, że ilość ścieków zredukowano o ponad 40%. Wszystkie produkty zakładu spełniają normy Nordic Eco-Label oraz EU flower, promujące odpowie-

dzialne działania i zarządzanie w zakresie ochrony środowiska. Zmiany te przyczyniają się również do osiągnięcia celu w postaci zrównoważonego rozwoju Grupy Metsä, redukcji emisji dwutlenku węgla o 30% i zwiększenia efektywności energetycznej o 10% w okresie od 2009 do 2020 r.

Polski rząd wspiera inwestycje w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, przyznając ulgi podatkowe aż do 2025 r. W ramach inwestycji w Krapkowicach współpraca z władzami lokalnymi i krajowymi przebiegała sprawnie i pomyślnie, umożliwiającą zgodną z planami realizację programu inwestycyjnego. Oprócz zakładu w Krapkowicach, Metsä Group posiada również centrum usług wspólnych w Gdańsku.

¹ Produkcja, sprzedaż i marketing, działu controllingu, zarządzanie produktem, łańcuch dostaw oraz HR.

Toruń, kujawsko-pomorskie

Centrum Usług Wspólnych

2011

6,5 mln EUR¹

460

OpusCapita postanowiła zlokalizować swoje usługi nearshoringowe w zakresie rachunkowości i finansów w Polsce, w związku z dostępem do dobrze wykształconych pracowników – studentów i absolwentów uniwersytetu w Toruniu, odpowiednią infrastrukturą oraz korzystnym poziomem kosztów.

Jarosław Tkaczyk,

Dyrektor Zarządzający, OpusCapita Sp. z o.o.

OpusCapita Sp. z o.o.

OpusCapita (wcześniej Itella Information) zajmuje się automatyzacją procesów finansowych świadcząc usługi w ramach outsourcingu, z których korzysta przeszło 10 tysięcy klientów w 50 krajach. Firma działa w dziewięciu krajach europejskich, zatrudniając 2 100 specjalistów. OpusCapita należy do fińskiego Skarbu Państwa, a siedziba spółki znajduje się w Espoo.

W Polsce firma zatrudnia ponad 600 specjalistów w Warszawie i Toruniu. Świadczą oni usługi klientom w wielu krajach europejskich. Kiedy OpusCapita postanowiła rozszerzyć swoją działalność, poza Toruniem wzięto pod uwagę trzy inne lokalizacje: Warszawę, Bratysławę i Bukareszt. W Toruniu działał już mały oddział OpusCapita, świadczący usługi kilku lokalnym klientom i zatrudniający 25 osób. Po utworzeniu Centrum wspólnych usług finansowych i Centrum kompetencyjnego IT, zakres usług objął nearshoring w zakresie usług finansowych i księgowych oraz wsparcie IT dla firm należących do Grupy Itella, a także klientów ze Skandynawii i Niemiec. Rozwojem działalności firmy zajęli się pracownicy istniejącej spółki OpusCapita (w tym czasie jeszcze Itella Information Sp. z o.o.), bez udziału doradców zewnętrznych, headhunterów ani dotacji. Co ciekawe, operacje prowadzone w Toruniu

mają formę 4-w-1:

- (1) centrum usług wspólnych dla Itella Corporation związanym z:
- (2) działalnością centrum nearshoringu dla klientów skandynawskich i niemieckich,
- (3) działalnością centrum outsourcingowego dla polskich klientów, oraz
- (4) działalnością centrum kompetencji IT.

Sukces inwestycji zapewniły działania przeprowadzone przez różne firmy należące do grupy OpusCapita: określono konkretne cele projektu, wdrożono wspólne narzędzia, zagwarantowano wysoką jakość, zapewniono pewność procesów i narzędzi komunikacji oraz kontrolę kosztów.

¹ Całkowita kwota inwestycji w Toruniu w przeciągu następnych 5 lat ma przekroczyć 6,5 mln EUR

Oborniki, wielkopolskie

Zakład produkcyjny

1995-2005

47 mln EUR

338

Przejęcie Metalplast Oborniki Holding wzmocniło pozycję Ruukki w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej. Fabryka w Obor-

RUUKKI POLSKA Sp. z o.o.

W październiku 1995 r. Rautaruukki, fiński producent stali i wyrobów stalowych (znany również pod marketingową nazwą jako Ruukki) nabył udziały w spółce Metalplast Oborniki produkującej płyty warstwowe. Inwestycja była częścią strategii Ruukki mającej na celu rozszerzenie oferty komponentów budowlanych i stworzenie kompletnej oferty produktów metalowych i lekkich okładzin. Ruukki było już obecne w Polsce od 1994 r., kiedy firma rozpoczęła produkcję i sprzedaż blach dachówkowych, otwierając w tym celu Rautaruukki Polska w Żyrardowie. Zmiany własnościowe w zakładzie w Obornikach

doprowadziły do zakupu ciągłej linii produkcyjnej na potrzeby warstwowych płyt ISOTHERM. Płyty warstwowe to obecnie jeden z najbardziej popularnych mate-

nikach stała się częścią międzynarodowego koncernu i jednym z niewielu zakładów Ruukki w Europie specjalizującym się w produkcji płyt warstwowych. W wyniku inwestycji powierzchnię zakładu zwiększono prawie trzykrotnie, a proces produkcji został zmodernizowany.

Anna Campbell, Area Marketing Manager
CEE, Baltics and WE, Ruukki Polska Sp. z o.o.

riałów stosowanych w budownictwie, a w tym roku firma obchodzi 40-lecie ich produkcji.

Wolna od freonu produkcja nowych, ekologicznych płyt warstwowych rozpoczęła się w 1997 r. W 2005 r. Ruukki nabyło większość udziałów w Metalplast Oborniki Holding. Fiński inwestor jest właścicielem większości produktów z portfela przejętego zakładu. Wybudowano nową halę w celu dostosowania zakładu do potrzeb produkcji konstrukcji stalowych, umożliwiających szybką budowę budynków przemysłowych, handlowych i logistycznych. Unowocześniono proces produkcji płyt warstwowych oraz zainwestowano w szereg prac badawczo-rozwojowych. Efektem zmian jest m.in.

wprowadzenie na rynek nowoczesnych płyt warstwowych Ruukki® energy, które gwarantują wysoką szczelność powietrzną obiektu a w konsekwencji zapewniające oszczędność energii. Płyty warstwowe z Obornik są sprzedawane w wielu krajach europejskich. Każdego miesiąca, z fabryki płyt warstwowych wyjeżdża około 870 ciężarówek.

Fuzja SSAB i Rautaruukki, która miała miejsce w 2014 r., jest wielkim krokiem naprzód w realizacji celów firmy. W wyniku połączenia powstał dział Ruukki Construction. Połączenie firm budowlanych przyniosło rozszerzenie portfela produktów i zwiększenie zasobów pozwalających na prowadzenie badań i działania rozwojowe z korzyścią dla klientów.

Ostrołęka, mazowieckie

Zakład produkcyjny

2010-2013

ponad 400 mln EUR

184

Wybór Polski został podyktowany korzystnymi warunkami otoczenia biznesu, dobrą lokalizacją Ostrołęki pod względem logistycznym oraz dostępnością makulatury na polskim rynku. „Projekt Ostrołęka” wpisuje się w strategię Stora Enso przewidującą utrzymanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego na szybko rozwijających się rynkach Europy Środkowej i Wschodniej, zwłaszcza w branży opakowań z tektury falistej w Polsce, w krajach bałtyckich i w Rosji, a także dostarczanie najwyższej jakości papieru jednostkom produkcyjnym w Szwecji i Finlandii.

Petri Paakkanen,
Dyrektor Zakładu, Prezes Zarządu,
Stora Enso Narew Sp. z o.o.

STORA ENSO

Stora Enso posiada cztery zakłady w Polsce i jest liderem w sektorze opakowań papierowych w Polsce. Do głównych produktów firmy należą: celuloza, papiery przemysłowe, tektura falista, worki papierowe. Siedziba Stora Enso w Polsce znajduje się w Ostrołęce, 120 km na północny-wschód od Warszawy. Firma podzielona jest na dwie jednostki organizacyjne: pierwsza zajmuje się produkcją celulozy, papieru i worków papierowych, natomiast druga przetwórstwem papieru, czyli produkcją tektury i pudeł z tektury falistej. Zakłady Stora Enso w Polsce zlokalizowane są w Ostrołęce, Łodzi, Tychach i w Mosinie (nieдалeko Poznania).

Inwestycja Stora Enso o nazwie Projekt Narew, obejmowała budowę elektrociepłowni, instalację nowej maszyny papierniczej PM5, budowę nowego zakładu przerobu makulatury, rozbudowę istniejącego składu makulatury, nowego magazynu papieru i nowej oczyszczalni. Dostępna technologia pozwala firmie na opracowywanie nowych, innowacyjnych rozwiązań w zakresie opakowań i świadczenie usług na rzecz klientów, poszerzając w ten sposób portfel produktów i zwiększając konkurencyjność firmy na rynku. Inwestycja ta przebiegała w dwóch etapach. Etap pierwszy rozpoczął się wraz z podjęciem decyzji inwestycyjnej dotyczącej budowy elektrowni w

marcu 2008 r. Inwestycja ta gwarantuje długoterminowy rozwój w zakresie dostępu ekologicznej energii w Ostrołęce dzięki bardzo efektywnemu sposobowi wytwarzania energii w kotle CFB, kotle wieloopalowym i kotle parowym 36 MW. Spalane są wszystkie palne odpady produkcyjne i osady, przy jednoczesnej niskiej emisji dwutlenku węgla. W styczniu 2011 r. Stora Enso poinformowała o swoim planie budowy nowej piapierni – przedsięwzięciu o wartości 285 mln euro - w ramach drugiego etapu „Projektu Narew”. Supernowoczesna maszyna papiernicza pozwoliła firmie wytwarzać papiery niskogramaturowe z makulatury używane do produkcji tektury i pudeł. Drugi etap projektu, obejmujący instalację maszyny papierniczej MP5, budowę zakładu przetwarzania makulatury, automatycznego magazynu wyrobów gotowych i oczyszczalni otrzymał dotację

w wysokości 21,7 mln euro ze środków unijnych. Trudności, jakie napotkano w trakcie realizacji inwestycji wynikały głównie z formalności, których trzeba było dopełnić zgodnie z wymogami organów ochrony środowiska. W trak-

cie procesu inwestycyjnego dwa niezależne organy wydają dwa zezwolenia. Aby usprawnić proces, jedna decyzja/pozwolenie powinno zostać wydane jeszcze przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego.

Biskupice Podgórne, Nowa Wieś
Wrocławska / dolnośląskie

Zakład produkcyjny/B+R

2008, 2012¹

ponad 100 mln EUR²

430³

Od momentu, w którym wybrano lokalizację, realizacja inwestycji w Polsce przebiegła stosunkowo szybko. Każda inwestycja musi zmierzyć się z pewnymi wyzwaniami, ale w Polsce panuje sprzyjający inwestycjom klimat, korzystny dla projektów takich jak nasz. Dobrze rozwinięta infrastruktura i centralne położenie umożliwiają szybki dostęp do szeroko rozumianego rynku europejskiego; poza tym rośnie popyt na rynku polskim. Nasza działalność w Polsce rozwija się i planujemy zwiększenie zdolności produkcyjnych w 2015 r. W krótkim czasie polski oddział zajął wiodącą pozycję w naszej europejskiej sieci dostaw.

Jani Konkarikoski,
Direktor Generalny, UPM Raflatac Polska

UPM RAFLATAC Sp. z o.o.

UPM Raflatac jest jednym z wiodących producentów materiałów samoprzylepnych na świecie. Firma dostarcza wysokiej jakości papierowe i foliowe laminaty etykietowe do etykietowania produktów konsumenckich i przemysłowych. Firma posiada globalną sieć fabryk, jednostek dystrybucyjnych i biur sprzedaży.

UPM Raflatac ma w Polsce ugruntowaną pozycję. Działa na tym rynku od 1996 r. - początkowo jako biuro handlowe, a następnie terminal tnący i dystrybucyjny. Rozwój kontynuowano w 2007 r., kiedy firma UPM ogłosiła plany budowy nowej fabryki materiałów etykietowych w Europie Środkowej, produkującej samoprzylepne laminaty dla przemysłu opakowaniowego. W 2008 r. rozpoczęła się produkcja laminatów etykietowych w nowej fabryce firmy UPM Raflatac w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Biskupicach Podgórnych koło Wrocławia. Od tego czasu, w zakładzie znalazło zatrudnienie 250 osób. Podjęto decyzję o realizacji inwestycji od podstaw, pozwalającej sprostać potrzebom rynków w całej Europie oraz rosnącemu popytowi na szybko rozwijających się rynkach Europy Wschodniej. Polska była szczególnie atrakcyjnym miejscem ze względu na znaczne rozmiary rynku krajowego, centralne położenie w Europie i rozwój sektora etykiet związany z inwestycjami w polskiej branży poligraficznej, w sektorze szybko zbywalnych dóbr konsumpcyjnych i w zakresie handlu detalicznego.

Firma ma duże doświadczenie jako pracodawca w Polsce i jest zadowolona z pracy polskich pracowników; dużą uwa-

gę przywiązuje się do procesu rekrutacji. Sukces operacji w Polsce przyczynił się do podjęcia decyzji o budowie drugiego zakładu produkcyjnego z ośrodkiem badań i rozwoju w Nowej Wsi Wrocławskiej. W nowym zakładzie, zlokalizowanym w odległości 10 km od pierwszego, zatrudnienie znalazło 180 osób.

W obu fabrykach są wdrożone najlepsze praktyki wypracowane w pozostałych zakładach na całym świecie. Firma stoi na stanowisku, że nawet najnowocześniejsze technologie gwarantują sukces tylko pod warunkiem, że firma ma zaangażowanych i oddanych pracowników. Skandynawskie korzenie firmy UPM Raflatac znajdują odzwierciedlenie w wartościach firmy, takich jak wzajemne zaufanie, wspólne osiągnięcia oraz odwaga we wprowadzaniu nowych rozwiązań.

¹ 2008 – Biskupice Podgórne,
2012 – Nowa Wieś Wrocławska

² W obu lokalizacjach

³ W obu lokalizacjach

Pruszków, mazowieckie

Zakład produkcyjny/B+R

2000

1000

Jasna wizja zarządzania i wysoka kultura organizacyjna, powiązana z umiejętnościami polskich pracowników przynosi wspomniane rezultaty, co znajduje odzwierciedlenie w rosnącym wkładzie polskiego oddziału Kongsberg Automotive w przychodzie osiągniętym przez organizację.

Ewa Skrzyńska, HR Manager,
Kongsberg Automotive Sp. z o.o.

KONGSBERG AUTOMOTIVE Sp. z o.o.

Kongsberg Automotive zapewnia światowej klasy produkty dla globalnego przemysłu motoryzacyjnego. Fabryka Kongsberg w Pruszkowie powstała w czerwcu 2000 r. Pierwszych osiemnastu pracowników zostało zatrudnionych jesienią 2000 r., natomiast obecnie firma zatrudnia ponad 1000 osób, z czego 136 osób to pracownicy umysłowi, natomiast 950 – pracownicy fizyczni. Fabryka w Pruszkowie, jako jedyna w Europie w ramach grupy Kongsberg, zajmuje się produkcją części motoryzacyjnych wzmacniających komfort siedzenia: maty grzewcze, zagłówki, solenoidy, systemy masażu. Struktura fabryki Pruszkowie została także rozszerzona o dział badań i rozwoju.

Kongsberg Automotive jest znany z wysokiej jakości produktów, staranności i terminowości dostaw. Warto podkreślić, że firmę charakteryzuje także wysoki poziom przedsiębiorczości, która znaj-

duje odzwierciedlenie w ekologicznych rozwiązaniach, wprowadzanych we wszystkich obszarach działalności firmy. Te surowe, norweskie standardy bardzo dobrze przyjęły się w Pruszkowie. Firmie przyznano tytuł „Najbardziej pożądanego pracodawcy – wybór profesjonalistów” w 2012 r., a także nagrodę Fair Play (w 2013r.), tytuł „Solidna firma” oraz tytuł „Mazowiecka Firma Roku” (2013 r.)

Potęgowo, pomorskie

Zakład produkcyjny

2001

5 mln PLN¹

170

Polska była naturalnym wyborem jako miejsce lokalizacji inwestycji z wielu powodów, ale głównym impulsem były dobre

¹ Obecnie trwają prace nad nową lokalizacją o planowanym budżecie 11 mln PLN

NFM PRODUCTION Sp. z o.o.

Firma NFM została założona w Norwegii w 1996r., rozpoczynając jako małe przedsiębiorstwo projektujące kamizelki taktyczne dla jednostek militarnych. Od tego czasu, firma rozwinęła się znacząco i obecnie jest stabilną, dobrze zarządzaną międzynarodową organizacją. NFM jest liderem na rynku produktów ochronnych dla wojska, służąc siłom zbrojnym na całym świecie.

Polski oddział NFM Group powstał w 2001r. jako mała szwalnia. Obecnie NFM posiada zakład produkcyjny w Potęgowie niedaleko Słupska i wynajmuje dwie inne przestrzenie dla celów produkcyjno-magazynowych. Firma zatrudnia około 170 osób, w tym 50 specjalistów z wykształceniem technicznym i ekonomicznym i odpowiada za design, wybór

i zakup materiałów, produkcję oraz serwis posprzedażowy. Wśród powodów, dla których wybrano Polskę jako miejsce lokalizacji inwestycji, były korzyści ekonomiczne wynikające z niższych kosztów pracy, a także dostęp do wykwalifikowanego personelu. Dodatkowo, brano także pod uwagę stabilność sytu-

doświadczenia i pozytywna opinia od naszych partnerów biznesowych, którzy byli usatysfakcjonowani już nawiązaną współpracą z polskimi firmami.

Małgorzata Dombrowska,
Dyrektor Zarządzający,
NFM Production sp. z o.o.

acji politycznej oraz planowane przystąpienie Polski do Unii Europejskiej. Dlatego też, kiedy w 2004 roku Polska została członkiem UE, cały handel z dostawcami i klientami został znacząco uproszczony. Dodatkową zaletą było geograficzne położenie Polski, z dostępem do Morza Bałtyckiego i w samym środku Europy, co ułatwia dystrybucję. Dostawa produktów do klientów na całym świecie może odbywać się za pomocą różnych środków transportu – drogą wodną, powietrzną i lądową.

Obecna przestrzeń nie spełnia potrzeb firmy, dlatego też zarząd zdecydował się na budowę nowego zakładu w Lęborku, gdzie zostanie przeniesiona produkcja. Inwestycja powinna się zakończyć zgodnie z planem w pierwszym kwartale 2015 r. Główne przeszkody inwestycyjne to wolny, skomplikowany i biurokratyczny obieg dokumentów i uzyskania pozwoleń. Lokalne władze są o wiele większym wsparciem niż 13 lat temu, ale mimo tego ilość niezbędnych dokumentów nie zmieniła się znacząco.

Jelcz-Laskowice, Oława
dolnośląskie

Zakład produkcyjny/B+R

2009-2014

145 mln EUR

697

W przeciągu dwóch lat Autoliv planuje dalszy rozwój swoich obiektów w Polsce w celu dalszego zwiększania możliwości produkcyjnych i rozszerzenia zdolności inżynierskich. Inwestycja wyniesie prawdopodobnie 10 mln euro.

Dariusz Pięta,
Plant Manager, Autoliv Poland Sp. z o.o.

AUTOLIV POLAND Sp. z o.o.

Autoliv jest największym na świecie dostawcą urządzeń poprawiających bezpieczeństwo w branży motoryzacyjnej, które są sprzedawane do wszystkich wiodących na świecie producentów samochodów. Firma rozwija, produkuje i sprzedaje poduszki powietrzne, pasy bezpieczeństwa, kierownice oraz pasywne i aktywne elektroniczne systemy bezpieczeństwa takie jak systemy radarowe, noktowizyjne i z użyciem kamer. Dodatkowo, Autoliv produkuje także systemy aktywnych zagłówków, systemy ochrony pieszych oraz zintegrowane foteliki dla dzieci.

W Polsce firma posiada dwa zakłady produkcyjne: w Jelczu Laskowicach i Oławie. Fabryka w Jelczu-Laskowicach zajmuje się produkcją modułów do poduszek powietrznych i posiada dedykowane tej produkcji centrum badań i rozwoju. Kołem napędowym stała się prowadzona tu wcześniej przez wiele lat polska produkcja poduszek i pasów bezpieczeństwa. Na decyzję inwestycyjną wpłynęły między innymi takie czynniki jak: stosunkowo bliskie położenie fabryki w stosunku do głównych rynków samo-

chodowych w Europie, bardzo dobrze wykształcona kadra pracownicza w rejonie Wrocławia i wsparcie finansowe dla regionu na warunkach gwarantowanych przez Specjalną Strefę Ekonomiczną (ulgi podatkowe, Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna). Innymi rozważanymi przez Autoliv Group lokalizacjami były Węgry i Rumunia. Na ogół warunki inwestycji są relatywnie dobre, przeszkodą w procesie inwestycyjnym pozostaje czas, który jest wymagany przy załatwianiu niezbędnych formalności. Całość inwestycji w Polsce od 1999 r. wyniosła 333 mln złotych z zatrudnieniem rzędu 2500 pracowników.

Rogoźno, wielkopolskie

Zakład produkcyjny

2008-2009

30 mln EUR

470

Wyniki inwestycji są bardzo zachęcające. Firma skorzystała na dobrej lokalizacji, znalazła i nawiązała relacje z wiarygodnymi dostawcami, zatrudniła i przeszkoliła dynamicznych i utalentowanych pracowników. Dendro Polska, zainspirowana sukcesem pierwszej inwestycji, pracuje dziś z IKEA nad nowymi, potencjalnymi projektami na polskim rynku.

Sebastian Łuczyński,
CEO, Dendro Poland Ltd Sp. z o.o.

DENDRO POLAND LTD Sp. z o.o.

Dendro Polska jest dynamicznie rozwijającą się firmą, której głównym klientem jest IKEA. Dendro działa w branży chemicznej oraz meblarskiej i jest jedną z największych i najnowocześniejszych w Europie fabryk produkujących materace piankowe. Firma produkowała meble z wykorzystaniem technologii EPS od wczesnych lat 90. Z uwagi na rosnące zapotrzebowanie na materace piankowe postanowiono utworzyć nową fabrykę materacy. Nowa linia ostatecznie zastąpiła poprzednią linię produkcyjną mebli.

Polska, wraz z dostępem do głównych klientów i dostawców Dendro w Europie; dobrze wyedukowaną, elastyczną i konkurencyjną na rynku siłą roboczą, jak również poprawiającą się infrastrukturą, wydała się naturalnym wyborem. Poprawiający się system regulacji prawnych pozwolił na powstrzymanie korupcji, dzięki czemu wartość indeksu Transparency International dla Polski stale wzrasta. Firma miała już pewne doświadczenia w Rogoźnie, zlokalizowanym 50 km na północ od Poznania, gdzie skorzystała na dostępie do linii kolejowej, autostrady A2 łączącej Berlin i Warszawę, jak również miała lepszy dostęp do rynku skandynawskiego. Uniwersytet w Poznaniu z liczbą 130 000 studentów dostarczył lokalną kadrę pracowniczą w postaci

dobrze wykształconych, entuzjastycznie nastawionych do pracy absolwentów. Część z nich została zatrudniona przez Dendro Polska. W 2008 r. rozpoczęto pilotażowy projekt produkcji materacy z wykorzystaniem zakupionej pianki. Produkcja własnej pianki w nowej fabryce rozpoczęła się w II kwartale 2009 r. Przez następne lata produkcja stale wzrastała, by osiągnąć obecny poziom 2,1 miliona materacy na rok, co odpowiada zużyciu 20 milionów kilogramów pianki. Pierwotna inwestycja w tę linię produkcyjną wyniosła blisko 30 mln EUR. Dalsze inwestycje związane były ze szwalnią oraz maszynami do produkcji repoliolu i waty poliestrowej. Proces inwestycyjny był bardziej wymagający (choć z zauważalną poprawą) ze względu na wciąż liczne procedury biurokratyczne oraz niejasne przepisy podatkowe i regulacje prawne.

Siewierz, śląskie
Oława, Żarów, Świdnica/dolnośląskie
Kraków, małopolskie

Zakład produkcyjny/Centrum
Usług Wspólnych (BPO)

2005-2006

> 400 mln EUR

3600

ELECTROLUX POLAND Sp. z o.o.

Electrolux jest światowym liderem w dziedzinie sprzętu i urządzeń do profesjonalnego użytku domowego, sprzedając rocznie ponad 50 milionów produktów dla klientów na ponad 150 rynkach. W latach 2005-2006 Electrolux zaczął mocniej angażować się na polskim rynku, otwierając trzy nowoczesne fabryki w Wałbrzyskiej Strefie Ekonomicznej – fabrykę zmywarek w Żarowie, fabrykę pralek w Oławie oraz kuchenek i piekarników w Świdnicy. Spółka podjęła także decyzję o rozbudowie linii produkcyjnej suszarek bębnowych w Siewierzu oraz otwarto Globalne Centrum

Rozliczeń Finansowych w Krakowie. Od tego momentu Polska stała się jednym z najważniejszych rynków na mapie inwestycji Grupy Electrolux. Polskie fabryki

”

Stabilność gospodarcza Polski czyni z niej wiarygodnego i znaczącego partnera biznesowego dla zagranicznych inwestorów. Polska gospodarka ma solidne podstawy stabilnego wzrostu. Ocena środowiska inwestycyjnego ze strony zagranicznych inwestorów z roku na rok wygląda lepiej. Te wszystkie czynniki sprawiają, iż Polska jest atrakcyjnym miejscem dla lokalizacji inwestycji.

Adam Cich,
Dyrektor Zarządzający Electrolux
na Europę Środkowo-Wschodnią

tworzą innowacyjne, najnowocześniejsze, przyjazne środowisku urządzenia zainspirowane oczekiwaniami i potrzebami klienta. Wśród nich znajdują się energooszczędne suszarki z pompą ciepła, suszarki Iron Aid czy piekarniki parowe z funkcją mikrofali.

Czynniki, które Electrolux brał pod uwagę, rozważając inwestycję w Polsce to: położenie geograficzne w centrum Europy, dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej oraz silne wsparcie w postaci wyspecjalizowanej branży pośrednictwa pracy w procesie rekrutacji zarówno inżynierów, jak i - w przypadku Krakowa - specjalistów z doświadczeniem w finansach. Polska charakteryzuje się także dużym i silnym rynkiem wewnętrznym, co czyni ten kraj jeszcze bardziej atrakcyjnym.

Fabryki Electrolux są zlokalizowane na Dolnym i Górnym Śląsku oraz w Krakowie. Włączenie tych regionów do Specjalnych Stref Ekonomicznych powoduje, iż są one jeszcze bardziej atrakcyjne dla inwestorów. Ponadto, z uwagi na dobrą infrastrukturę drogową, regiony te są bardzo dobrze połączone z resztą kraju oraz z Europą. Innymi ważnymi czynnikami były dobre kwalifikacje pracowników, silna baza inżynierów wśród kandydatów i zaangażowanie władz lokalnych. Główne bariery inwestycyjne w Polsce to długotrwałe procedury administracyjne i jakość przepisów podatkowych. Największym wyzwaniem dla Polski w perspektywie najbliższych lat będzie spełnienie kryteriów do przyjęcia wspólnej waluty (EURO).

Szczecin, zachodniopomorskie

Zakład produkcyjny/sprzedaż

2012

6,2 mln PLN

45

”

Jako pierwszy inwestor w strefie ekonomicznej EURO-PARK Mielec możemy spokojnie powiedzieć, że przetarliśmy szlaki. Silne wsparcie ze strony Urzędu Miasta, Urzędu Marszałkowskiego oraz Agencji Rozwoju Przemysłu pozwoliło nam otrzymać grant i przejść przez proces uzyskiwania pozwoleń niezbędnych do rozpoczęcia budowy.

Marek Samborski,
CEO, Garo Polska Sp. z o.o.

GARO POLSKA Sp. z o.o.

Firma Garo została założona 75 lat temu w małym mieście Gnosjö na południu Szwecji. Oferta produktowa jest bardzo szeroka, począwszy od najprostszych gniazdek, wtyczek i rozłączników poprzez przenośne tablice rozdzielcze, stacje zasilające stosowane w marinach i na kampingach i bardzo popularne stacje do ogrzewania samochodów, kończąc na zaawansowanych systemach ładowania pojazdów elektrycznych. Garo Polska Sp. z o.o., będąca częścią GARO Group, działa w obszarze Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK Mielec po prawej stronie rzeki Odry w Szczecinie. Działalność spółki koncentruje się na produkcji dla potrzeb GARO Group, natomiast ostatnie działania koncentrują się na dalszym rozwoju sprzedaży na rynku polskim. Firma zatrudnia obecnie 40 osób i wciąż się rozwija. Nowy zakład produkcyjny w Szczecinie idealnie wpasowuje się w plany spółki na przyszłość, w tym rozszerzenie produkcji i budowa przyczółka dla ekspansji sprzedaży w Polsce i Europie Wschodniej. Innym aspektem było stworzenie kompleksowego łańcucha dostaw dla GARO Group, poprzez wyszukanie i stopniowe zwiększanie udziału regionalnych dostawców.

Szczecin jest idealną lokalizacją z wielu powodów – łatwy dostęp do głównych

szlaków komunikacyjnych i promów pozwala dostarczyć towary do Skandynawii na następny dzień, podczas gdy dynamicznie rozwijający się region zapewnia nam szeroki dostęp do rynku dostawców. Priorytetem było rozpoczęcie i zakończenie inwestycji w jak najkrótszym czasie. Takie podejście stoi w opozycji do spotykanej w Polsce biurokracji. Jednak tym razem było inaczej, ponieważ silne wsparcie władz pozwoliło firmie szybko zakończyć proces inwestycyjny, a już po 8 miesiącach udało się przenieść do nowej hali produkcyjnej i magazynów. Duża działka pod inwestycję zapewniła szerokie możliwości rozwoju poprzez rozwinięcie i realizację najważniejszego celu, to jest stworzenie największej jednostki produkcyjnej w grupie.

Mielec, podkarpackie

Zakład produkcyjny

2010

130 mln PLN

150

Dla firmy Husqvarna, Polska jest jednym z najważniejszych rynków w Europie. Mielec, gdzie zlokalizowana jest fabryka, jest dogodną lokalizacją zarówno ze względów przemysłowych, jak i dystrybucyjnych. Inwestycja jest także odpowiedzią na rosnące globalne zapotrzebowanie na sprzęt do pielęgnacji trawników. Wierzymy w potencjał polskiego rynku i mamy nadzieję, że wkrótce zdobędzie on strategiczną pozycję w naszym europejskim systemie produkcji i dystrybucji.

Krzysztof Wardęga,

Managing Director, Husqvarna Poland

HUSQVARNA POLAND Sp. z o.o.

Husqvarna jest światowym liderem w dziedzinie produktów przeznaczonych do pielęgnacji trawników i ogrodów oraz w leśnictwie. Grupa Husqvarna zatrudnia około 15 tys. pracowników i zajmuje się procesami produkcyjnymi w 32 zakładach w 16 krajach. W 2014 r. firma obchodziła 325-lecie istnienia.

Szwedzka inwestycja typu greenfield została zlokalizowana w Mielcu na Podkarpaciu na obszarze Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK MIELEC. Założeniem było wybudowanie nowego obiektu przy użyciu najnowszych technologii i metod produkcji. Wybudowanie nowej fabryki w Mielcu trwało zaledwie 9 miesięcy. Zakład realizuje trzy główne procesy: spawanie, malowanie i montaż. Roczna produkcja szacowana jest na około 40 tys. kosiarek typu rider i około 70 tys. tradycyjnych kosiarek do trawy. Proces inwestycyjny przebiegł bez większych przeszkód – dotrzymano terminów określonych dla spraw

formalnych i projektów budowlanych, jak również co do rozpoczęcia samej produkcji. Zarówno przed, jak i w trakcie realizacji inwestycji, Spółka otrzymała wsparcie od lokalnych władz. Obecne wysiłki w fabryce Mielec koncentrują się na optymalizacji procesów i standardów organizacyjnych.

Koszki, gmina Orla, podlaskie

Zakład produkcyjny/B+R

2010

140 mln EUR

>250

Po dwóch latach od zakończenia inwestycji możemy spojrzeć z perspektywy czasu i stwierdzić, że jesteśmy bardzo zadowoleni z podjętej wcześniej decyzji, rozwoju inwestycji i wsparcia udzielonego przez władze lokalne i regionalne.

Ulrika Garbe, Managing Director
IKEA Industry Orla

IKEA INDUSTRY POLAND Sp. z o.o.

IKEA Industry jest największym na świecie producentem drewnianych mebli i integralną częścią Grupy IKEA. Polska była naturalnym wyborem dla IKEA Industry. Firma nawiązała stosunki handlowe z Polską ponad 50 lat temu i tu właśnie IKEA Industry ma najwięcej zakładów produkcyjnych. IKEA Industry zatrudnia w Polsce około 10 tys. pracowników w 16 zakładach produkcyjnych w 13 lokalizacjach w kraju – 4 zakłady dywizji Flatline w Lubawie, Zbąszyniu, Zbąszynku i Babimoście; 8 zakładów dywizji Solid Wood w Goleniowie, Stepnicy, Chociwlu, Resku, Wielbarku, Konstancyńowie, Skoczowie i Stalowej Woli oraz jeden zakład dywizji Boards w gminie Orla.

Zakład IKEA Industry w Orli obejmuje nowoczesną fabrykę ultra cienkich płyt HDF, tartak oraz zakład produkcji dodanej, w którym płyty są cięte na wymiar. Całkowita pojemność produkcji sięga 250 000 m³ rocznie, natomiast jednostka tnąca ma roczną

zdolność produkcji na poziomie 100 000 m³ płyt ciętych na różne rozmiary. Tartak powstały przy zakładzie posiada roczną zdolność produkcyjną na poziomie 60 000 m³. W Orli zlokalizowano także Centrum Rozwoju Produktu, gdzie specjaliści IKEA Industry nieustannie analizują nowe możliwości i pracują nad doskonaleniem produktów i procesów. Zakład w gminie Orla jest jednym z najbardziej innowacyjnych zakładów produkcyjnych tego typu w Europie i na świecie.

Województwo podlaskie zostało wybrane na podstawie kilku czynników. Jednym z nich był bliski dostęp do dostawców drewna, które jest najważniejszym surowcem dla IKEA Industry. IKEA Industry podjęła zobowiązanie odpowiedzialnego zarządzania lasem i w tym regionie firma może kupować drewno tylko ze źródeł, które są certyfikowane i odpowiedzialnie zarządzane. Kolejną zaletą tego regionu jest sieć kolejowa. Transport kolejną jest bardziej efektywny kosztowo od transportu siecią dróg, a dla IKEA Industry bardziej istotny z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju.

IKEA Industry współpracowała blisko z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych, Urzędem Gminy Orla, Starostwem Powiatowym i innymi władzami lokalnymi. Otrzymane wsparcie dostarczyło wymierne efekty w zakresie rozwoju budowy kompleksu produkcyjnego IKEA Industry, co pozytywnie wpłynęło na rozwój całego regionu. Inwestycja IKEA Industry w Orli została ogłoszona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych największą inwestycją w Polsce w 2010 r.

INTER IKEA CENTRE GROUP POLAND Sp. z o.o.

Centrum Handlowe Wola Park,
Warszawa/mazowieckie

Nieruchomość komercyjna

2013

200 mln EUR

około 2000

Wybór tego konkretnego centrum handlowego został poprzedzony złożoną analizą nieruchomości i rynku warszawskiego. Wola Park jest pożądaną lokalizacją z dużym potencjałem i różnorodną grupą najemców. Co więcej, w wyniku planowanych do przeprowadzenia w tej części miasta prac związanych z infrastrukturą drogową, centrum będzie znacznie bardziej dostępne dla mieszkańców Warszawy.

Mikael Andersson, Dyrektor Zarządzający,
Inter IKEA Centre Group Poland Sp. z o.o.

Inter IKEA Centre Group jest deweloperem sprzedaży detalicznej w Europie i Chinach. Naszą ideą biznesową jest tworzenie, rozwijanie i zarządzanie lokalizacjami handlowymi spełniającymi potrzeby wielu ludzi. Istotną część naszych parków i centrów handlowych stanowi sklep IKEA. Inter IKEA Centre Group, działająca pod różnymi nazwami firmowymi, jest obecna na polskim rynku od 1998 r. Firma rozwinęła 7 parków i centrów handlowych w 6 polskich miastach.

Pod koniec 2013 r. Inter IKEA Centre Group zakupiła Centrum Handlowe Wola Park, zlokalizowane w dzielnicy Wola na ul. Górczewskiej, w zachodniej części Warszawy. Budynek zajmuje powierzchnię 60 000 m² (włączając 18 130 m² zajmowanych przez hipermarket Auchan; odrębna nieruchomość) i jest wynajmowany 197 najemcom, głównie z branży modowej. Była to pierwsza inwestycja w historii firmy, bazująca na istniejącym już wcześniej centrum handlowym. Realizacja tej transakcji była możliwa dzięki zmianie, która miała miejsce w strategii firmy. W lipcu 2014 r. Inter IKEA rozpoczęła rozbudowę Centrum Handlowego Wola Park o dodatkowe 17 565 m².

Planowane jest również wprowadzenie do Centrum Handlowego nowych sklepów odzieżowych i punktów gastronomicznych. Część gastronomiczna obejmie około 11 kawiarni i restauracji. Jednocześnie firma planuje rozbudowę parkingu, który położony jest w północnej części budynku. W celu zwiększenia wygody klientów, roz-

budowany parking będzie wyposażony w windy i ruchome chodniki w celu udogodnień dla osób niepełnosprawnych i osób korzystających z wózków sklepowych. Obecna część Wola Park będzie wyremontowana i odnowiona w taki sposób, aby była dopasowana estetycznie i technicznie do nowej części Centrum. Inter IKEA Centre Group planuje zakończyć prace budowlane w 2015 r. Przed wejściem głównym, na terenie Centrum Handlowego, można znaleźć Park Ulricha – angielski ogród, obecnie dostępny dla wszystkich, założony przed 1885 r. przez Gustawa Ulricha, ze stylowymi ławkami wykonanymi specjalnie dla zwiedzających i fontanną znajdującą się naprzeciwko wejścia do parku. Celem Inter IKEA jest, by Park Ulricha był jednym z ulubionych miejsc spotkań mieszkańców dzielnicy Wola.

Inter IKEA Centre Group pracuje także nad stworzeniem nowego centrum handlowego w Lublinie oraz rozbudową obecnego Parku Handlowego Bielany. Firma zakupiła także niedawno grunty na cele inwestycyjne w Zabrzu.

Białystok, podlaskie

Call center

2011

około 250

Stworzenie nowych miejsc pracy było naszym skromnym wkładem w rozwój gospodarczy, co jest w zgodzie z jedną z naszych wartości: „We are a catalyst for a sound economy”.

Jolanta Piasecka, Dyrektor Departamentu Sprzedaży i Marketingu, Intrum Justitia Sp. z o.o.

INTRUM JUSTITIA Sp. z o.o.

Intrum Justitia jest wiodącą w Europie firmą świadczącą usługi z zarządzania kredytowego, założoną w 1923 r. w Szwecji. Firma posiada swoje biura w 20 krajach w Europie, 140 przedstawicielstw i agencji na całym świecie. Do głównych usług Intrum Justitia należą: monitoring, międzynarodowa windykacja zadłużeń, usługi prawne, kontrola windykacji należności, zakup zadłużeń i usługi związane ze zwrotem podatku VAT.

Firma istnieje w Polsce od 1998 r. Dynamiczny rozwój na polskim rynku zmotywował Intrum do utworzenia oddziału w przemysłowej części Białegostoku. Biuro zlokalizowano w przemysłowej części Białegostoku. Dużym wyzwaniem była adaptacja dawnej hali produkcyjnej -

prace były prowadzone od podstaw, w budynku i w jego otoczeniu. Jednym z powodów związanych z wyborem tej lokalizacji było wysokie bezrobocie w tym regionie.

Stargard Szczeciński,
zachodniopomorskie

Zakład produkcyjny

2006, 2014¹

9 mln PLN

167

Mamy bardzo dobre doświadczenia związane z inwestowaniem w Polsce. Dobra i nadal rozwijana sieć infrastruktury drogowej, wysokie standardy telekomunikacyjne, skomplikowane ale dość statyczne przepisy podatkowe, wciąż relatywnie niskie koszty pracy, kompetentna i dobrze wykształcona siła robocza i

¹ 2014 – rozbudowa obiektu

KLIPPAN SAFETY POLSKA Sp. z o.o.

Klippan Safety Polska, będąca częścią Klippan Safety Group AB ze Szwecji, jest partnerem dla międzynarodowej branży motoryzacyjnej z wyjątkowymi kompetencjami w dziedzinie bezpieczeństwa i komfortu.

Klippan jest wiodącym w Europie producentem systemów łóżek ze zintegrowanymi systemami bezpieczeństwa pasażerów do samochodów ciężarowych. Produkcję systemów łóżek uzupełnia produkcja sieci bezpieczeństwa oraz pasów bezpieczeństwa.

Podstawowym założeniem działalności firmy w Polsce w latach 2001-2003 było ulokowanie zakładu produkcyjnego, gdyż działalność w Polsce była dla firmy około 5 razy tańsza niż działalność w Szwecji. Dodatkowo, Klippan Group rozpoczęła swoją długoterminową współpracę z Volvo Truck AB i produkcję lower banks dla nowej kabiny wyprodukowanej w 2000r.

Był to kolejny ważny powód do usytuowania produkcji w Polsce.

Po pierwszych udanych latach prowadzenia produkcji w wynajmowanym starym budynku przemysłowym w Stargardzie Szczecińskim, firma zdecydowała się zbudować własną fabrykę. Był to niezbędny krok w celu zapewnienia nowoczesnej, pełni kontrolowanej produkcji, prowadzonej zgodnie ze specyficznymi i wysokimi standardami w branży motoryzacyjnej. Po dziewięciu miesiącach bardzo inten-

dużo młodzieńczego entuzjazmu – wszystkie te czynniki umocniły nas w przekonaniu, że decyzja strategiczna dotycząca lokalizacji Klippan Safety w Polsce była słuszną.

Marek Pałac, Dyrektor Zarządzający,
Członek Zarządu, Klippan Safety Polska Sp. z o.o.

sywnych działań, nowy zakład był gotowy i rozpoczął swoją działalność w styczniu 2006 r., w całkowicie nowych warunkach. 25% kosztów inwestycji zostało sfinansowanych poprzez dotację z UE.

Od tego czasu Klippan korzystał z Funduszy Europejskich przy pięciu projektach inwestycyjnych. Dziś polskie systemy operacyjne, mimo skoncentrowania głównie na produkcji, są coraz częściej łączone z innymi działaniami, jak zakup, jakość czy badania i rozwój. Położenie w północno-zachodnim zakątku Polski zapewnia bardzo dobrą komunikację ze Szwecją i głównymi klientami z Europy Zachodniej.

Dodatkowo, w 2012 r. Klippan otworzył swój mały oddział usytuowany w pobliżu, w Myśliborzu. Ten mały zakład produkcyjny (20 pracowników) produkuje pokrowce na siedzenia szyte na miarę do samochodów osobowych i ciężarowych, dystrybuowane przez PeBe AB – spółkę należąca do Klippan Group. W Polsce działa także firma Andrenplast Polska, należąca do Andrenplast AB, członka Klippan Group. Celem na przyszłość dla Klippan Safety jest zadbanie o relacje i rozwijanie kontaktów z klientami Andrenplast zlokalizowanymi w Polsce, jak Volvo Polska, Scania i MAN.

Warszawa, mazowieckie

Nieruchomości komercyjne

2012¹

”

Polska jest w czołówce państw Europy Środkowo-Wschodniej pod względem zielonego budownictwa. W całym kraju jest już ponad 340 budynków posiadających środowiskowe certyfikaty w różnych systemach. Projekty takie jak Atrium 1 pozwalają nam wyróżnić się na tym rynku.

Katarzyna Zawodna,
Prezes, Skanska Property Poland

SKANSKA PROPERTY POLAND Sp. z o.o.

Skanska Property Poland jest innowacyjnym deweloperem zielonych budynków biurowych, częścią Grupy Skanska. Firma działa w Polsce od 1997 roku. Jej projekty to najwyższej jakości powierzchnie biurowe w doskonałych lokalizacjach, poddawane certyfikacji środowiskowej w systemie LEED. Firma jest obecna na sześciu rynkach w Polsce: w Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu, Łodzi, Krakowie i Katowicach. Skanska została nagrodzona tytułem Dewelopera Biurowego Roku i Zielonego Dewelopera Roku w prestiżowym konkursie Eurobuild 2013.

Polska dla branży nieruchomości biurowych jest atrakcyjnym rynkiem z ogromnym potencjałem. Zapotrzebowanie na przestrzenie biurowe będą generowały zwłaszcza firmy z sektora nowoczesnych usług dla biznesu. W ostatnich latach firmy te wynajęły średnio 70% powierzchni dostarczanej na rynek przez Skanska Property Poland. Od pięciu lat istnieje duży i stały napływ nowych inwestycji BPO, SSC, ITO czy R&D do Polski i wiadomo, że kolejne są w drodze. Polska plasuje się wysoko pod względem transparentności rynku, co ma ogromne znaczenie przy planowaniu i przeprowadzaniu inwestycji. Centrum Warszawy z kolei jest wciąż najbardziej prestiżową lokalizacją dla obiektu biurowego w Polsce. Dy-

namicznie rozwijająca się stolica Polski przyciąga największe międzynarodowe korporacje, poszukujące odpowiednich lokalizacji dla swoich siedzib.

Budynek biurowy Atrium 1, zlokalizowany w biznesowym sercu Warszawy reprezentuje największe osiągnięcia Skanska Property Poland w zakresie zrównoważonego budownictwa. Jest to najbardziej zaawansowany środowiskowo projekt w całej Europie Środkowo – Wschodniej. Budynek certyfikowany jest w międzynarodowym systemie LEED na najwyższym możliwym poziomie - platynowym. W procesie certyfikacji otrzymał największą liczbę punktów w Polsce w porównaniu do biurowców ocenianych w tej samej wersji LEED. Oznacza to, że spełnia bardzo wymagające normy określające jego wpływ na środowisko zewnętrzne oraz komfort dla pracują-

¹ Prace konstrukcyjne rozpoczęto w styczniu 2012.

cych w nim ludzi. Atrium 1 w liczbach prezentuje się imponująco. Zastosowane tu nowoczesne, zielone rozwiązania sprawiają, że w budynku możliwe są oszczędności energii na poziomie 39,7% w stosunku do budynków referencyjnych. W przypadku zużycia wody możliwa jest redukcja o ponad 60%. Dodatkowo Atrium 1 emituje o 40% mniej CO₂ i jest w stu procentach zasilany energią z odnawialnych źródeł. 95% odpadów wygenerowanych w czasie budowy zostało poddane recyklingowi.

Wśród wartych wspomnienia rozwiązań jest zastosowany w Atrium 1 szwedzki patent Skanska w zakresie zielonych

innowacji. Jest to system zapewniający chłodzenie i ogrzewanie budynku, w którym zapotrzebowanie na energię elektryczną zasilających go pomp obiegowych zaspokajają panele fotowoltaiczne. Wykorzystujące światło słoneczne rozwiązanie w znacznym stopniu przyczynia się do ograniczenia zużycia energii.

Zaawansowany technologicznie Atrium 1 jest doskonałym odzwierciedleniem filozofii Workplaces by Skanska. Komfort, zieleń, zdrowe otoczenie i efektywność to cztery cechy dobrze opisujące tą ideę, przyświecającą wszystkim projektom firmy budowanym na przestrzeni ostatnich lat.

Żerniki, wielkopolskie
Warszawa, mazowieckie

zakład produkcyjny/centrum
dystrybucyjne/ przejęcie innego
przedsiębiorstwa

2013

13 mln PLN

55

Celem strategicznym Stralfors Sp. z o.o. jest stać się silnym partnerem w dziedzinie usług komunikacji biznesowej i przynależność do czołówki na polskim rynku. Wszystkie nasze działania skierowane są na osiągnięcie tego celu. Kolejne inwestycje są naturalną konsekwencją wdrażania tego planu i z pewnością będziemy podejmować dalsze kroki, które przybliżą nas do jego osiągnięcia.

Łukasz Szyber, Managing Director,
Stralfors Sp. z o.o.

STRALFORS Sp. z o.o.

Stralfors jest grupą należącą do koncernu PostNord, który powstał w 2009r. z połączenia Post Danmark A/S i Posten AB. Stralfors Sp. z o.o. rozpoczęła swoją działalność w Polsce w 2008 r. w wyniku przejęcia drukarni w Laskowicach (kujawsko-pomorskie). Decyzja została podjęta z uwagi na fakt, iż Polska jest bardzo obiecującym rynkiem, z wieloma możliwościami dla ekspansji i rozwoju biznesu.

W 2013 r. PostNord podpisał umowę nabycia aktywów Itella na usługi związane z drukiem i kopertowaniem w Polsce. Dzięki przejęciu, obszar działalności Stralfors umacnia swoją pozycję na polskim rynku rozwiązań w obszarze komunikacji. Jednym z głównych obszarów zainteresowań Stralfors jest tworzenie zindywidualizowanych rozwiązań w ramach komunikacji z klientem. Biznes, który PostNord przejął od Itella w Polsce miał 60 milionów wysyłek w 2012 r. i 50 zatrudnionych osób. Siedziba przejętej firmy mieściła się w Warszawie, ale Stralfors przeniósł ją do nowych biur w Warszawie i Żernikach (Poznań) do swojej nowootewartego zakładu produkcyjnego i centrum dystrybucji.

Nowy zakład zlokalizowany jest przy drogach krajowych S11 i S2. Jego zadaniem jest zapewnienie i wykonanie usług związanych z masową wysyłką takich jak: kolorowy druk cyfrowy (zakup pierwszej

w Polsce rolowej drukarki cyfrowej OCE CS3500 – druk w pełnym kolorze na awersie i rewersie, druk kolorowy ink jet); czarno-biały druk cyfrowy, kopertowanie maszynowe i ręczne. Powierzchnia części produkcyjnej i magazynowej zajmuje obszar 6000 m² – w tym fulfilment (magazynowanie, pakowanie i dystrybucja) oraz business communication – druk transakcyjny. Istnieje także magazyn wysokiego składowania z miejscem na 2500-3000 palet.

Stralfors Sp. z o.o. działa na polskim rynku od 6 lat. Główną siedzibą firmy znajduje się w Polsce, a Zarząd tworzą lokalni pracownicy. Takie rozwiązanie znacznie ułatwia realizację nowych inwestycji. Doświadczeni pracownicy osadzeni w polskiej rzeczywistości we współpracy z lokalnymi konsultantami i prawnikami z łatwością radzili sobie z prawnymi i formalnymi zawiłościami, które pojawiły się w trakcie realizacji projektu

Warszawa, mazowieckie

Nieruchomość komercyjna

2010-2012

Uważamy Polskę za jeden z najbardziej atrakcyjnych rynków do lokalizacji inwestycji w Europie. Jej strategiczna lokalizacja w Europie Środkowo-Wschodniej, z dobrze wykształconą i przeszkoloną kadrą pracowników, relatywnie niskimi kosztami zakupu gruntów, z zasobami inżynierów budowlanych i gospodarką, która dobrze wróżyła na przyszłość to kombinacja czynników, które zabezpieczały naszą decyzję o wejściu na ten rynek. Obecnie Polska stanowi jeden z największych rynków dla Vastint Group.

Roger Andersson, General Manager,
Vastint Polska Sp. z o.o.

VASTINT POLAND

Vastint Poland jest częścią Vastint Group, międzynarodowej organizacji działającej w branży nieruchomości z 25-letnim doświadczeniem. Firma działa na polskim rynku od 1992 r. (wcześniej funkcjonowała pod nazwą SwedeCenter). Filarem działalności Vastint jest zarządzanie portfolio nieruchomości i komercyjny rozwój rynku nieruchomości (biura, parki biznesowe i hotele), w tym rozwój zabudowy mieszkaniowej i sprzedaż.

Business Garden Warsaw położony jest u zbiegu ulic Żwirki i Wigury oraz 1 Sierpnia. Jest to pierwszy z trzech analogicznych parków biznesowych w Polsce. Pierwsza faza projektu została zakończona pod koniec 2012 r. i dysponuje 32 000 m² powierzchni najmu w dwóch budynkach. Obecnie trwają przygotowania do rozpoczęcia drugiej fazy projektu. Planowane jest zakończenie prac budowlanych w 2016 r. Business Garden będzie się składać ostatecznie z 7 budynków o łącznej powierzchni około 90 000 m². Poza nowoczesną przestrzenią biurową, park biznesowy zawiera wiele innych, dodatkowych stref, takich jak: hotel (209 pokoi), centra konferencyjne (9 pokoi), stołówka i liczne punkty usługowe. Dobrze zaprojektowany wewnętrzny ogród z oczkami wodnymi stanowi idealne miejsce dla odpoczynku najemców. Dodatkowe wrażenie podkreślone jest przez zróżnicowaną i charakterystyczną architekturę budynków. Doskonała lokalizacja, na trasie z centrum na lotnisko, ułatwia dojazd samochodem i środkami transportu publicznego.

Business Garden to nowoczesny koncept parku biznesowego, skutecznie łączący architektoniczne, ergonomiczne i tech-

nologiczne rozwiązania w celu stworzenia wygodnego i inspirującego środowiska pracy z dobrze zbalansowanym połączeniem powierzchni biurowej oraz ważnych udogodnień i obszarów rekreacji. Projekt jest realizowany zgodnie z zasadami zrównoważonego budownictwa. Sprawdzone technologie pomagają tworzyć energetycznie efektywne kompleksy, które nie zanieczyszczają środowiska odpadami i generują niskie koszty operacyjne. Jest to szczególnie ważne dla najemców, którzy wybierając nową lokalizację zwracają uwagę nie tylko na efektywne zarządzanie powierzchnią biurową, ale także liczą się dla nich koszty utrzymania.

Polska nadal pozostaje jednym z najbardziej atrakcyjnych rynków w Europie. Mimo iż sektor nieruchomości jest dziś bardziej dojrzały i konkurencyjny i często wymaga znacznego ryzyka finansowego, Vastint Poland nadal planuje rozwijać swoją działalność i usługi w obecnych sektorach na polskim rynku. W przygotowaniu jest wiele projektów – 66 000 m² w budowie wraz z dodatkowymi 450 000 m² na planach architektonicznych, gotowych do rozpoczęcia w najbliższych latach.

Wrocław, dolnośląskie

Zakład produkcyjny/B+R

2010-2012

73 mln SEK¹

200

Nasze doświadczenie związane z inwestycjami w Polsce jest bardzo pozytywne – w szczególności od czasu, kiedy Polska przystąpiła do Unii Europejskiej. Wiele barier zniknęło i możemy obserwować ogromną poprawę widoczną w infrastrukturze kraju, zwłaszcza w obszarze transportu.

Bengt Lundström, Wiceprezes ds. Przemysłowych, Region Europa, Volvo Bus Corporation

VOLVO POLSKA

Volvo Polska należy do Grupy Volvo, jednego z wiodących światowych dostawców komercyjnych rozwiązań transportowych. W skład firmy w Polsce wchodzi dwie fabryki – autobusów i koparkoładowarek, centra usługowe – informatyczne i finansowe oraz organizacje sprzedaży samochodów ciężarowych, autobusów i maszyn budowlanych.

Fabryka Autobusów Volvo we Wrocławiu powstała w 1996 roku jako inwestycja typu greenfield. Wkrótce po otwarciu fabryki podjęto decyzję związaną z jej rozbudową, w wyniku której stała się największą w Europie fabryką kompletnych autobusów Volvo. Na początku działalności prowadzono równolegle produkcję podwozi i kompletnych autobusów. Podwozia były dostarczane na rynek europejski i azjatycki. Od 2004 roku fabryka skoncentrowała się na produkcji kompletnych autobusów. Na przestrzeni lat sukcesywnie zwiększała się wydajność produkcyjna: w pierwszym roku działalności zakład opuściło 26 pojazdów, natomiast w 2014 roku fabryka wyprodukowała ponad 1000 autobusów. W tym samym roku z linii produkcyjnej zjechał 10-tysięczny pojazd. Autobusy produkowane w fabryce we Wrocławiu są dostarczane głównie na rynki europejskie, ale nie tylko – ponad 100 pojazdów jeździ również m.in. po Mexico City.

W 2008 roku Volvo Buses podjęło strategiczną decyzję o wprowadzeniu do produkcji nowej gamy autobusów miejskich i międzymiastowych. Projekt otrzymał nazwę OBC – One Bus Concept. Głównym założeniem było opracowanie takiej koncepcji jednego autobusu w dwóch

wersjach – nisko- i wysokopodłogowej, która będzie stanowiła kompletną ofertę w zakresie autobusów miejskich i międzymiastowych w Europie.

Na decyzję o kontynuacji rozwoju Volvo Buses w Polsce i we Wrocławiu wpływ miały takie czynniki, jak m.in.: długa tradycja przemysłowa firmy w regionie, bardzo dobre postrzeganie Volvo jako pracodawcy, silne zaplecze edukacyjno-naukowe w postaci Wyższych Uczelni, np. Politechniki Wrocławskiej, a także dostępność wykształconej kadry, zarówno jeśli chodzi o pracowników umysłowych jak i produkcyjnych.

Projekt OBC obejmował inwestycje zarówno w obszarze badań i rozwoju, jak i w obszarze przemysłowym. W ramach projektu zostały przebudowane dwie główne linie produkcyjne wraz ze stanowiskami pracy w części fabryki produkującej komponenty. Działania objęły także nowe oprzyrządowanie i modernizację hali.

¹ Przemysł - 51.5 mln SEK; Badania i rozwój - 21.5 mln SEK

Skandynawskie firmy w polskim krajobrazie

Skandynawskie rozwiązania w polskim krajobrazie

Dania, Finlandia, Norwegia i Szwecja to bliscy sąsiedzi Polski, których obecność trwale wpisała się w polski krajobraz gospodarczy, praktycznie w każdym obszarze. W Polsce działa blisko 2000 skandynawskich firm, reprezentujących największe sektory skandynawskiej gospodarki, a ich rozwiązania i produkty na dobre znalazły swoje miejsce i zastosowanie zarówno w sferze biznesowej, jak i w wielu dziedzinach życia codziennego. Nordyckie marki są w Polsce coraz bardziej rozpoznawalne choć nie zawsze mamy świadomość, że pochodzą właśnie ze Skandynawii.

Codziennie w drodze do pracy mijamy biurowce wybudowane między innymi

przez firmę Skanska lub Vastint; nasze stanowiska pracy są wyposażone w meble szwedzkiej firmy Kinnarps lub fińskiej Marteli; podróżujemy samolotami Skandynawskich Linii Lotniczych SAS, która z roku na rok zwiększa liczbę połączeń z polskich miast do krajów skandynawskich, bądź fińskimi liniami Finnair. W czasie podróży korzystamy z hoteli skandynawskiej sieci Radisson Blu, albo norweskiego PURO.

Po polskich drogach towary są rozwożone ciężarówkami szwedzkich firm Volvo i Scania, przez skandynawskie firmy transportowe takie jak szwedzki Greencarrier, duński DSV Roads, czy fiński Polar Logistics. Przez Bałtyk możemy przepłynąć się promami szwedzkich firm Stena Line, TT-Line czy norweskiej firmy Fjord Line, a kontenery przewozi duński Maersk.

Skandynawskie standardy bankowości skierowanej do firm przeniosły na polski grunt między innymi norweski Bank DNB, szwedzkie SEB oraz Handelsbanken, a także duński Danske Bank. Mimo dużej konkurencji dobrze odnalazły się one na polskim rynku świadcząc usługi swym skandynawskim i polskim kontrahentom.

Korzystamy ze skandynawskich rozwiązań w obszarach związanych z ochroną środowiska, pozyskiwaniem energii z alternatywnych źródeł - między innymi duńskich turbin wiatrowych, szwedzkich rozwiązań w obszarze recyklingu oferowanych przez Stena Recycling, czy Ragn-Sells. Produkcję chłodu z ciepła rozwija w nowoczesnej elektrociepłowni w Częstochowie fińska firma energetyczna Fortum. Nowoczesne rozwiązania telekomunikacyjne dla telefonii komórkowych zapewnia nam szwedzka firma Ericsson, obecna na polskim rynku od 110 lat.

Czy zdajemy sobie sprawę ile Skandynawii jest wokół nas?

Jemy norweskiego łososia i duńskie sery, a modę na polskich ulicach kreuje między innymi szwedzka marka H&M, czy norweski Cubus. O nasze zdrowie dbają duński Falck oraz szwedzki Medicover, a do zabawy, zarówno dzieci jak i dorosłych, zachęcają duńskie klocki LEGO oraz fińska gra Angry Birds.

Budujemy domy wykorzystując rozwiązania technologiczne wypracowane w skandynawskich firmach. Kryjemy dachy dachówkami fińskiej firmy Ruukki, w dachach montujemy okna duńskiej firmy Velux, uszczelniamy budynki wełną mineralną duńskiej firmy Rockwool, a ściany malujemy farbami wyprodukowanymi przez firmę Flügger, także o duńskich korzeniach.

Elektrociepłownia **Fortum** w Częstochowie

Fotel Koop, design Karim Rashid, **Martela**

Radisson Blu Centrum Hotel, Warszawa

Zestaw **LEGO**® DUPLO®
"Mój pierwszy pociąg"

FjordLine Promy MS Bergensfjord i MS Stavangerfjord linii Fjord Line pływającej na trasie do Bergen, Stavanger, Kristiansand i Langesund (Oslo).

Flutex 5 – wodna farba akrylowa do wnętrz marki **Flügger**, nadająca powierzchni głęboki, elegancki mat, dostępna w szerokiej gamie kolorystycznej.

Nowy piekarnik **Electrolux** CombiSteam SousVide

Skanska Biurowiec Kapelanka 42, Kraków

Szpital **Medicover** w Warszawie

Scania
Streamline R730

Greencarrier oferuje regularne połączenia drobnicowe oraz całopojazdowe na kierunkach Finlandia, Szwecja, Norwegia, Estonia

Posiadając kapitał, wiedzę i doświadczenie **SEB** nieustannie dąży do kreowania wartości dodanej dla swoich klientów. W spełnianiu tej misji szczególną rolę odgrywają prace badawcze w oparciu o które przygotowywane są raporty analityczne wspierające codzienną działalność i decyzje Klientów SEB.

Kinnarps Fotel obrotowy PLUS

Samoloty **SAS** łączą największe polskie miasta ze Skandynawią oferując blisko 80 rejsów w tygodniu

Samochód ciężarowy **Volvo FH16**
– flagowy produkt Volvo Trucks
– łączy w sobie doskonale osiągi z najwyższym poziomem komfortu

Dom jednorodzinny pokryty blachą na rąbek stojący **Ruukki Classic**

T-shirt **H&M**
wykonany z certyfikowanej bawełny organicznej

Coraz częściej inspirujemy się skandynawskim stylem i wzornictwem. W naszych domach królują nie tylko meble ze szwedzkiej firmy IKEA, ale również elementy wystroju wnętrza, takie jak świeczniki, naczynia, tkaniny, lampy, wielu innych marek z Północy nadając im typowo skandynawski sznyt. W sprzęt gospodarstwa domowego, tak popularny jak odkurzacze czy kuchenki, zaopatruje nas szwedzka firma Electrolux. Prace kuchenne oraz w ogrodzie ułatwiają nam narzędzia fińskiej firmy Fiskars.

Nie zastanawiamy się skąd pochodzą firmy, które wprowadziły wiele użytecznych rozwiązań, takich jak na przykład system papierowych opakowań wprowadzony przez szwedzką firmę Tetra Pak, dzięki któremu możemy kupować mleko w kartonach zamiast w szklanych butel-

kach. Pierwszy, jednorazowy, fabrycznie napełniany insuliną wstrzykiwacz w formie długopisu wprowadziła duńska firma Novo Nordisk, światowy lider produktów dla diabetyków. Na drogach bezpieczeństwo zapewniają nam światła odbłaskowe mocowane do ubrań, czy rowerów, wynalezione w 1955 roku w Finlandii kiedy Arvi Lehti rozpoczął produkcję odbłaskowych elementów przeznaczonych dla wozów konnych, tak by były widoczne i bezpieczne w ciemności. Nie sposób wymienić wszystkich skandynawskich firm i rozwiązań, które na stałe wpisały się w polski krajobraz. Mamy nadzieję, że wymienione powyżej przykłady oraz szerzej opisane, wybrane przykłady z firm zrzeszonych w SPCC przedstawione w dalszej części rozdziału pokażą jak bardzo Skandynawia jest obecna w Polsce.

IKEA inspiruje Polaków

Kiedy IKEA otwierała pierwsze sklepy w Polsce, Polacy mogli czerpać wiedzę na temat aranżacji wnętrz głównie z naszych katalogów. Dzięki nim mogli też poznawać skandynawski styl, który z czasem stawał się coraz bardziej popularny i dziś ma wielu wielbicieli w całym kraju. Obecnie katalog IKEA trafia co roku do

ponad 5 milionów gospodarstw domowych w Polsce i nadal stanowi dla wielu ważne źródło inspiracji przy urządzeniu domu. W każdym sklepie IKEA klienci mogą nie tylko zobaczyć szeroką ofertę mebli i dodatków, ale również je przetestować. Świetnym źródłem inspiracji są też przykładowe aranżacje wnętrz.

Sklepy IKEA to miejsce, w którym cała rodzina może aktywnie zaangażować się w tworzenie wymarzonego wystroju domu.

Widzimy, że z roku na rok zainteresowanie Polaków wyposażaniem wnętrz rośnie. Coraz odważniej wyrażają też oni

swój styl poprzez wystrój mieszkania i nie boją się eksperymentować. Cieszymy się, że możemy być częścią, a nawet inicjatorem tych zmian. W IKEA, projektując nasze produkty, zawsze wychodzimy od realnych potrzeb klientów. Chcemy, aby dzięki naszym sprytnym, funkcjonalnym rozwiązaniom codzienne życie w domu stawało się lepsze. Przeprowadzamy więc wizyty domowe, aby jeszcze lepiej poznać potrzeby i preferencje mieszkańców oraz problemy związane z aranżacją domowej przestrzeni.

Przykładowo w Polsce wielu ludzi mieszka na małych powierzchniach, dlatego w IKEA mamy mnóstwo rozwiązań umożliwiających najbardziej efektywne zagospodarowanie każdego centymetra, nie tylko na podłodze, ale przede wszystkim niewykorzystanej przestrzeni ścian. Dużą wagę przykładamy także do codziennego życia w domu z dziećmi, dlatego nasi klienci znajdą u nas szereg produktów dla najmłodszych – począwszy od edukacyjnych zabawek, które rozwijają

kreatywność i pomagają w nabywaniu umiejętności społecznych, aż po meble, które „rosną” razem dziećmi, służąc im przez wiele lat. Dzięki rozwiązaniom IKEA domowe życie z dziećmi może być prawdziwą frajdą.

Współczesny świat szybko się zmienia, żyjemy dynamicznie, często w dużym pośpiechu. To rodzi nowe wyzwania, którym musimy sprostać – my oraz nasze mieszkania. W tym roku wprowadziliśmy do sprzedaży nową kolekcję IKEA PS, która powstała przy współpracy polskich projektantów. Tworzy ją ponad 50 lekkich, funkcjonalnych i mobilnych mebli, które świetnie sprawdzą się na małych powierzchniach czy przy przeprowadzkach. To idealna odpowiedź na potrzeby współczesnych mieszkańców dużych miast.

Inny przykład to systemy IKEA do segregacji odpadów. Dzięki nim każdy może szybko i łatwo zorganizować w swoim domu miejsce do segregacji śmieci,

dostosowując się do nowych regulacji prawnych w zakresie zarządzania odpadami komunalnymi, które weszły w Polsce w życie 1 lipca ubiegłego roku.

Systemy do segregowania odpadów to jeden z wielu produktów IKEA, które ułatwiają codzienne życie w domu w sposób bardziej zrównoważony. Nasi klienci znajdą u nas też energooszczędne oświetlenie LED, kuchenki indukcyjne czy sprzęt AGD klasy od A do A++, a także armaturę z napowietrzaczami umożliwiającymi znaczną oszczędność wody. Dzięki takim rozwiązaniom każdy może zaoszczędzić na domowych wydatkach, a jednocześnie ograniczyć negatywny wpływ na środowisko naturalne.

Cieszymy się, że Polacy zaufali IKEA i że przypadły im do gustu nasze dobrej jakości, funkcjonalne meble w przystępnych cenach. Chcemy ich dalej inspirować i pokazywać, że każdy może urządzić mieszkanie tak, jak sobie wymarzy.

Wywiad z Evelyn Higler,

Prezes IKEA Retail w Polsce

Grupa IKEA jest obecna w Polsce już od ponad 50 lat. Jakie sukcesy na polskim rynku zanotowała w ciągu ostatnich 10 lat?

Ostatnie lata przyniosły znaczący rozwój całej Grupy IKEA w Polsce, ale myślę, że naszym największym sukcesem jest to, że zyskaliśmy zaufanie Polaków. Liczba odwiedzin w naszych sklepach w Polsce rośnie z roku na rok; w roku finansowym 2014 było ich aż 23 miliony. Obserwujemy rosnące zainteresowanie Polaków wyposażaniem wnętrz i chcemy docierać do jeszcze większego grona ludzi, oferując im nasze sprytne i inspirujące rozwiązania, dzięki którym codzienne życie w domu może stać się lepsze.

Z tego względu inwestujemy w rozwój naszych sklepów i centrów handlowych. Na początku września rozpoczęliśmy budowę sklepu IKEA w Bydgoszczy. Będzie to nasz dziewiąty sklep w Polsce. Pierwsi klienci będą mogli zrobić w nim zakupy w drugiej połowie 2015 roku. Ponadto modernizujemy nasze centra i parki handlowe, niektóre z nich zostały powiększone lub obecnie znajdują się w procesie rozbudowy.

Inwestujemy również w rozwój produkcji. Do naszych największych inwestycji zrealizowanych w ostatnich latach, możemy zaliczyć budowę kompleksu IKEA Industry (dawniej Swedspan) w gminie Orla, który obejmuje zakład produkujący

ultra-cienkie płyty HDF, tartak oraz zakład, w którym płyty są przycinane na wymiar i foliowane. Warto także wspomnieć o naszym najnowszym zakładzie w Stalowej Woli, który został otwarty we wrześniu 2014 roku. Jest to największy tartak IKEA Industry na świecie.

Kolejnym obszarem, w jaki inwestujemy, jest zrównoważony rozwój. Jest to integralny element strategii rozwoju Grupy IKEA, a pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych jest jednym z kluczowych celów zawartych w naszej strategii People and Planet Positive. W Polsce mamy trzy farmy wiatrowe – wszystkie w województwie Podkarpackim.

Jak Polska wyróżnia się na tle innych rynków dla IKEA?

Polska obecnie jest jednym z rynków strategicznych dla IKEA, zarówno pod względem produkcji jak i sprzedaży. Założyciel firmy, Ingvar Kamrad mawiał, że IKEA powstała w Polsce! To właśnie dzięki współpracy z polskimi producentami mebli, która rozpoczęła się ponad 50 lat temu, IKEA mogła z powodzeniem rozwijać się na całym świecie. Współpraca ta nadal odgrywa znaczącą rolę w działalności firmy. Od czterech lat Polska jest najdynamiczniej rozwijającym się rynkiem dla IKEA w Unii Europejskiej oraz trzecim pod względem dynamiki wzrostu sprzedaży na świecie. Sprzedaż w Polsce rośnie z roku na rok; w roku

finansowym 2014 wyniosła 2,38 miliardów złotych, co oznacza 14% wzrost w porównaniu do roku ubiegłego. Polska jest również drugim największym dostawcą produktów IKEA na świecie.

Jakie są plany rozwoju grupy IKEA w Polsce na najbliższe lata?

Ponieważ Polska jednym z naszych strategicznych rynków, mamy ambitne plany rozwoju. Naszym celem jest prawie ośmiokrotny wzrost obrotów, do 16 miliardów złotych, w ciągu kolejnych 20 lat. Będziemy inwestować w nowe sklepy – pierwszym będzie wspomniany przeze mnie wcześniej sklep w Bydgoszczy, który otwieramy w 2015 roku. Chcemy być dostępni dla jeszcze większego grona Polaków, ale nasze inwestycje oznaczają także wzrost zatrudnienia. W ciągu kolejnych pięciu lat tylko w spółce IKEA Retail planujemy zatrudnić około 1300 osób, w tym kilkuset managerów.

Dlaczego Polacy wybierają IKEA i czy skandynawskie wartości, które uosabia marka mają wpływ na styl życia Polaków i popularność marki w Polsce?

Wizją IKEA jest tworzenie lepszego życia na co dzień dla wielu ludzi, dlatego przy projektowaniu naszych artykułów wyposażenia wnętrz zawsze myślimy o realnych potrzebach wielu ludzi. Ponadto, zgodnie z naszą koncepcją Demokratycznego Wzornictwa, oferujemy ciekawy design, a także dobrej jakości, funkcjonalne produkty wykonane z dbałością o środowisko oraz w przystępnych cenach, aby wielu ludzi mogło sobie na nie pozwolić. Ponieważ Polacy mieszkają przeważnie na małych powierzchniach, proponujemy im mnóstwo sprytnych rozwiązań, które mogą znacznie ułatwić codzienne życie w domu. W naszej ofer-

cie znajdują też artykuły, które pomagają żyć w sposób bardziej zrównoważony; dzięki np. oświetleniu LED, systemom do sortowania odpadów czy kranom z perlatorami umożliwiającymi oszczędność wody. Obserwujemy coraz większe zainteresowanie Polaków wyposażaniem wnętrz oraz zrównoważonym stylem życia i jestem przekonana, że nasza oferta idealnie odpowiada na ich potrzeby.

IKEA jest także doceniana jako pracodawca, w 2010 oraz 2014 r. zdobyła pierwsze miejsce w rankingu Great Place to Work. Czy pracownicy grupy w Polsce identyfikują się z marką i wizją IKEA? Czy można powiedzieć, że są ambasadorami marki, przekazując skandynawskie wartości IKEA?

Nasze sukcesy w konkursie Great Place to Work® to dowód na to, że nasi pracownicy cenią sobie pracę w IKEA, nasze wartości i kulturę organizacyjną. IKEA chce być dobrym pracodawcą wszędzie tam, gdzie działają nasze spółki. Wierzymy, że najlepszymi ambasadorami IKEA są nasi pracownicy i to oni tworzą codziennie kulturę organizacyjną, atmosferę współpracy i szacunku. Nasi pracownicy to także nasz najważniejszy kapitał, dlatego przykładamy szczególną wagę do ich potrzeb i rozwoju. Dzięki licznym szkoleniom oraz programom rozwoju zawodowego, nasi pracownicy mogą stale doskonalić swoje umiejętności i planować ścieżkę kariery. Istotna jest dla nas również równowaga pomiędzy pracą a życiem osobistym, dlatego pomagamy naszym pracownikom tak zorganizować czas pracy, aby mogli też poświęcić się rodzinie i swoim pasjom. Dostrzegamy indywidualne potrzeby pracowników, pytamy ich o opinię i uwzględniamy je w naszych planach.

W 2014 roku mija 20 lat od rozpoczęcia działalności przemysłowej Volvo na polskim rynku. W 1994 roku Volvo uruchomiło w Polsce montaż samochodów ciężarowych, a w 1996 otworzyło fabrykę autobusów we Wrocławiu. Kolejne lata zaowocowały rozwojem firmy i rozszerzeniem zakresu jej działalności. Obecnie w skład Volvo w Polsce wchodzi dwie fabryki – autobusów i koparkoładarek, centra usługowe – informatyczne i finansowe oraz organizacje sprzedaży samochodów ciężarowych, autobusów i maszyn budowlanych. Ostatnie 10 lat to okres intensywnego rozwoju zarówno produktów i usług Volvo, jak i samej firmy w Polsce.

Przełomowym momentem w minionym dziesięcioleciu było utworzenie w 2004 roku Regionu Europy Centralno-Wschodniej Volvo Trucks z siedzibą w Warszawie. Następnie, w 2007 roku otwarto nowoczesne Centrum Volvo w Młochowie, w którym obecnie znajdują się organizacje sprzedaży i obsługi posprzedażnej marek Volvo Trucks, Renault Trucks oraz autobusów Volvo Buses i maszyn budowlanych Volvo CE. Kolejnym kamieniem milowym w historii firmy był rok 2013, kiedy to Volvo Polska Sp. z o.o. oraz Renault Trucks Polska Sp. z o.o. połączyły się w jedną spółkę – Volvo Polska, reprezentującą obie marki pod rynkową nazwą Volvo Group Trucks Poland. Obecnie, dzięki kompletnej ofercie pojazdów użytkowych i całkowicie

odnowionym gamom samochodów ciężarowych obu marek, firma jest pionierem na rynku w dziedzinie innowacyjności i nowoczesnej technologii.

Marka Volvo jest synonimem jakości, a pojazdy dostarczane do klientów łączą zaawansowaną technologię z najwyższymi standardami bezpieczeństwa. Firma przykłada również ogromną wagę do troski o środowisko naturalne. W 2010 roku, we wrocławskiej fabryce rozpoczęła się seryjna produkcja autobusu hybrydowego Volvo 7900 Hybrid, zużywającego do 39% mniej paliwa niż analogiczne autobusy w wersji diesel. Do tej pory pojazdy hybrydowe trafiły z Wrocławia do ponad dwudziestu krajów, a od stycznia 2014 roku autobus hybrydowy Volvo jeździ na regularnej linii komunikacji miejskiej we Wrocławiu. Wprowadzenie do produkcji miejskiego autobusu hybrydowego stanowiło początek strategii firmy Volvo związanej z elektromobilnością. W kolejnych krokach firma wprowadziła na rynek hybrydę przegubową, a we wrześniu 2014 oficjalnie zaprezentowała elektryczną hybrydę Volvo.

W ostatnich latach gruntownie zmodernizowano obie wrocławskie fabryki Volvo, wprowadzając nowoczesne metody zarządzania produkcją i organizacją pracy, takie jak Volvo Production System oparty o zasady Lean Manufacturing. W 2011 roku fabryka koparkoładarek święto-

wała przekazanie klientowi 15-tysięcznej maszyny, natomiast w 2014 roku z linii produkcyjnej fabryki autobusów we Wrocławiu zjechał 10-tysięczny pojazd.

Minione dziesięciolecie to także dynamiczny rozwój organizacji usługowych Volvo w Polsce. W 2004 roku powstało we Wrocławiu centrum usług finansowo-księgowych obsługujące spółki Grupy Volvo na całym świecie. Natomiast na rynku rozwiązań informatycznych Volvo IT stało się organizacją o wysokich kompetencjach i rozpoznawalnej marce, świadcząc szeroką obsługę Grupy Volvo oraz dostarczając wysokiej jakości usługi i rozwiązania informatyczne podmiotom zewnętrznym takim, jak np. Volvo Cars, Canal+, H&M, a także miastom Sztokholm i Göteborg.

W ostatnich latach Volvo Polska intensywnie umacnia swoją markę wiodącego pracodawcy na polskim rynku, gdzie zatrudnia ponad 3 tysiące pracowników. Od 2010 roku firma z sukcesem przechodzi coroczne, szczegółowe badania polityki personalnej i warunków pracy, plasując się w elitarnym gronie organizacji, które zdobywają certyfikację Top Employers. Przeprowadzony w 2014 roku proces certyfikacji potwierdził po raz piąty, że firma spełnia najwyższe, międzynarodowe standardy w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi.

Volvo 7900 Electric Hybrid Bus

Wywiad z Arturem Tomaszewskim,

Prezesem DNB Bank Polska

Choć współpraca gospodarcza między Polską i krajami skandynawskimi ma długoletnią tradycję, to dopiero pod koniec lat 90-tych nastąpił przełom i środki z północy Europy zaczęły intensywniej płynąć do naszego kraju. O obecności firm skandynawskich w Polsce i ich wpływie na krajobraz polskiej gospodarki rozmawiamy z Arturem Tomaszewskim, prezesem DNB Bank Polska należącego do Grupy DNB – największej grupy finansowej w Norwegii i jednej z największych w Skandynawii i Europie Północno-Wschodniej.

Jakie sektory reprezentują obecne w Polsce firmy skandynawskie i które z nich obsługuje DNB Bank Polska SA?

W Polsce działa ponad dwa tysiące firm skandynawskich reprezentujących najważniejsze sektory gospodarek z północy - takie jak energetyka, budownictwo, transport i logistyka, TMT, przemysł spożywczy i chemiczny, a także bankowość i finanse, czego nasz bank jest zresztą najlepszym przykładem. Jesteśmy bankiem specjalistycznym – koncentrujemy się na obsłudze korporacji jedynie z wybranych branż. W Polsce działamy od 2002 roku i obecnie obsługujemy ponad 100 klientów ze wszystkich krajów skandynawskich, w tym wiodących przedstawicieli takich branż jak motoryzacja, opakowania, żywność, TMT, handel czy szeroko pojęta branża usługowa.

A które z tych sektorów mają najmocniejszą norweską reprezentację?

Jeśli spojrzymy na inwestycje bezpośrednie, to łączna kwota zainwestowana w Polsce przez firmy z Norwegii wyniosła w 2012 roku 700 mln euro. I choć inwestorów norweskich - w porównaniu z firmami z Danii czy Szwecji - jest relatywnie mniej, to jednak nie brakuje w Polsce liczących się przedsiębiorstw z tego kraju. Najliczniej reprezentowane branże to przetwórstwo (m.in. artykułów spożywczych) i produkcja, transport morski i logistyka morska oraz handel. Największymi inwestorami w Polsce są znane norweskie firmy takie jak Marine Harvest czy Kongsberg Automotive. Jeżeli chodzi o inwestycje poza sektorem przemysłowym,

to znaczącym, a zarazem największym norweskim inwestorem w Polsce jest nasz akcjonariusz – DNB Bank ASA.

Jak Pana zdaniem skandynawskie firmy wpisały się w polski rynek i polski krajobraz gospodarczy?

Kraje skandynawskie i pochodzące z nich firmy bez wątpienia mają w Polsce pozytywny wizerunek. Innowacyjność, rozwiązania przyjazne dla środowiska czy kultura biznesowa oparta na otwartości, transparentności, równoważonym rozwoju oraz szacunku dla pracowników sprawiają, że firmy skandynawskie są cenionymi partnerami w biznesie, a także pracodawcami. Kraje skandynawskie to także nasz ważny partner handlowy. Import z tych państw stanowi łącznie niemal 6% importu ogółem. Natomiast eksport z Polski do Skandynawii to ok. 7,5% całego polskiego eksportu co oznacza, że państwa skandynawskie są drugim – po Niemczech – kierunkiem eksportowym polskich firm. Będąc integralną częścią grupy DNB, ale także i polskim bankiem, kompleksowo wspieramy polskie firmy coraz prężniej działające na rynkach skandynawskich. Nie ma zatem wątpliwości co do tego, że inwestycje i współpraca z firmami skandynawskimi pozytywnie stymulują polską gospodarkę, przyczyniają się do wzrostu polskiego PKB i w szerokim rozumieniu poprawiają standardy pracy polskich firm, które zresztą coraz chętniej szukają możliwości zaistnienia na rynkach skandynawskich i coraz częściej odnoszą tam sukcesy.

Wywiad z Adamem Cichem,

Dyrektorem Generalnym Electrolux Central Eastern Europe

Marka Electrolux ma w Polsce ugruntowaną pozycję.

Electrolux jako marka obecna w Polsce jest od 1923 roku! Wtedy na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie powstał nasz pierwszy sklep firmowy. Od tego czasu urządzenia Electrolux na dobre zagościły w polskich domach. Dla starszego pokolenia Polaków Electrolux był synonimem odkurzacza. Przez ostatnią dekadę udało nam się z sukcesem rozszerzyć postrzeganie naszej marki i dzisiaj dla Electrolux to także zmywarka, pralka czy piekarnik.

Jak Electrolux rozwijał się na polskim rynku w ostatniej dekadzie?

W ciągu ostatnich dziesięciu lat Electrolux w Polsce przebył długą drogę, podobnie jak cała polska gospodarka i społeczeństwo. W 2004 roku posiadaliśmy poniżej 10 procent udziałów w rynku dużego AGD. W ciągu kolejnych lat ugruntowaliśmy naszą pozycję, zwiększając udziały do ponad 15 proc. Szacujemy, że dzisiaj w ponad 2 milionach gospodarstw domowych korzysta się ze sprzętu z logo Electrolux. Można więc łatwo przeliczyć, że codziennie ułatwiamy życie co najmniej 6 milionom Polaków.

Polska stała się też jednym z kluczowych miejsc na mapie rozwoju szwedzkiego koncernu.

W 2000 roku uruchomiliśmy w Siewierzu naszą pierwszą fabrykę, a sześć lat później w ciągu jednego roku wybudowaliśmy od podstaw trzy kolejne zakłady produkcyjne. Dzisiaj w polskich fabrykach Electroluxa wytwarza się rocznie ponad 3,5 miliona pralek, suszarek do ubrań, piekarników i zmywarek, które trafiają do klientów w całej Europie, ale i poza nią. Polska, między innymi dzięki naszym inwestycjom, stała się największym producentem sprzętu AGD w Europie, wyprzedzając dotychczasowych liderów, czyli Włochy i Niemcy. Dzisiaj w naszym sektorze pracuje ponad 20 000 osób.

Zmienił się też wizerunek produktów wytwarzanych w Polsce.

Pralki, suszarki, zmywarki czy piekarniki z metką „Made in Poland”, wyjeżdżające z naszych fabryk, to w Europie synonim wysokiej jakości i niezawodności. Przez dziesięć lat zmienił się też wizerunek polskiego pracownika. Jesteśmy postrzegani coraz częściej w Europie nie jako tania siła robocza, ale jako wysokiej klasy specjaliści, zmotywowani, zaangażowani i entuzjastycznie nastawieni do nowych wyzwań. Pokazują to między innymi choćby ścieżki kariery naszych polskich pracowników.

Jak w ciągu ostatnich 10 lat zmieniły się wybory konsumenckie Polaków? Za jakimi trendami dzisiaj podążamy, jeśli chodzi o wyposażenie kuchni?

Tutaj nie chodzi o wyposażenie kuchni, ale o zmianę stylu życia. Polacy podobnie jak Europejczycy pokochali celebrowanie posiłków, a samo gotowanie często nie jest już przykrym obowiązkiem, ale okazją do wspólnej kulinarnej zabawy z przyjaciółmi, znajomymi czy rodziną. Dużą furorę robią kulinarne programy telewizyjne. I to ma też odzwierciedlenie w oczekiwaniach naszych klientów. Dzisiaj nasi klienci chcą gotować jak najlepsi szefowie kuchni i my wychodzimy naprzeciw tym oczekiwaniom. Electrolux jest liderem w produkcji urządzeń profesjonalnych dla prestiżowych restauracji. Indukcja, piekarniki parowe, gotowania SousVide, to rozwiązania ze świata profesjonalnego, które Electrolux z sukcesem stosuje w domowych urządzeniach AGD. Dzisiaj, dzięki nam, każdy może zostać mistrzem w swojej własnej kuchni.

Wywiad z Mikaelem Lemströmem,

Prezesem Zarządu Fortum Power and Heat Polska

Fortum jest firmą energetyczną, która prowadzi swoją działalność między innymi w krajach nordyckich, bałtyckich, Polsce, Rosji czy Indiach. Długoterminowym celem przedsiębiorstwa jest budowa gospodarki bezemisyjnej opartej w pełni na odnawialnych źródłach energii. Podejście Fortum zakłada, że proces ten musi się odbywać w sposób ewolucyjny i dostosowany do specyfiki danego kraju. Właśnie dlatego w Polsce, firma wspiera szersze wykorzystanie lokalnie dostępnych odnawialnych źródeł energii, takich jak biomasa. Ponadto promuje rozwój wysokosprawnej kogeneracji, która jest najbardziej efektywnym i ekologicznym sposobem produkcji energii.

Jaka przyszłość czeka światową energetykę i jaki w związku z tym kierunek rozwoju wybierze Fortum?

Jedną z najważniejszych kwestii we właściwie prowadzonej polityce energetycznej są zmiany klimatu i sposoby ich łagodzenia. Właśnie z tego powodu długoterminowa strategia Fortum zakłada dążenie do Gospodarki Solarnej, systemu energetycznego przyszłości opartego na nieskończonych, odnawialnych zasobach naturalnych. System ten ma być przyjazny dla środowiska, niemal bezemisyjny, a także oznaczać ma wydajną dystrybucję i efektywną konsumpcję energii.

Mamy świadomość, że jego wprowadzenie będzie przebiegać stopniowo i wymagać będzie znacznego postępu technologicznego, inwestycji infrastrukturalnych, reformy otoczenia prawnego oraz zwiększenia świadomości uczestników rynku. Z tego powodu powinniśmy jak najlepiej wykorzystywać dostępne już teraz rozwiązania podnoszące efektywność wytwarzania i wykorzystania energii.

Jakiego typu rozwiązania Fortum stosuje w Polsce, które mogą przyczynić się do transformacji polskiego sektora energetycznego?

Międzynarodowe doświadczenia Fortum pokazują, że każdy kraj powinien opracować własne sposoby redukcji emisji, tak aby optymalnie wykorzystać dostępne źródła energii. Właśnie dlatego Fortum w Polsce popiera rozwój wysokosprawnej kogeneracji. Proces ten, wykorzystywany w naszych elektrociepłowniach w Częstochowie, Zabrze i Bytomiu, polega na równoczesnej produkcji energii elektrycznej oraz ciepła i umożliwia zwiększenie wydajności wytwarzania. Jesteśmy prze-

konani, że obecnie technologia ta stanowi jedno z kluczowych rozwiązań dla polskiej energetyki, które w perspektywie najbliższych lat przyczyni się znacząco do spełnienia wymogów środowiskowych nakładanych na poziomie europejskim.

Jak Pana zdaniem przyspieszyć transformację sektora energetycznego w Polsce?

Potrzeba jasnych i przewidywalnych regulacji, które zachęcałyby do inwestycji w energetykę zrównoważoną w perspektywie długoterminowej, co pozwoliłyby na obniżenie emisji. W naszej branży stabilne i przewidywalne otoczenie prawne jest podstawowym warunkiem dla nowych inwestycji, ponieważ okres zwrotu jest bardzo długi i wynosi nawet kilkadziesiąt lat.

W Skandynawii procent energii pozyskanej z odnawialnych źródeł należy do najwyższych na świecie. Jak widzi Pan wykorzystanie tego typu źródeł w Polsce i jaki jest wkład Fortum w tym zakresie?

Polski sektor energetyczny powinien dążyć do szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, które są nie tylko dostępne lokalnie, ale również konkurencyjne pod względem ekonomicznym. Dobrym przykładem jest biomasa wykorzystywana w elektrociepłowni Fortum w Częstochowie. Udział tego surowca w wytwarzaniu energii wynosi obecnie 35%. Między innymi dzięki temu zakład zapewnia miastu bezpieczeństwo energetyczne, lepszą jakość powietrza i sprzyjające warunki dla rozwoju aglomeracji. Spełnia także wymagania unijne dotyczące poziomu emisji pyłów i tlenków azotu, które wejść w życie w 2016 roku.

Wywiad z Wandą Brociek,

Dyrektorem Generalnym na Polskę, SAS Scandinavian Airlines System

Skandynawskie Linie Lotnicze SAS są obecne w Polsce od 1957 roku. O doświadczeniach na polskim i międzynarodowym rynku opowiada Wanda Brociek pełniąca od 2010 roku funkcję Dyrektora Generalnego w Polsce, a związana z przewoźnikiem od ponad 20 lat.

SAS jest obecny na polskim niebie od wielu lat i mocno wrósł w krajobraz lotnisk w Warszawie, Gdańsku, Poznaniu i Wrocławiu. Jakie etapy tego procesu były według Pani najważniejsze?

Lotnictwo cywilne to bardzo specyficzna branża, którą cechuje spora dynamika. Na co dzień towarzyszą nam zmiany, zarówno w trakcie poszukiwania nowych tras, jak i w sprzedaży. Wśród „kamieni milowych” w rozwoju SAS, w Polsce, na pewno warto wymienić: pierwszy lot na trasie Kopenhaga – Warszawa w 1957 roku, otwarcie tras Kopenhaga – Gdańsk, początkowo z kilkoma połączeniami w tygodniu, następnie Kopenhaga – Poznań i Kopenhaga - Wrocław oraz dynamiczny rozwój siatki SAS we wszystkich wymienionych miastach na przestrzeni ostatnich lat. Obchodzone w tym roku przez SPCC 10-lecie istnienia Izby także zmusza do refleksji. Przez ostatnie 10 lat SAS w Polsce bardzo się zmienił. Obecnie możemy zaoferować naszym pasażerom prawie 80 rejsów tygodniowo! Nie zapominałyśmy o tym, że wielu pasażerów SAS to pracownicy firm członkowskich SPCC. Wiele wspólnie przez ostatnie lata osiągnęliśmy. Dzisiaj nadal łączy nas chęć współpracy i dalszego rozwoju „skandynawskiej obecności” w Polsce.

Skandynawskie Linie Lotnicze SAS były również świadkami wielu zmian w naszym kraju. Obecnie Polacy nie tylko chętnie podróżują po całym świecie, ale również prowadzą dynamiczną działalność gospodarczą. Czy dla tej grupy pasażerów również zmieniła się oferta SAS-u?

Tak, rzeczywiście, SAS w Polsce obsługuje głównie pasażerów podróżujących w

celach służbowych. Dla tej grupy klientów najważniejszy jest dogodny rozkład umożliwiający w miarę pełny dzień pracy oraz szybka, sprawna i jak najmniej męcząca podróż, nie mówiąc już oczywiście o punktualności. Przez ostatnie lata rozbudowaliśmy naszą siatkę w ten sposób, aby umożliwić podróżnym poranne wyloty oraz późnowieczorne powroty z i do wszystkich polskich miast, które obsługujemy. Zaproponowaliśmy pasażerom specjalną klasę podróży PLUS oferującą: przyspieszoną kontrolę bezpieczeństwa, wejście do poczekalni biznesowych, zmiany rezerwacji czy możliwość zwrotu biletu. Z tych udogodnień chętnie korzystają również polskie firmy, których wiele postawiło na współpracę z nami. Zarówno firma korzystająca z naszych usług kilka razy w roku jak i taka, której pracownicy latają z SAS kilka razy w tygodniu może liczyć na atrakcyjną ofertę.

Czy pracując ponad 20 lat w SAS, nieustannie podróżując po Skandynawii, Europie, widzi Pani różnice pomiędzy skandynawską i polską kulturą biznesu, zwłaszcza, jako jedna z niewielu, kobieta - szef linii lotniczych w Polsce?

Pracując w Polsce i za granicą nigdy nie spotkałam się z odmiennym traktowaniem z powodu bycia kobietą. Jeżeli ktoś lubi swoją pracę, jest konsekwentny, nie zniechęcają go trudności, ma predyspozycje do kierowania ludźmi, a przede wszystkim kwalifikacje, to ma szansę uzyskania pracy na stanowisku kierowniczym niezależnie od płci.

Osobiście na pewno bliższa jest mi kultura biznesowa krajów skandynawskich, gdzie współpraca oparta jest głównie na odpowiedzialności, zaufaniu i partnerstwie.

Wywiad z Mikaelem Overgaardem,

Szefem SEB Polska

Nastroje inwestorów w Polsce są pozytywne

Klienci SEB na rynku krajowym nadal korzystają z Polskich produktów i usług. Polska była jedną z nielicznych gospodarek na świecie, która zdołała zachować wzrost gospodarczy nawet w okresie najgłębszego kryzysu finansowego. Kraj nadal przyciąga zagranicznych przedsiębiorców i inwestorów, mimo ogólnego zaniepokojenia sytuacją w Europie Środkowej i Wschodniej. „Polska patrzy w stronę zachodu, a ogólny nastrój inwestorów jest pozytywny”, mówi Mikael Overgaard, Szef SEB Polska.

Dlaczego klienci SEB z rodzimego rynku wybierają Polskę jako miejsce lokalizacji inwestycji?

Polska jest członkiem Unii Europejskiej, ma dobrze wykształconą siłę roboczą, jest położona blisko Skandynawii, graniczy z Niemcami, a jej gospodarka jest obecnie jedną z najbardziej dynamicznych w Europie. Jednocześnie, średni koszt pracy w sektorze produkcji w Polsce wynosi poniżej 10 euro na godzinę, a zatem znacznie mniej niż w Szwecji (40 euro) czy w Niemczech (prawie 30 euro). Oznacza to, że Polska jest dobrym miejscem na inwestycje - obecnie działa tu 9 tysięcy firm z naszych rynków rodzimych, w tym około 6,000 z Niemiec.

W jakich sektorach polskiej gospodarki działa najwięcej firm ze Szwecji?

Nie można wskazać konkretnych sektorów, ponieważ szwedzkie firmy są reprezentowane w większości branż polskiej gospodarki.

W jaki sposób Pana zdaniem firmy skandynawskie wpływają na polską gospodarkę i życie codzienne?

Uważam, że firmy skandynawskie wniosły do Polski wyjątkową, skandynawską kulturę korporacyjną i to w tym zakresie dostrzegam ich największy wpływ. Mówię tutaj o zachowaniu równowagi pomiędzy życiem zawodowym i prywatnym

oraz atmosferze przejrzystości i wzajemnego szacunku, która stanowi wielką wartość dla każdego miejsca pracy. Wpływ na polską gospodarkę jest dość oczywisty, ponieważ skandynawskie firmy już od dawna inwestowały w takich sektorach jak infrastruktura, budownictwo, telekomunikacja i handel detaliczny.

Jak SEB Polska rozwijał się w ciągu minionych 10 lat i jakie perspektywy oferuje Państwu nasz rynek?

Zasadniczo SEB w Polsce oferuje pełen zakres produktów i usług bankowych, a produkty finansowania handlu i faktoring to obszary w których jesteśmy szczególnie mocni. Zespół SEB liczy obecnie 85 osób.

Departament finansowania handlu spodziewa się podwojenia obrotów w ciągu najbliższych osiemnastu miesięcy. Widzimy również ogromny potencjał wzrostu obrotów w zakresie faktoringowych. Liczymy też na szersze wykorzystanie bezpośredniego uczestnictwa SEB w Krajowej Izbie Rozliczeniowej, a tym samym zachęcić klientów, zainteresowanych usługami zarządzania płynnością oraz wymianą walutową. W tej chwili wykorzystujemy zaledwie ułamek możliwości, jakie możemy zaproponować klientom z naszych rodzimych rynków dlatego spodziewamy się, że w nadchodzących latach działalność SEB w Polsce znacznie się rozwinie.

Wywiad z Rogerem Anderssonem,

Dyrektorem Zarządzającym Vastint Polska

Roger Andersson jest prezesem Szwedzkiego Klubu Biznesu oraz Wiceprezesem Skandynawsko-Polskiej Izby Gospodarczej. Pełni także funkcje Dyrektora Zarządzającego i członka Zarządu Vastint Polska, która jest częścią Grupy Vastint, międzynarodowej organizacji z branży nieruchomości działającej na rynku od 25 lat. Firma jest obecna na polskim rynku od 1992 roku - wcześniej działała pod nazwą SwedeCenter.

Jak Pana zdaniem zmieniał się rynek nieruchomości komercyjnych w Polsce w ciągu ostatnich dziesięciu lat?

Miniona dekada była na polskim rynku okresem intensywnego rozwoju nieruchomości biurowych, wywołanego głównie zmianami gospodarczymi i politycznymi wynikającymi z przystąpienia Polski do UE. Polska stała się jednym spośród największych, jeśli nie największym rynkiem inwestycyjnym w Europie Środkowej i Wschodniej, przyciągając licznych zagranicznych inwestorów, międzynarodowych najemców i deweloperów.

W porównaniu z sytuacją sprzed 10 lat, łączna przestrzeń biurowa wzrosła w Polsce ponad dwukrotnie, częściowo na skutek zmian w postrzeganiu Polski jako atrakcyjnej lokalizacji dla inwestycji, a częściowo w wyniku nieustannego rozwoju rynków regionalnych, w szczególności w

dynamicznie rozwijających się stolicach regionów, takich jak Kraków czy Wrocław.

Jednocześnie podniesiono jakość projektów komercyjnych, a parametry techniczne budynków biurowych są obecnie znacznie lepsze. Jest to spowodowane rosnącymi oczekiwaniami najemców, którzy przy wyborze nowych biur zwracają większą uwagę na standard obiektu oraz komfort środowiska pracy.

Jakie były przełomowe momenty w rozwoju firmy na polskim rynku? Jakie będą dalsze inwestycje Vastint w naszym kraju?

Można wskazać kilka przełomowych momentów dwudziestoletniej historii naszej działalności na polskim rynku. Zaczynaliśmy jako mała organizacja, ale od tego czasu przekształciliśmy się w doświadczonego dewelopera: obecnie w fazie budowy znajduje się 159,000 m² powierzchni przeznaczonej pod wynajem i dodatkowo 357,000 m² nadal na etapie projektu, z realizacją zaplanowaną na najbliższe lata. Nasze portfolio obejmuje nieruchomości przynoszące dochody z wynajmu, parki biznesowe, hotele i nieruchomości mieszkaniowe, a zatem zróżnicowany zbiór funkcji, kategorii aktywów i rodzajów najemców na terenie całej Polski.

Jesteśmy ogromnie dumni z naszej koncepcji parków biznesowych, Business Garden. Jest ona odzwierciedleniem długoterminowego i innowacyjnego podejścia Vastint do rozwoju. Korzystając z naszej wiedzy i technologii stworzyliśmy coś więcej niż tylko przyjazne miejsca pracy. Pierwsze parki biznesowe

tego typu powstają już w Warszawie i Poznaniu, a w najbliższej przyszłości pojawią się również we Wrocławiu.

Dla nas Polska nadal pozostaje jednym z najbardziej atrakcyjnych rynków w Europie. Mimo że sektor nieruchomości jest bardziej dojrzały i konkurencyjny niż dziesięć lat temu, a inwestycje często wiążą się ze znacznym ryzykiem finansowym, organizacja planuje rozszerzyć swoją działalność i zakres usług w istniejących sektorach polskiego rynku.

Jak skandynawskie rozwiązania i sposób prowadzenia biznesu znajdują odzwierciedlenie w operacjach Vastint w Polsce?

Wierzmy, że przestrzeń do pracy powinna być zaplanowana z najwyższą starannością. Dobrze wyważone połączenie funkcji biurowej z infrastrukturą zapewniającą dostęp do podstawowych usług i obiektów rekreacyjnych w naturalny sposób sprzyja interakcjom społecznym i poprawia jakość życia. Tą długoterminową wizją kierujemy się w procesie projektowania i realizacji naszych projektów. Sprawdzone i nowe rozwiązania pomagają nam tworzyć energooszczędne budynki, które nie zanieczyszczają środowiska odpadami; ich funkcjonowanie jest przyjazne dla użytkowników i otoczenia.

Jesteśmy otwarci na innowacje, ale – kierując się typowo szwedzkim pragmatyzmem – musimy najpierw upewnić się, że są uzasadnione i odpowiednie. Nasze doświadczenie pokazuje, że najprostsze rozwiązania są najskuteczniejsze.

Spis tabel i wykresów

Tabele

Tabela 1. Dalszy rozwój na polskim rynku

Tabela 2. 50 największych skandynawskich firm w Polsce

Tabela 3. Skandynawskie inwestycje w Polsce przy współpracy z PAIiIZ od 2004 do połowy 2014

Wykresy

Wykres 1. Kapitał zagraniczny spółek w Polsce, 2012 r

Wykres 2. Liczba firm z kapitałem skandynawskim w latach 2005-2012

Wykres 3. Skandynawskie inwestycje w Polsce w latach 2003-2012 (mln euro)

Wykres 4. Pochodzenie największych zagranicznych inwestorów w Polsce w latach 2003-2012 (mld euro)

Wykres 5. Inwestycje skandynawskie w latach 2003-2012 (mln euro)

Wykres 6. Skandynawskie inwestycje w Polsce (2003-2012), mln euro

Wykres 7. Wartość polskiego importu i eksportu ze Skandynawią (2004-2013), mld euro

Wykres 8. Kraje pochodzenia inwestorów

Wykres 9. Pozostałe rynki, na których działają badane firmy

Wykres 10. Branże, w których działają firmy

Wykres 11. Liczba podmiotów i zatrudnienie w regionach

Wykres 12. Rok rozpoczęcia działalności w Polsce

Wykres 13. Wartość inwestycji w Polsce

Wykres 14. Tryb inwestycji

Wykres 15. Rodzaje podmiotów, w które inwestują firmy

Wykres 16. Rodzaj inwestycji

Wykres 17. Powody wejścia na polski rynek

Wykres 18. Poziom zadowolenia z warunków otoczenia biznesu

Wykres 19. Odsetek firm, które zwróciły się o pomoc do instytucji publicznych i ich ocena otrzymanego wsparcia